

16.

ICAR

21-22
AĞUSTOS
2025

ULUSLARARASI AKADEMİK
ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
(ICAR)

SEMPOZYUM
ÖZET KİTAPÇIĞI
CONFERENCE ABSTRACTS

www.icarcongress.org

16. Uluslararası Araştırmalar Kongresi (ICAR)

(21 – 22 Ağustos 2025)

(ICAR)

Özet Kitabı

Yayın Tarihi: 25.08.2025

Editörler / Editors

Mahir Mak

Asos Yayınevi

1.baskı

1

Adres: Çaydaçıra Mah. Hacı Ömer Bilginoğlu Cad. No: 67/2-4/MERKEZ/ELAZIĞ

Telefon: [0532 643 75 23](tel:05326437523)

Mail Adresi: asos@asosyayinlari.com

Web: www.asosyayinlari.com

[instagram: https://www.instagram.com/asosyayinevi/](https://www.instagram.com/asosyayinevi/)

[Facebook: https://www.facebook.com/asosyayinevi/](https://www.facebook.com/asosyayinevi/)

[Twitter: https://twitter.com/Asosyayinevi](https://twitter.com/Asosyayinevi)

978-625-5909-50-3

KONGRE BAŞKANI

Doç. Dr. Mahir Mak (Sakarya Üniversitesi)

DÜZENLEME KURULU

Doç. Dr. Deniz Güneş (İstanbul teknik Üniversitesi)

Doç. Dr. Eren Lehimler (Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi)

Doç. Dr. Ahmet Mutlu Terzioğlu (Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Yavuz Köktan (Sakarya Üniversitesi)

Dr. Öğr. Görevlisi Deniz Köktan (Sakarya Üniversitesi)

Dr. İbrahim AYDINLI (MEB)

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Erdal Irmak ,Gazi Üniversitesi Teknoloji Fakültesi

Prof. Dr. Advije Gülçin Sağdıçoğlu Celep, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Metin BAŞAL, Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Reyhan ERDOĞAN, Akdeniz Üniversitesi

Prof. Dr. Aysel USLU, Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Oğuz YILMAZ, Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Şükran ŞAHİN, Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Deniz HASIRCI, İzmir Ekonomi Üniversitesi

Prof. Dr. Zeynep TUNA ULTAV, İzmir Yaşar Üniversitesi

Prof. Dr. Ferit İZCİ, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Prof. Dr. Metin ARGAN, Anadolu Üniversitesi

Prof. Dr. Öner Demirel, Kırıkkale Üniversitesi

Prof. Dr. Nizami CEFEROV (Azerbaycan)

Prof. Dr. Blagovesta IVANOVA (Bulgaristan)

Prof. Dr. Nurşat JUMADİLOVA (Kazakistan)

Prof. Dr. Nergüz Bulut SERİN, Lefke Avrupa Üniversitesi

Prof. Dr. Dosay KENJETAY (Kazakistan)

Prof. Dr. Arshi KHAN (Hindistan)

Prof. Dr. Dimitri KİTSİKİS (Yunanistan)

Prof. Nilgün BİLGE, Mimar Sinan Üniversitesi

Prof. Caner KARAVİT, Mimar Sinan Üniversitesi

Prof. Rıdvan COŞKUN, Anadolu Üniversitesi

Prof. Mustafa BULAT, Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Vural BÜTÜN, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Prof. Dr. Angel Arturo Lopez Gonzalez, Escuela Universitaria ADEMA. SPAIN

Prof. Dr. Tahsin YILMAZ, Akdeniz Üniversitesi

Prof. Dr. Işık SEZEN, Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Murat AKTEN ,Süleyman Demirel Üniversitesi

Doç.Dr. Mahir Mak, Sakarya Üniversitesi

Doç. Dr. İbrahim YILMAZ, İstanbul Rumeli Üniversitesi

Doç. Dr. Osman Cenk Kanca, Atatürk Üniversitesi

Doç.Dr. Serkan ARSLAN, Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi

Doç. Dr. Sergey Klyuev, Saratov Medical University Russia.

Doç.Dr. Müsemma ALAGÖZ KARABEL,Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi

Doç. Dr. Toni Risteski, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, North Macedonia

Doç.Dr. Recep POLAT, Sakarya Eğitim Araştırma Hastanesi

Doç. Dr. İlkay Ebru Tuncer BOON, Dokuz Eylül Üniversitesi

Doç.Dr. Musemma Alagöz KARABEL, Dicle Üniversitesi

Doç. Dr. Hakan ERER, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Doç. Dr. Mehmet Kıvanç AK, Düzce Üniversitesi

Doç. Dr. Betül TÜLEK, Çankırı Karatekin Üniversitesi

Doç. Dr. Arzu ALTUNTAŞ, Siirt Üniversitesi

Doç. Dr. Derya Sarı, Artvin Çoruh Üniversitesi

Doç. Dr. Özgür Burhan Timur, Çankırı Karatekin Üniversitesi

Doç. Dr. Mehmet BAKIRTAŞ, T.C. Sağlık Bakanlığı, Dr. İsmail Fehmi Cumalıoğlu Şehir Hastanesi

Doç. Dr. Ülkün Ünlü ÜNSAL, T.C. Sağlık Bakanlığı, Manisa Şehir Hastanesi

Doç. Dr. Deniz Güneş (İstanbul teknik Üniversitesi)

Doç. Dr. Eren Lehimler (Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi)

Doç. Dr. Ahmet Mutlu Terzioğlu (Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Yavuz Köktan (Sakarya Üniversitesi)

Dr. Öğr. Görevlisi Deniz Köktan (Sakarya Üniversitesi)

4

Op. Dr. Murat BALOĞLU, T.C. Sağlık Bakanlığı, Eskişehir Şehir Hastanesi

Op. Dr. Lütfi Çağatay ONAR, T.C. Sağlık Bakanlığı, Dr. İsmail Fehmi Cumalıoğlu Şehir Hastanesi

Dr. Öğr. Üyesi Merve KALAYCI KADAK Kastamonu Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Meryem Bihter BINGÜL BULUT, Kırıkkale Üniversitesi

Doç. Dr. Ali Korkut ULUDAĞ, Atatürk Üniversitesi

Doç. Dr. Yener Lütfü MERT, İstanbul Galata Üniversitesi

Doç. Dr. Adem PEKER, Atatürk Üniversitesi

Doç. Dr. Aşkın ÇELİK, Manisa Celal Bayar Üniversitesi

Doç. Dr. Etem Yeşilyurt, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Doç. Dr. Aslıhan ESRİNGÜ, Atatürk Üniversitesi

Doç. Dr. Elif AKPINAR KÜLEKÇİ, Atatürk Üniversitesi

Doç. Dr. Fabio L. GRASSİ (İtalya)

Doç. Dr. Gürcan YILDIRIM, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Doç. Dr. Shener BILALLI, International Balkan University

Doç. Dr. Banu KARAŞAH, ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ

Doç. Dr. Mansumeh DAEİ (İran)

Doç.Dr. Üyesi Cansel TUNCER, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Doç. Dr. Ebru Kondolot Solak ,Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Duygu YAŞAR ŞİRİN, Namık Kemal Üniversitesi

Doç. Dr. Numan KARAARSLAN, İstanbul Medeniye Üniversitesi Tıp Fakültesi

Doç. Dr. İsmail BOZKURT, Medical Park Ankara Hastanesi

Dr. Öğretim Üyesi M. Furkan YÜZBAŞI, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Tıp Fakültesi

Dr. Öğretim Üyesi Tamer TAMDOĞAN, Giresun Üniversitesi Tıp Fakültesi

Dr. Öğretim Üyesi Sevim ÖNDÜL, Giresun Üniversitesi Tıp Fakültesi

Dr. Öğretim Üyesi Mamdouh ALENEZİ, Prince Sultan University

Dr. Öğr. Üyesi Duygu Uysal Zıraman, Gazi Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Obalı Tutumlu (TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Can Doğan, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Damla ÜLKER, Yakın Doğu Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Seçil Soytok NALÇACI, Manisa Celal Bayar Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Yakup AÇAR, Kafkas Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ceren Haktanır ,Gazi Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Şehriban Eraslan,Süleyman Demirel Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Volkan MÜFTÜOĞLU, Bursa Teknik Üniversitesi

Salon1 (1. Gün - 1. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Dr. Öğretim Üyesi Ülge Taş		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
9:00	Dr. Öğretim Üyesi Ülge Taş	Kaplumbağa Diyagramı Metodolojisi ile Üretim Planlama ve Kontrol Sürecinde Kalite İyileştirme
9:15	Damla Ergene	Suat Derviş'in Bu Roman Olan Şeylerin Romanıdır'ı Odağında Erkeklikler**
9:30	Dr. Öğretim Üyesi Evren Çağlar	Türkiye ve Dünyada Zorunlu Sağlık Sigortası Sistemlerinin Dönüşümü
9:45	Araştırmacı Esranur Afacan - Doç.Dr. Gül Kadan	Öğretmenlerin Temel Teknolojik Yeterliliklerinin Sosyodemografik Özelliklerine Göre İncelenmesi
10:00	İlyas Tuğ	Çukurova'dan Orta Asya'ya Cemileler: Kültür-Edebiyat Coğrafyası Bağlamında Toplumda Kadın.

Salon2 (1. Gün - 1. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Dr. Öğretim Üyesi Ahmet Alkal		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
9:00	Dr. Öğretim Üyesi Ahmet Alkal	Üniversite Son Sınıf Öğrencilerinde Kariyer Stresi ile Kariyer Uyumu Arasındaki İlişkide Proaktif Kariyer Davranışının Aracılık Rolü
9:15	Dr. Öğretim Üyesi Esra Serdar Tekeli	Yapay Zekâ Destekli Akademik Çalışmalarda Etik ve Etkinlik: Fırsatlar ve Sınırlar
9:30	Doç.Dr. Elif Gözler Çamur	Kentleşmenin Eşiğinde: Kalkolitik Batı Anadolu
9:45	Dr. Dilber Ekinler	Banka ve Enflasyon İlişkisi: Katılım ve Mevduat Bankalarının Enflasyon ile İlişkisinin Değerlendirilmesi
10:00	Dr. Dilber Ekinler	Depremin Ekonomiye Etkileri: Türkiye Örneği

Salon3 (1. Gün - 1. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Dr. Burcu Nilgün Çetiner		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
9:00	Malik Yazan - Mert Can Muz - Safa Emin Çakıroğlu - Arş.Gör. Özgür Çınar - Arş.Gör.Dr. Burcu Nilgün Çetiner	Dın 1.2344 (A1sı H13) Sıcak İş Takım Çeliğinde Bilyalı Dövme ve Lazer Sertleştirme İşlemlerinin Mekanik Özelliklerine Etkilerinin Karşılaştırmalı İncelenmesi
9:15	Adil Nezih Kayışoğlu - Dr. Çağla Kayışoğlu - Prof.Dr. Bülent Kabak	Baharatlarda Mikotoksin Kontaminasyonu: Kaynaklar, Riskler ve Kontrol Stratejileri
9:30	Doç.Dr. Murat Koparan	Çok Ölçekli Açılım Metodu Kullanılarak Yüksek Mertebeli Kaup-Kupersmidt (Kk) Denkleminden Türetilen Doğrusal Olmayan Schrödinger Denklemi
9:45	Prof.Dr. Bülent Yanıktepe - Öğr.Gör. Tennur Kısakürek Parlak	Türkiye’de Rüzgar Enerjisinin Mevcut Durumuna Genel Bir Bakış
10:00	Prof.Dr. Bülent Yanıktepe - Öğr.Gör. Tennur Kısakürek Parlak	Lüksemburg’da Enerji Yoğunluğunun Analizi

Salon1 (1. Gün - 2. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Doç.Dr. Azize Uygun		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
10:30	Doç.Dr. Azize Uygun	Hristiyanlıkta Dua Bezlerinin Tarihsel Gelişimi ve Dijital Dönüşümü
10:45	Ahmet Oduncu	İslam Edebiyatında İbham Sanatı ve İşlevi
11:00	Dr. Keziban Gündüz	18. Yüzyıl Osmanlı El Yazmalarında Yer Alan Taraklı Ebru Örneklerinin İncelenmesi
11:15	Arş.Gör.Dr. Betül Koparan	Yapay Zekâ Destekli Ölçme ve Değerlendirme Uygulamalarının Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Bağlamında İncelenmesi
11:30	Arş.Gör.Dr. Irmak Aksoy	İşyerinde Sürdürülebilir Davranışların Motive Edilmesi: Yeşil İşsel Motivasyon, Yeşil Tutku ve Yeşil İşe Adanmışlık Arasındaki İlişkiler

Salon2 (1. Gün - 2. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
10:45	Dr. Dilber Ekinler	Turizmin Ekonomiye Etkileri: Türkiye Örneği
11:00	Uzman Bayram Can Karahan - Dr. Öğretim Üyesi Recep Çiftgül	Okul Müdürlerinin Yönetim Becerileri İle Öğretmenlerin Okula Bağlılıkları Arasındaki İlişki
11:15	Dr. Dilber Ekinler	Katılım Bankalarının Türkiye Ekonomisindeki Yeri ve Önemi

Salon3 (1. Gün - 2. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Prof.Dr. Handan Öztekin		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
10:30	Araştırmacı Elif Sancar - Prof.Dr. Handan Öztekin	3-Boyutlu Minkowski Uzayında Rektifiyen Eğri Çiftleri ve Özellikleri
10:45	Doç.Dr. Gülden Altay Suroğlu - Zeynep Altay	Modifiye Edilmiş Catmull-Rom Eğrilerine Dair Bazı İncelemeler ve Robotik Yol Planlamaya Uygulamaları
11:00	Bilal Kay - Doç.Dr. Tolga Topkaya	Eriyik Biriktirme Yöntemiyle Üretilen Malzemelerde Baskı Oryantasyonunun Kırılma Davranışları Üzerindeki Etkisi
11:15	Ayçelen İdil Dülger - Dr. Öğretim Üyesi Burcu Didem Çorbacıoğlu - Doç.Dr. Seyfullah Keyf	Doğal Ligninli Güneş Kremi Formülasyonunda Merkezi Bileşik Tasarım Yaklaşımı
11:30	Dr. Öğretim Üyesi Betül Akçeşme - Boris Kovalenko	Melanomda Mikrotalmia ile İlişkili Transkripsiyon Faktörü ile Etkileşen Fotosensitizerlerin in Silico Değerlendirilmesi

Salon1 (1. Gün - 3. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Dr. Öğretim Üyesi Lütfü Şimşek		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
12:00	Dr. Öğretim Üyesi Lütfü Şimşek	Marksist Değer Kuramı ve Modern Üretim İlişkileri
12:15	Dr. Öğretim Üyesi Lütfü Şimşek	Emek-Değer Teorisi ve Neoklasik Değer Kuramları: Karşılaştırmalı Bir İnceleme
12:30	Dr. Öğretim Üyesi Altuğ Ocak	Dijital Çağda Güven Kaybı: Azalan Etkileşim ile İlişkinin Sona Ermesi Arasındaki Bağlantı
12:45	Araştırmacı Zeynep Ataç - Dr. Öğretim Üyesi Pelin Bintaş Zörer	Senaryolarla Duygu Düzenleme: Öfke ve Üzüntü İçeren Durumlar İçin Türkçe Senaryoların Oluşturulması ve Değerlendirilmesi
13:00	Doç.Dr. Ufuk Töman	Okul Öncesi Programlarının Erken Çocukluk Eğitiminde Tanıma ve Değerlendirme Boyutunda İncelenmesi

Salon2 (1. Gün - 3. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Öğr.Gör. Sıla Can Budak		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
12:00	Öğr.Gör. Sıla Can Budak	Peter Shaffer'in Küheylan Oyununda Psikodramatik Etkiler: Dramatik Kurgu ve Ruhsal Açılımın Kesişimi
12:15	Doç.Dr. İlkan Devrim Dinç	Transmedya Aracılığıyla Fan Kültürünün Streaming Platformlarına Güncel Etkileri ve "the Acolyte" Örneği
12:30	Doç.Dr. Vahdet Yasin Akyüz	Küreselleşen Dünyada Evrimleşen Tiyatro
12:45	Doç.Dr. İlkan Devrim Dinç	Yapay Zeka ile Üretilen Videoların Sosyal Medya Platformlarında Yarattığı Dezenformasyonlar ve Sosyokültürel Yansımaları
13:00	Doç.Dr. Metin Kuş	Görsel Sanatlarda Üç Temel Kavram "Gerçekçilik" "hakikat" ve "Temsil" İlişkisi

Salon3 (1. Gün - 3. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Dr. Medine Özkaya		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
12:00	Dr. Medine Özkaya	Sombrero Füzyon Reaktöründe V-Cl Termokimyasal Cevrimi Kullanılan Hidrojen Üretim Tesisinin Hidrojen Üretim Miktarının İncelenmesi
12:15	Kürşad Ertuğrul Bay - Dr. Öğretim Üyesi Yusuf Siyambaş - Prof.Dr. Gültekin Uzun	Farklı Pla/tpu Katman Konfigürasyonlarının Sandviç Yapıların Çekme Dayanımına Etkisi: Eklemeli İmalat Yaklaşımı
12:30	Öğr.Gör. Merve Akın - Prof.Dr. Mehmet Akif Erişmiş	Grafen Tabanlı Alan Etkili Transistörler
12:45	Selçuk Arıkan - Dr. Öğretim Üyesi Levent Nuralın - Doç.Dr. Murat Bilen - Prof.Dr. Metin Gürü	Pamuklu Kumaşlara Alev Geciktiricilik Özelliği Kazandırılması Amacıyla Nikel Floroborat Bileşiğinin Potansiyelinin Araştırılması
13:00	Elif Sen - Ceren Karakus - Dr. Aslı Hocaoglu-Ozyıgıt - Zulkuf Memis - Edlira Preza - Dr. Öğretim Üyesi Ertugrul Yalcın - Dr. Öğretim Üyesi Salim Suner - Doç.Dr. Sabahattin Deniz - Prof.Dr. İbrahim İlker Ozyıgıt	Alternanthera Sessilis Bitkisinin Reactive Blue 19 Boyar Maddesi Altında Fizyolojik, Genotoksik ve Fitoremediasyon Potansiyelinin Araştırılması

Salon1 (1. Gün - 4. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Dr. Öğretim Üyesi Seda Sapmaz Yurtsever		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
13:30	Dr. Öğretim Üyesi Seda Sapmaz Yurtsever	Depresyonun Tıkanırçasına Yeme Üzerindeki Etkisinde Beklentilerin Rolü
13:45	Doç.Dr. Hacı Hayrettin Tıraş	Türkiye'nin D-8 Ülkeleri İle Olan Dış Ticaret Performansının Değerlendirilmesi
14:00	Dr. Ebru Mutlu	Ortaokul Matematik Öğretmeni Adaylarının Algoritmik Gösterim Yöntemleriyle Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi
14:15	Dr. Öğretim Üyesi İsa Altınışık	Yüksek Enflasyonun Mali Raporlama Üzerindeki Bozucu Etkilerinin İktisadi Yorumlanması
14:30	Dr. Öğretim Üyesi İsa Altınışık	Enflasyon Muhasebesinin Makroekonomik Dengelere Etkisi: Para Politikası İle Etkileşim Üzerine Bir Değerlendirme

Salon2 (1. Gün - 4. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Dr. Öğretim Üyesi Rıza Fatih Mendilcioğlu		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
13:30	Dr. Öğretim Üyesi Rıza Fatih Mendilcioğlu	Neoliberal Mimarlığın Kamusal Alanlara Yansıması: Foucault'nun Yönetimsellik Perspektifinden Bir İnceleme
13:45	Doç.Dr. Metin Kuş	Dijital Çağda Plastik Sanatlar Eğitiminin Temel Sorunları
14:00	Araştırmacı Adil Can Süren - Prof.Dr. Şebnem Yıldırım Orhan	Türkiye'deki Viyolonsel Toplulukları

Salon3 (1. Gün - 4. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Dr. Banuay Coşkun		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
13:30	Dr. Banuay Coşkun	Deneyisel Tasarım Yaklaşımlarının Biyokimya Alanında Uygulanması ve Optimizasyondaki Rolü
13:45	Burak Al - Prof.Dr. Özlem Ege Oruç	Denetimli Makine Öğrenimi Tekniklerini Kullanarak Futbol Verilerinin Analizinin Karşılaştırmalı Değerlendirilmesi
14:00	Dr. Banuay Coşkun - Doç.Dr. Özlem Biçen Ünlüer	3d Biyobasım Süreçlerinde Biyomürekkep Bileşiminin Deneyisel Tasarımı ve Optimizasyonu
14:15	Dr. Gürsel Korkmaz - Prof.Dr. İsa Karaman - Prof.Dr. Hayreddin Gezegen	Tiyosemikarbazon Türevleri Uygulanan Polyester Kumaşların Antibakteriyel Aktiviteleri
14:30	Yavuz Çapkan - Prof.Dr. Aydın Yeşildirek	An Efficient Adaptive Dropout for Robust Traffic Sign Classification

Salon1 (1. Gün - 5. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Doç.Dr. Sibel Kundakçı		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
15:00	Doç.Dr. Sibel Kundakçı	Abaza Hasan Paşa İsyanının Amasya Sancağındaki Yansımaları Üzerine Bir Değerlendirme
15:15	Mertkan Akpınar	Bir Mektubun Analizi: misır Kraliçesi Ankhesenamun ve Hitit Kralı I. Šuppiluliuma
15:30	Dr. Gülden Özdemir - Dr. Öğretim Üyesi Ahmet Yıldırım	Lise Öğrencileri Ne Kadar Öz Bilince Sahip' Bir Başarı Testi Örneği
15:45	Dr. Gülden Özdemir - Dr. Öğretim Üyesi Ahmet Yıldırım	Görme Engelli Lise Öğrencilerinin Merkezi Sınavlarda Yaşadıkları Sorunlar ve Beklentileri
16:00	Volkan Akkurt - Dr. Öğretim Üyesi Deren Başak Akman Yeşilel	Türk İngilizce Öğretmenlerinin İngilizce Sınıflarında Kültür Öğretiminde Sosyal Medyanın Etkisine İlişkin Görüşleri

Salon3 (1. Gün - 5. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Dr. Öğretim Üyesi Ömer Faruk Yeşil		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
15:00	Dr. Öğretim Üyesi Ömer Faruk Yeşil - Dr. Ahmet Çelik	Diyarbakır Çökelek Peynirinde Mikrobiyolojik Yük ve Mevzuat Uyumunun Değerlendirilmesi
15:15	Dr.Öğretim Görevlisi Ahmet Çelik - Dr. Öğretim Üyesi Ömer Faruk Yeşil	Coğrafi İşaretli Diyarbakır Örgü Peynirinin Geleneksel Üretim Tekniklerinin İncelenmesi
15:30	Bünyamin Akmeşe - Dr. Öğretim Üyesi Esin Ayşe Zaimoglu	Huanglongbing Hastalığından Etkilenmiş Narenciye Ağaçlarında Yolo Tabanlı Nesne Tespit Modellerinin Karşılaştırmalı Analizi
15:45	Araştırmacı Ahmet Çay - Araştırmacı Alaeddin Türkmen - Dr. Barış Bayram	Büyük Ölçekli Adres Sınıflandırması İçin Hibrit Doğal Dil İşleme Yaklaşımları
16:00	Doç.Dr. Şehriman Atalay - Erdim Atakan Sağlık - Dr. Hakan Bülbül - Prof.Dr. Erbil Ağar - Arş.Gör. Onur Erman Doğan	(E)-2-(((4-Ethylphenyl)imino)methyl)-4- Methoxyphenol: Synthesis, Crystallographic Analysis, and Spectroscopic Characterization

Salon1 (2. Gün - 1. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Dr. Hakan Ozkan		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
9:00	Dr. Hakan Ozkan	Production of Alkali-Activated Paste by mixing Two Types of Slag: An Unexplored Solution for the Industry
9:00	Dr. Öğretim Üyesi Özlem İpek Kalaoğlu Altan	Termal Yönetim Uygulamaları İçin Poliviniliden Florür Tabanlı Nanolifler
9:15	Araştırmacı Baturalp Sağlam - Araştırmacı Ümit Sile	Sağlık Sigortasında Yapay Zekâ Destekli Kalp Hastalıkları Risk Değerlendirmesinin Dijital Dönüşümü
9:30	Dr. Öğretim Üyesi Hülya Başeğmez	Unveiling Trends and Seasonality in Time Series: Short-Term Bicycle Demand Forecasting With Prophet
9:45	Araştırmacı Hakan Bolat - Araştırmacı Mete Oğuzhan Bayrampınar	A1 Destekli Yazılım Mühendisliği ile Sigortacılık Altyapısının Dönüştürülmesi

Salon2 (2. Gün - 1. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Doç.Dr. Ayfer Bakır		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
9:00	Doç.Dr. Ayfer Bakır	Hematolojik Maligniteli Bireylerde Herpes Simplex Virus Tip 2 İgg Sıklığı
9:15	Uzman Emine Özdemir Karahan - Prof.Dr. Mukadder Şanlı - Uzman Oya Olcay Özdeş	Tek Taraflı Meme Cerrahisinde Ultrasonografi Eşliğinde Yapılan Erektör Spina Plan Bloğunun İntraoperatif Aneljezik Tüketimine Etkisi
9:30	Uzman Yusuf Altuntaş	Spondilolistezi Nedeniyle Cerrahi Uygulanan Hastalarda Lomber Lordozdaki Preoperatif ve Postoperatif Değişimin Değerlendirilmesi
9:45	Dr. Öğretim Üyesi Sevgi Öztaş - Öğretim Görevlisi İsmail Öztaş	Endojen ve Egzojen Antioksidanların Dna Hasarı Üzerindeki Koruyucu Etkileri
10:00	Dr. Öğretim Üyesi Sevgi Öztaş	Mitokondriyal Fonksiyon Bozukluğu ve Obezite: Ucp Proteinlerinin Rolü

Salon1 (2. Gün - 2. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
10:30	Araştırmacı Kübilay Öztürk - Araştırmacı Beyzanur Erdem	Investigation of Tiger Stripes On Large Surface Area Polymer Parts Produced by Injection Molding Method
10:45	Araştırmacı Yasemin Altınbay - Dr. Öğretim Üyesi Pelin Çağım Tokat Birgin	Çeşitli İlavelerle Takviyelenmiş Titanyum Matrisli Kompozitlerin Sps Yöntemiyle Üretiminin Mekanik Özellikleri İle Uygulama Potansiyelinin Geliştirilmesi
11:00	Dr. Öğretim Üyesi Ayşe Deliktaş Demirci - Dr. Öğretim Üyesi Mine Oruç - Doç.Dr. Filiz Aslantekin Özçoban - Prof.Dr. Kamile Kabukcuoğlu	Doğumhanede Çalışan Sağlık Profesyonellerinde Travmaya Duyarlı Bakım: Etik Değerlere Eğilim ve İletişim Becerilerinin Kanonik Korelasyonu
11:15	Ömer Faruk Karahan - Dr. Öğretim Üyesi Selin Yalçın	Otel Müşterilerinin Memnuniyetini Etkileyen Unsurların Keşifsel Faktör Analizi ile Belirlenmesi
11:30	Dr. Öğretim Üyesi Hatice Çokkızgın - Doç.Dr. Alihan Çokkızgın	Endüstriyel Biyoteknolojinin Temel Taşı Olarak Endüstri Bitkileri: Mevcut Uygulamalar, İnovasyonlar ve Gelecek Perspektifleri

Salon2 (2. Gün - 2. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Doç.Dr. Ömer Akyürek		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
10:30	Doç.Dr. Ömer Akyürek	Diyabet ve Bitkisel Tedavi ile İlgili Youtube Videoların Değerlendirilmesi
10:45	Dr. Zeynep Yıldırım - Dr. Öğretim Üyesi Sema Büğüşan Oruç	Tip 2 Diyabet Yönetimi ve Egzersiz Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi. Bir Literatür İncelemesi.
11:00	Araştırmacı Roja Arslantosun	Atletizm Sporcularının Algılanan Stres Düzeylerinin Durumsallık ve Sürekli Kaygının Performans Üzerine Etkisinin İncelenmesi
11:15	Dr. İbrahim Aydın	Türkiye’de Beden Eğitimi Öğretim Programlarının Dönüşümü: Eski Müfredat ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli’nin Karşılaştırmalı Analizi
11:30	Dr. İbrahim Aydın	Almanya ve Türkiye’de Sporda Yetenek Seçimi: Karşılaştırmalı Bir İnceleme

Salon1 (2. Gün - 3. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Dr. Öğretim Üyesi Kamil Serdar İnal		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
12:00	Araştırmacı Merve Sena Özcan - Dr. Öğretim Üyesi Kamil Serdar İnal	Veteriner Görüntülemede Yapay Zekâ Destekli Tespit Sistemlerinin İncelenmesi
12:15	Dr. Firdevs Yılmaz Dayanç - Prof.Dr. Cengiz Yıldız	Epididimal Rat Spermlerinin Kriyoprezervasyonunda Dondurma Medyumuna İlave Edilen Melatonin ve Koenzim Q10'un Spermatolojik Özellikler Üzerine Etkisi
12:30	Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Emin Arayıcı - Araştırmacı Ali Köse	Association Between Nighttime Sleep Duration and Falls Among Community-Dwelling Older Adults Aged 65 and Over: Findings From a National Population-Based Cross-Sectional Study
12:45	Dr. Öğretim Üyesi Gökhan Koçak - Prof.Dr. Cengiz Yıldız	Fare Sperminin Dondurulabilirliği Üzerine Ferulik Asit, Triptofan ve L-Glutamin'in Etkisi
13:00	Emre Kızıltan - Doç.Dr. Onur Cüneyt Kahraman	Bolu Spor Turizminin Haritası

Salon2 (2. Gün - 3. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Doç.Dr. Sezgi Cinel Şahin		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
12:00	Arş.Gör. Müge Erarslan - Doç.Dr. Sezgi Cinel Şahin - Dr. Öğretim Üyesi Hande Şenol	Diş Hekimliği Preklinik Öğrencilerinin Pratik Derslere Bakış Açısının Değerlendirilmesi
12:15	Doç.Dr. Ahmet Karadağ	Ankilozan Spondilit Hastalarında Il-6 Düzeyinin Sağlıklı Bireylerle Karşılaştırılması ve Hastalık Aktivasyonu ile İlişkisi
12:30	Arş.Gör. Muhammed Enes Çalışkan - Dr. Öğretim Üyesi Müjdat Yeşildal	Bireylerin Geleneksel Tamamlayıcı ve Alternatif Tıp Tutumunun İncelenmesi: Bir Meta-Analiz Çalışması
12:45	Dr. Ramazan Ördek - Prof.Dr. Cengiz Yıldız	Epididimal Rat Spermi Sulandırıcısına İlave Edilen L-Glutathione ve Alpha-Tocopherol'ün Donmuş Çözdürülmüş Sperm Kalitesi Üzerine Etkileri
13:00	Uzman Şermin Çoban Kökten - Prof.Dr. Nagihan Yalçın	Tiroid Karsinomlarında Ki-67, P53 ve Siklin D1 Ekspresyonunun Prognostik Önemi: Klinikopatolojik Bir Çalışma

İçindekiler

18. Yüzyıl Osmanlı El Yazmalarında Yer Alan Taraklı Ebru Örneklerinin İncelenmesi	31
Abaza Hasan Paşa İsyanının Amasya Sancağındaki Yansımaları Üzerine Bir Değerlendirme	32
Banka ve Enflasyon İlişkisi: Katılım ve Mevduat Bankalarının Enflasyon ile İlişkisinin Değerlendirilmesi.....	34
Bir Mektubun Analizi: mısır Kraliçesi Ankhesenamun ve Hitit Kralı I. Şuppiluliuma.....	35
Çukurova'dan Orta Asya'ya Cemileler: Kültür-Edebiyat Coğrafyası Bağlamında Toplumda Kadın.	36
Veteriner Görüntülemeye Yapay Zekâ Destekli Tespit Sistemlerinin İncelenmesi	38
Depremın Ekonomiye Etkileri: Türkiye Örneği	40
Depresyonun Tıkanırcasına Yeme Üzerindeki Etkisinde Beklentilerin Rolü	41
Dijital Çağda Güven Kaybı: Azalan Etkileşim ile İlişkinin Sona Ermesi Arasındaki Bağlantı	42
Emek-Değer Teorisi ve Neoklasik Değer Kuramları: Karşılaştırmalı Bir İnceleme	44
Enflasyon Muhasebesinin Makroekonomik Dengelere Etkisi: Para Politikası ile Etkileşim Üzerine Bir Değerlendirme.....	46
Görme Engelli Lise Öğrencilerinin Merkezi Sınavlarda Yaşadıkları Sorunlar ve Beklentileri	47
Hristiyanlıkta Dua Bezlerinin Tarihsel Gelişimi ve Dijital Dönüşümü.....	49
İslam Edebiyatında İbham Sanatı ve İşlevi.....	50
İşyerinde Sürdürülebilir Davranışların Motive Edilmesi: Yeşil İçsel Motivasyon, Yeşil Tutku ve Yeşil İşe Adanmışlık Arasındaki İlişkiler	51
Kaplumbağa Diyagramı Metodolojisi ile Üretim Planlama ve Kontrol Sürecinde Kalite İyileştirme.....	53
Katılım Bankalarının Türkiye Ekonomisindeki Yeri ve Önemi	55
Kentleşmenin Eşiğinde: Kalkolitik Batı Anadolu	56
Lise Öğrencileri Ne Kadar Öz Bilince Sahip' Bir Başarı Testi Örneği	57
Marksist Değer Kuramı ve Modern Üretim İlişkileri.....	58
Öğretmenlerin Temel Teknolojik Yeterliliklerinin Sosyodemografik Özelliklerine Göre İncelenmesi.....	59
Okul Müdürlerinin Yönetim Becerileri ile Öğretmenlerin Okula Bağlılıkları Arasındaki İlişki	61
Okul Öncesi Programlarının Erken Çocukluk Eğitiminde Tanıma ve Değerlendirme Boyutunda İncelenmesi.....	62

Ortaokul Matematik Öğretmeni Adaylarının Algoritmik Gösterim Yöntemleriyle Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi	64
Senaryolarla Duygu Düzenleme: Öfke ve Üzüntü İçeren Durumlar İçin Türkçe Senaryoların Oluşturulması ve Değerlendirilmesi	66
Suat Derviş'in Bu Roman Olan Şeylerin Romanıdır'ı Odağında Erkeklikler**	67
Turizmin Ekonomiye Etkileri: Türkiye Örneği	68
Türk İngilizce Öğretmenlerinin İngilizce Sınıflarında Kültür Öğretiminde Sosyal Medyanın Etkisine İlişkin Görüşleri	69
Türkiye ve Dünyada Zorunlu Sağlık Sigortası Sistemlerinin Dönüşümü	71
Türkiye'nin D-8 Ülkeleri ile Olan Dış Ticaret Performansının Değerlendirilmesi	73
Üniversite Son Sınıf Öğrencilerinde Kariyer Stresi ile Kariyer Uyumu Arasındaki İlişkide Proaktif Kariyer Davranışının Aracılık Rolü	75
Yapay Zekâ Destekli Akademik Çalışmalarda Etik ve Etkinlik: Fırsatlar ve Sınırlar	77
Yapay Zekâ Destekli Ölçme ve Değerlendirme Uygulamalarının Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Bağlamında İncelenmesi	78
Yüksek Enflasyonun Mali Raporlama Üzerindeki Bozucu Etkilerinin İktisadi Yorumlanması	80
Unveiling Trends and Seasonality in Time Series: Short-Term Bicycle Demand Forecasting With Prophet	82
(E)-2-(((4-Ethylphenyl)imino)methyl)-4-Methoxyphenol: Synthesis, Crystallographic Analysis, and Spectroscopic Characterization	83
3-Boyutlu Minkowski Uzayında Rektifiyen Eğri Çiftleri ve Özellikleri	84
3d Biyobasım Süreçlerinde Biyomürekkep Bileşiminin Deneysel Tasarımı ve Optimizasyonu	85
Aı Destekli Yazılım Mühendisliği ile Sigortacılık Altyapısının Dönüştürülmesi	87
Alternanthera Sessilis Bitkisinin Reactive Blue 19 Boyar Maddesi Altında Fizyolojik, Genotoksik ve Fitoremediasyon Potansiyelinin Araştırılması	89
An Efficient Adaptive Dropout for Robust Traffic Sign Classification	90
Baharatlarda Mikotoksin Kontaminasyonu: Kaynaklar, Riskler ve Kontrol Stratejileri	91
Büyük Ölçekli Adres Sınıflandırması İçin Hibrit Doğal Dil İşleme Yaklaşımları	92
Çeşitli İlavelerle Takviyelenmiş Titanyum Matrisli Kompozitlerin Sps Yöntemiyle Üretiminin Mekanik Özellikleri İle Uygulama Potansiyelinin Geliştirilmesi	94
Coğrafi İşaretli Diyarbakır Örgü Peynirinin Geleneksel Üretim Tekniklerinin İncelenmesi	96
Çok Ölçekli Açılım Metodu Kullanılarak Yüksek Mertebeli Kaup-Kupersmidt (Kk) Denkleminde Türetilen Doğrusal Olmayan Schrödinger Denklemi	97

Denetimli Makine Öğrenimi Tekniklerini Kullanarak Futbol Verilerinin Analizinin Karşılaştırmalı Değerlendirilmesi.....	98
Deneyisel Tasarım Yaklaşımlarının Biyokimya Alanında Uygulanması ve Optimizasyondaki Rolü.....	100
Dın 1.2344 (Aısı H13) Sıcak İş Takım Çeliğinde Bilyalı Dövme ve Lazer Sertleştirme İşlemlerinin Mekanik Özelliklerine Etkilerinin Karşılaştırmalı İncelenmesi	102
Diyarbakır Çökelek Peynirinde Mikrobiyolojik Yük ve Mevzuat Uyumunun Değerlendirilmesi.....	104
Doğal Ligninli Güneş Kremi Formülasyonunda Merkezi Bileşik Tasarım Yaklaşımı.....	105
Endüstriyel Biyoteknolojinin Temel Taşı Olarak Endüstri Bitkileri: Mevcut Uygulamalar, İnovasyonlar ve Gelecek Perspektifleri	107
Eriyik Biriktirme Yöntemiyle Üretilen Malzemelerde Baskı Oryantasyonunun Kırılma Davranışları Üzerindeki Etkisi.....	109
Farklı Pla/tpu Katman Konfigürasyonlarının Sandviç Yapıların Çekme Dayanımına Etkisi: Eklemeli İmalat Yaklaşımı	111
Grafen Tabanlı Alan Etkili Transistörler	112
Huanglongbing Hastalığından Etkilenmiş Narenciye Ağaçlarında Yolo Tabanlı Nesne Tespit Modellerinin Karşılaştırmalı Analizi.....	114
Investigation of Tiger Stripes On Large Surface Area Polymer Parts Produced by Injection Molding Method	115
Lüksemburg’da Enerji Yoğunluğunun Analizi	116
Melanomda Mikrotalmia ile İlişkili Transkripsiyon Faktörü ile Etkileşen Fotosensitizerlerin in Silico Değerlendirilmesi	117
Modifiye Edilmiş Catmull-Rom Eğrilerine Dair Bazı İncelemeler ve Robotik Yol Planlamaya Uygulamaları	119
Otel Müşterilerinin Memnuniyetini Etkileyen Unsurların Keşifsel Faktör Analizi ile Belirlenmesi.....	120
Pamuklu Kumaşlara Alev Geciktiricilik Özelliği Kazandırılması Amacıyla Nikel Floroborat Bileşiğinin Potansiyelinin Araştırılması	122
Production of Alkali-Activated Paste by mixing Two Types of Slag: An Unexplored Solution for the Industry.....	124
Sağlık Sigortasında Yapay Zekâ Destekli Kalp Hastalıkları Risk Değerlendirmesinin Dijital Dönüşümü	125
Sombrero Füzyon Reaktöründe V-Cl Termokimyasal Cevrimi Kullanılan Hidrojen Üretim Tesisinin Hidrojen Üretim Miktarının İncelenmesi.....	127
Termal Yönetim Uygulamaları İçin Poliviniliden Florür Tabanlı Nanolifler	128
Türkiye’de Rüzgar Enerjisinin Mevcut Durumuna Genel Bir Bakış	130

Tiyosemikarbazon Türevleri Uygulanan Polyester Kumaşların Antibakteriyel Aktiviteleri	131
Dijital Çağda Plastik Sanatlar Eğitiminin Temel Sorunları	133
Görsel Sanatlarda Üç Temel Kavram "Gerçekçilik" "hakikat" ve "Temsil" İlişkisi	135
Küreselleşen Dünyada Evrimleşen Tiyatro.....	137
Peter Shaffer'in Küheylan Oyununda Psikodramatik Etkiler: Dramatik Kurgu ve Ruhsal Açılımın Kesişimi.....	138
Transmedya Aracılığıyla Fan Kültürünün Streaming Platformlarına Güncel Etkileri ve "the Acolyte" Örneği	139
Türkiye'deki Viyolonsel Toplulukları	141
Yapay Zeka ile Üretilen Videoların Sosyal Medya Platformlarında Yarattığı Dezenformasyonlar ve Sosyokültürel Yansımaları	143
Neoliberal Mimarlığın Kamusal Alanlara Yansıması: Foucault'nun Yönetimsellik Perspektifinden Bir İnceleme	145
Almanya ve Türkiye'de Sporda Yetenek Seçimi: Karşılaştırmalı Bir İnceleme	147
Ankilozan Spondilit Hastalarında II-6 Düzeyinin Sağlıklı Bireylerle Karşılaştırılması ve Hastalık Aktivasyonu ile İlişkisi.....	149
Association Between Nighttime Sleep Duration and Falls Among Community-Dwelling Older Adults Aged 65 and Over: Findings From a National Population-Based Cross-Sectional Study	150
Atletizm Sporcularının Algılanan Stres Düzeylerinin Durumsallık ve Sürekli Kaygının Performans Üzerine Etkisinin İncelenmesi.....	152
Bireylerin Geleneksel Tamamlayıcı ve Alternatif Tıp Tutumunun İncelenmesi: Bir Meta-Analiz Çalışması	154
Bolu Spor Turizminin Haritası	156
Diş Hekimliği Preklinik Öğrencilerinin Pratik Derslere Bakış Açısının Değerlendirilmesi	158
Diyabet ve Bitkisel Tedavi ile İlgili Youtube Videoların Değerlendirilmesi	159
Doğumhanede Çalışan Sağlık Profesyonellerinde Travmaya Duyarlı Bakım: Etik Değerlere Eğilim ve İletişim Becerilerinin Kanonik Korelasyonu	161
Endojen ve Egzojen Antioksidanların Dna Hasarı Üzerindeki Koruyucu Etkileri	163
Epididimal Rat Spermi Sulandırıcısına İlave Edilen L-Glutathione ve Alpha-Tocopherol'ün Donmuş Çözdürülmüş Sperm Kalitesi Üzerine Etkileri.....	164
Epididimal Rat Spermlerinin Kriyoprezervasyonunda Dondurma Medyumuna İlave Edilen Melatonin ve Koenzim Q10'un Spermatolojik Özellikler Üzerine Etkisi	166
Fare Sperminin Dondurulabilirliği Üzerine Ferulik Asit, Triptofan ve L-Glutamin'in Etkisi	168

Hematolojik Maligniteli Bireylerde Herpes Simplex Virus Tip 2 Igg Sıklığı	170
Mitokondriyal Fonksiyon Bozukluğu ve Obezite: Ucp Proteinlerinin Rolü.....	171
Spondilolistezi Nedeniyle Cerrahi Uygulanan Hastalarda Lomber Lordozdaki Preoperatif ve Postoperatif Değişimin Değerlendirilmesi.....	172
Tek Taraflı Meme Cerrahisinde Ultrasonografi Eşliğinde Yapılan Erektör Spina Plan Bloğunun İntraoperatif Aneljezik Tüketimine Etkisi	174
Tip 2 Diyabet Yönetimi ve Egzersiz Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi. Bir Literatür İncelemesi.	175
Tiroid Karsinomlarında Ki-67, P53 ve Siklin D1 Ekspresyonunun Prognostik Önemi: Klinikopatolojik Bir Çalışma	177
Türkiye’de Beden Eğitimi Öğretim Programlarının Dönüşümü: Eski Müfredat ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli’nin Karşılaştırmalı Analizi.....	179

Makale id= 24

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-9211-6021

18. Yüzyıl Osmanlı El Yazmalarında Yer Alan Taraklı Ebru Örneklerinin İncelenmesi

Dr. Keziban Gündüz¹

¹Süleyman Demirel Üniversitesi

Özet

Türk ebru sanatı, tarih boyunca dönemin koşullarına uyum sağlayarak gelişmiş ve özellikle Osmanlı döneminde kitap sanatlarının yardımcı unsurlarından biri hâline gelmiştir. Bu geleneksel sanat dalı, el yazmalarının hem iç süslemelerinde hem de cilt bezemelerinde yaygın şekilde kullanılmıştır. Bu çalışmada, 18. yüzyıla tarihlenen yazma eserlerde yer alan taraklı ebru örnekleri incelenmiştir. Araştırmanın sınırlılığı, bu yüzyıldaki ebrularla sınırlandırılarak dönemin teknik ve üslup özelliklerinin detaylı biçimde ortaya konması amaçlanmıştır. Bu kapsamda 19 farklı kurumla iletişime geçilmiş ve 1861 ebrulu yazma eserin görselleri temin edilmiştir. Fiziksel yıpranma nedeniyle 436 eser inceleme dışı bırakılmış; geriye kalan 1425 eserde 3308 adet ebru sayfası tespit edilmiştir. Bunlardan 82 eserde toplam 170 adet taraklı ebru örneğine rastlanmıştır. Tarak aralıkları, uygulama biçimleri ve desen özelliklerine göre sınıflandırılan bu örnekler görseller üzerinden analiz edilmiştir. Çalışma, hem dönemsel üslupların belirlenmesine katkı sağlamakta hem de ebrunun yazma eserlerdeki kullanımına ilişkin özgün veriler sunarak ebru sanatıyla ilgili bilimsel bir boşluğu doldurmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türk Kitap Sanatları, Ebru Sanatı, Taraklı Ebru, El Yazması, Cilt

An Analysis of Combed Marbling Examples in 18th-Century Ottoman Manuscripts

Abstract

Turkish marbling art has evolved throughout history by adapting to the conditions of the period, becoming a supporting element of book arts, particularly during the Ottoman period. This traditional art form was widely used in both the interior decoration and binding of manuscripts. This study examined examples of combed marbling found in manuscripts dating to the 18th century. The research was limited to marbling from this century, aiming to reveal the technical and stylistic characteristics of the period in detail. Within this scope, 19 different institutions were contacted, and images of 1,861 marbled manuscripts were obtained. Due to physical wear, 436 works were excluded from the analysis, and 3308 marbling pages were identified in the remaining 1425 works. A total of 170 examples of combed marbling were found in 82 of these works. These examples, classified according to comb spacing, application methods, and pattern characteristics, were analyzed through the images. The study contributes to the identification of periodic styles and fills a scientific gap in the art of marbling by providing original data on the use of marbling in manuscripts.

Keywords: Turkish Book Arts, Marbling Art, Combed Marbling, Manuscript, Binding

Abaza Hasan Paşa İsyanının Amasya Sancağındaki Yansımaları Üzerine Bir Değerlendirme

Doç.Dr. Sibel Kundakçı¹

¹KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ

Özet

Osmanlı Devleti'nde 16. yüzyılın ortalarında başlayan eşkıyalık olayları, 17. yüzyılda Celâlılık hareketlerine dönüşmüştür. Bu süreçte eşkıya grupları daha güçlü liderler etrafında toplanmaya başlamışlardır. Bu liderler ise genellikle azledilmiş ya da haksızlığa uğradığını düşünen devlet adamları ile halk arasında itibar kazanmış kişiler olmuştur. Bir kapıkulu süvarisi olan Abaza Hasan Paşa da bu eşkıya liderlerinden biri olarak en büyük Celâli isyanını çıkarmıştır. Onun isyan etmesine sebep olan olay, Hamid Sancağı mütesellimi iken Kara Haydaroğlu Mehmed isyanını bastırmakla görevlendirilmiş olmasıdır. İsyanı bastırmayı başaran Abaza Hasan Paşa'ya karşılığında üç yıllığına Yeni İl voyvodalığı verilmiş olmasına rağmen bir yıl sonra elinden alınması onun ilk isyan girişimlerini başlatmasına neden olmuştur. İsyanın bastırılmaya çalışıldığı süreç, Amasya Sancağı'na da yansımıştır. Çalışmanın amacı, bu süreci Amasya Şer'iyye Sicilleri'nden hareketle değerlendirmektir. 11 numaralı Amasya Şer'iyye Sicili'nde 1655 tarihli Sivas Beylerbeyi'ne gönderilen bir fermanda, Seydi Ahmed Paşa'nın Abaza Hasan ile birlikte Halep'te isyan halinde oldukları ve beylerbeyinin askerleri ile birlikte Halep'e yetişmesi gerektiği bilgisi yer almaktadır. 12 numaralı Amasya Şer'iyye Sicili'nde ise 1658-1659 tarihlerini içeren ve Abaza Hasan Paşa isyanının bastırıldığı yılları konu alan 30 belge mevcuttur. Öncelikle Abaza Hasan ve taraftarlarının yakalanması ve idam edilmesi noktasında şeyhülislamdan fetvalar alındığı ve ülke genelinde bir seferberlik ve hatta isyancılara karşı cihat ilan edildiği görülmektedir. Bu sebeple Ankara'dan Trabzon, Erzurum, Musul ve Halep'e kadar olan bölgedeki tüm askerin yerel idarecilerle birlikte isyanın bastırılması için görevlendirilen Murtaza Paşa ile birleşmeleri emredilmiştir. Bu süreçte Amasya'da bulunan Abaza Hasan taraftarlarının emlak ve eşyasına devlet tarafından el konulmuştur. 13 numaralı Amasya Şer'iyye Sicili'nde ise Abaza Hasan Paşa'nın ölmesine ve isyanın bastırılmasına rağmen Amasya mütesellimi tarafından taraftarlarının takip edildiğini ve böylece isyanın etkisinin hala devam ettiğini gösteren 1661 tarihli iki belge bulunmaktadır. Çalışma, devletin Amasya Sancağı örneğinde isyanla nasıl mücadele ettiğini göstermesi bakımından önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Abaza Hasan Paşa, Amasya, Celali, Eşkıyalık, İsyan

An Evaluation On the Reflections of the Abaza Hasan Pasha Rebellion in the Amasya Sanjak

Abstract

The banditry cases, which began in the Ottoman Empire in the mid-16th century, evolved into the Jelali movements in the 17th century. During this period, banditry groups began to gather around more powerful leaders. These leaders were generally those who had been deposed or who felt wronged, as well as those who had gained public esteem. Abaza Hasan Pasha, a kapıkulu cavalryman, led one of these bandit leaders as the largest Jelali rebellion. His rebellion was triggered by his assignment as lieutenant governor of the Hamid Sanjak to suppress the rebellion of Kara Haydaroğlu Mehmed. Although Abaza Hasan Pasha was granted the new province voivodeship for three years in return, his removal a year later led him to launch his first rebellion. The process of suppressing the rebellion was also reflected in the Amasya Sanjak. The purpose of this study is to evaluate this process based on the

Amasya Sharia Court Records. In the Amasya Serif Record number 11, a decree sent to the Sivas governor dated 1655 states that Seydi Ahmed Pasha and Abaza Hasan were in rebellion in Aleppo and that the governor should arrive in Aleppo with his soldiers. In the Amasya Serif Record number 12, there are 30 documents covering the years 1658-1659, which cover the years when the Abaza Hasan Pasha rebellion was suppressed. First, it appears that fatwas were issued from the Sheikh al-Islam for the capture and execution of Abaza Hasan and his supporters, and a nationwide mobilization and even a jihad against the rebels was declared. Consequently, all soldiers in the region from Ankara to Trabzon, Erzurum, Mosul, and Aleppo, along with local administrators, were ordered to join forces with Murtaza Pasha, who was assigned to suppress the rebellion. During this period, the state seized the property and belongings of Abaza Hasan's supporters in Amasya. Two documents from 1661, dated Amasya Sharia Registry number 13, indicate that despite Abaza Hasan Pasha's death and the suppression of the rebellion, the Amasya deputy continued to pursue his supporters, thus lingering the influence of the rebellion. This study is important in demonstrating how the state combated the rebellion in the Amasya Sanjak.

Keywords: Abaza Hasan Pasha, Amasya, Jelali, Banditry, Rebellion

Banka ve Enflasyon İlişkisi: Katılım ve Mevduat Bankalarının Enflasyon ile İlişkisinin Değerlendirilmesi

Dr. Dilber Ekinler¹

¹Şırnak Defterdarlığı, Cizre Vergi Dairesi

Özet

Bankalar piyasanın düzenli bir şekilde işleminde önemli bir rolü olan işletmelerdir. Piyasaya sunduğu çeşitli hizmetler ile piyasanın vazgeçilmez işletmelerinden biri haline gelmiştir. Bankalar bu hizmetleri yerine getirirken karşılığında gelir elde etmektedir. Sundukları hizmetler ve bu hizmetlerden elde ettikleri gelir bakımından bankalar farklılık göstermektedir. Bunlar faiz ile işlemleri gerçekleştiren bankalar ve faizsiz işlemler gerçekleştiren bankalar şeklinde ayrılmaktadır. Söz konusu bu bankaların enflasyon arasındaki ilişkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada mevduat bankaları ve katılım bankaları ele alınmıştır. Son yıllarda bankaların enflasyon üzerindeki etkileri hakkında literatürde birçok çalışma yapılmıştır. Ancak katılım bankalarının enflasyon ile ilişkisi üzerinde çalışılan çalışmalar literatürde sınırlı sayıda kalmaktadır. Bu nedenle çalışmada mevduat bankaları ile birlikte katılım bankalarının enflasyon arasındaki ilişkileri açıklanmaya çalışılmıştır. Bu doğrultuda literatür araştırması yapılarak katılım ve mevduat bankalarının enflasyon arasındaki ilişki açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bankacılık, Enflasyon, Katılım Bankacılığı

Abstract

Banks are institutions that play a crucial role in ensuring the orderly functioning of markets. Through the various services they provide, they have become indispensable actors within the financial system. While fulfilling these services, banks also generate income in return. However, the services offered and the revenues derived from these services differ across banks. In this regard, banks can be classified into two groups: those conducting interest-based operations and those operating on interest-free principles. The aim of this study is to determine the relationship between these types of banks and inflation. Specifically, deposit banks and participation banks have been examined. In recent years, a considerable number of studies have been conducted in the literature regarding the effects of banks on inflation. Nevertheless, research focusing on the relationship between participation banks and inflation has remained relatively limited. Therefore, this study seeks to explain the relationship of both deposit banks and participation banks with inflation. To this end, a literature review was conducted, and the relationship between inflation and both participation and deposit banks was elaborated.

Keywords: Banking, Inflation, Participation Banking

Makale id= 83

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-9581-3634

Bir Mektubun Analizi: mısır Kraliçesi Ankhesenamun ve Hitit Kralı I. Šuppiluliuma

Mertkan Akpınar¹

¹Kocaeli Üniversitesi

Özet

Bu bildiri, Mısır'ın Yeni Krallık Dönemi'nin en dramatik diplomatik olaylarından birini teşkil eden Kraliçe Ankhesenamun'un Hitit Kralı I. Šuppiluliuma'ya gönderdiği mektubu tarihsel ve siyasi bağlamda analiz etmektedir. Firavun Tutankhamun'un ani ölümü sonrası Mısır'da ortaya çıkan iktidar boşluğu ve taht mücadeleleri, genç kraliçeyi Mısır tarihinde eşi benzeri görülmemiş bir adım atmaya itmiştir. Mektubunda, bir hizmetkarıyla evlenmektense bir Hitit prensiyle evlenerek onu Mısır firavunu yapmayı teklif etmiştir. Çalışma, bu mektubu yalnızca kişisel bir çaresizlik anının ürünü olarak değil, aynı zamanda Ankhesenamun'un gücünü korumak ve muhtemel rakipleri Ay gibi figürleri engellemek için yaptığı riskli bir stratejik hamle olarak ele almaktadır. Antik Mısır Bürokrasisi'ne uygun olmayan, Mısır'ı zayıf ve çaresiz gösteren bu mektup, kullanıldığı ifadeler ile dikkat çekmektedir. Hattuša arşivlerinde bulunan Hitit metinleri ışığında, mektubun diplomatik dili, Hitit sarayında yarattığı şüphe ve Zannanza adlı prensin Mısır'a gönderilmesiyle sonuçlanan trajik süreç incelenecektir. Bu analiz, Ankhesenamun'un siyasi bir aktör olarak rolünü, Mısır-Hitit ilişkilerindeki kırılmayı ve 18. Hanedan'ın sonunu hazırlayan koşulları aydınlatmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Amarna Çağı, Hititler, I. Šuppiluliuma, Antik Anadolu, Antik mısırlılar

Makale id= 17

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-0424-2763

Çukurova'dan Orta Asya'ya Cemileler: Kültür-Edebiyat Coğrafyası Bağlamında Toplumda Kadın.

İlyas Tuğ¹

¹Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

Özet

Edebiyat ve coğrafyayı yakınlaştıran sebeplerin başında, yeryüzündeki fiziki ve beşeri unsurların oluşturduğu doğal ve yapay mekânlar gelmektedir. Bu bağlamda insan ve çevrenin ahengi her iki disiplinde temel besin kaynağını oluşturmaktadır. İnsan, dil becerisi sayesinde içerisinde bulunduğu kültürü yazılı ya da sözlü olarak kuşaklar arasına aktarmayı başarmış bir canlıdır. Özellikle Türk kültürünü ele aldığımız zaman dünyanın birçok yerine dağılım göstermiş köklü bir gelenek ve görenekler karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmada iki önemli ismin eserleri kültürel anlamda coğrafi okuma ile ele alınacaktır. Cengiz Aytmatov Kırgız kültürünü dünyaya tanıtmayı başarmış önemli bir yazardır. Orhan Kemal ise Sabahattin Ali'den sonra Anadolu'da toplumsal gerçekçiliği yansıtan yazarların başında gelmektedir. Burada iki farklı coğrafyada yetişen ve iki farklı kültürü temsil eden Cemile isimli iki eserde çevresel determinizm etkisinin karakterlere nasıl yansıdığı, coğrafi merkezli okuma yapılarak kültürel coğrafya bağlamında izleri aranacaktır. Orhan Kemal'in Cemile isimli eseri 1952 yılında yayımlanmıştır. Cengiz Aytmatov'un aynı isimli eseri Cemile ise 1958 yılında yayımlanmıştır. Bu hikâyeler okunduğunda tam olarak birbirlerinden etkilendiklerini söylemek oldukça güçtür. Bu iki eserinde başkarakterleri olan Cemilelerin birtakım ortak noktaları bulunmaktadır. Bunların başında; güçlü, kuvvetli, sağlam, çalışkan, kararlı, sert tabiatlı ve erkek mizaçlı olmaları gelmektedir.

Anahtar Kelimeler: Edebiyat Coğrafyası, Kültür, Orhan Kemal, Cengiz Aytmatov, Cemile.

36

Cemiles From Çukurova to Central Asia: Women in Society in the Context of Cultural-Literary Geography.

Abstract

The main reasons that bring literature and geography closer are the natural and artificial spaces formed by physical and human elements on earth. In this context, the harmony of man and the environment constitutes the basic source of nutrition in both disciplines. Thanks to the language skill, man is a living being who has managed to transfer the culture he is in between generations in written or oral form. When we consider Turkish culture in particular, we come across deep-rooted traditions and customs that have spread to many parts of the world. In this study, the works of two important names will be examined with a cultural geographical reading. Cengiz Aytmatov is an important writer who has managed to introduce Kyrgyz culture to the world. Orhan Kemal is one of the leading writers who reflect social realism in Anatolia after Sabahattin Ali. Here, how the effect of environmental determinism is reflected on the characters in two works named Cemile, who grew up in two different geographies and represent two different cultures, will be searched for in the context of cultural geography by making a geographically centric reading. Orhan Kemal's work named Cemile was published in 1952. Cengiz Aytmatov's work named Cemile was published in 1958. When these stories are read, it is quite difficult to say that they are exactly influenced by each other. The main characters of these two works, Cemiles, have some common points. The first of these is that they are strong, powerful, solid, hard-working, determined, tough-natured and have a masculine temperament.

Keywords: Literary Geography, Culture, Orhan Kemal, Cengiz Aytmatov, Cemile.

Makale id= 59

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0009-6823-9708

Veteriner Görüntülemelerde Yapay Zekâ Destekli Tespit Sistemlerinin İncelenmesi

Araştırmacı Merve Sena Özcan¹ , Dr. Öğretim Üyesi Kamil Serdar İnal¹

¹Ondokuz Mayıs Üniversitesi

*Corresponding author: Merve Sena Özcan

Özet

Bilgisayar destekli tespit sistemleri veteriner hekimlikte son zamanlarda yaygınlaşan, klinik tanı doğruluğunu, hızını ve verimliliğini artıran bir yöntemdir. Bilgisayar destekli tespit sistemleri yapay zekâ desteği ile çalışır ve bilgisayar destekli tanı ve bilgisayar destekli tespit yöntemi olarak ikiye ayrılır. Bilgisayar destekli tanı sistemleri hastalık evrelerini sınıflandırma gibi daha kapsamlı bir şekilde çalışırken, bilgisayar destekli tespit sistemleri sadece öğretilen patolojilerin lokalizasyonunu yapar ya da varlığını ve yokluğunu değerlendirir. Bilgisayar destekli tespit sistemlerinin tanı doğruluk oranı %65-90 arasında değişmekte olup bu çok geniş bir aralıktır. Bunun temel sebepleri arasında bu sistemler oluşturulurken verilerin etiketlenmesi esnasındaki veri doğruluğunun tartışmalı olması, veri büyüklüğü ve kalitesi, test ve eğitim verilerinin farklı olması ve verilerin içerdiği patoloji oranları yer alır. Günümüzde tek başına standart bir yöntem olarak değerlendirilmese de ikinci bir görüş olarak kabul almıştır. Bilgisayar destekli tespit sistemlerinin uzman radyologların yerini alabileceği düşünülmese de zamanla uzman radyologlara olan ihtiyacın azalacağı öngörülmektedir.

38

Anahtar Kelimeler: Bilgisayar Destekli Tanı, Bilgisayar Destekli Tespit, Yapay Zeka

Investigate of Artificial Intelligence-Supported Detection Systems in Veterinary Imaging

Abstract

Computer-assisted detection systems have become widespread in veterinary medicine in recent years, increasing the accuracy, speed, and efficiency of clinical diagnosis. Computer-assisted detection systems work with artificial intelligence support and are divided into computer-assisted diagnosis and computer-assisted detection. While computer-assisted diagnosis systems work more extensively, such as classifying disease stages, computer-assisted detection systems only localise the taught pathologies or evaluate their presence or absence. The diagnostic accuracy rate of computer-aided detection systems ranges from 65% to 90%, an extensive range. The main reasons include the controversial nature of data accuracy during data labelling when these systems are created, data size and quality, differences between test and training data, and the pathology rates contained in the data. While it is not currently considered a standard method, it has been accepted as a second opinion. Although it is not anticipated that computer-aided detection systems will replace expert radiologists, it is projected that the need for expert radiologists will decrease over time.

Keywords: Computer-Aided Diagnosis, Computer-Aided Detection, Artificial Intelligence

Makale id= 98

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-6656-5133

Depremi Ekonomiye Etkileri: Türkiye Örneği

Dr. Dilber Ekinler¹

¹Şırnak Defterdarlığı, Cizre Vergi Dairesi

*Corresponding author: Dilber Ekinler

Özet

Depremler can ve mal kaybı gibi yıkıcı etkileri olan doğal afettir. Deprem kuşağında yer alan ülkeler deprem yaşanması muhtemel olan ülkelerdir. Türkiye deprem kuşağında yer alan ülkelerden biridir. Türkiye’de tarih boyunca çeşitli depremler yaşanmıştır. Yakın zamanda geçirmiş olduğu yıkıcı etkilere sahip olan büyük depremler sırasıyla 27 Aralık 1939 Erzincan, 17 Ağustos 1999 Marmara, 12 Ekim 1999 Bolu-Düzce, 23 Ekim 2021 Van ve 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş depremleridir. Bu çalışma Türkiye’de yaşanan depremlerin ekonomiye muhtemel etkileri değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Yaşanan deprem sonrası yapılan kurtarma çalışmaları, deprem bölgesinde yaşayan insanlara barınak olanakları sağlama, yeme içme ihtiyaçlarının giderilmesi, daha sonra yıkılan evlerin inşası için yapılan harcamalar, üretimin sekteye uğraması, istihdamın azalması gibi faktörler makroekonomik göstergeleri olumsuz yönde etkilemektedir. Bu doğrultuda Türkiye’de meydana gelen depremlerin özellikle en son yaşanan 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş merkezli depremin yıkıcı etkilerine ve bu etkileri ortadan kaldırmak için yapılan çalışmalara bakıldığında depremin ekonomiyi olumsuz yönde etkilediğini söylemek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Doğal Afet, Ekonomi

40

Abstract

Earthquakes are natural disasters with devastating consequences, such as loss of life and property. Countries located in seismic zones are considered to be at high risk of experiencing earthquakes. Türkiye is among these countries within the earthquake belt, and throughout its history, it has witnessed numerous seismic events. The most destructive recent earthquakes in Türkiye include the Erzincan earthquake of December 27, 1939, the Marmara earthquake of August 17, 1999, the Bolu-Düzce earthquake of November 12, 1999, the Van earthquake of October 23, 2011, and the Kahramanmaraş earthquake of February 6, 2023. This study aims to evaluate the potential impacts of earthquakes experienced in Türkiye on the economy. Following an earthquake, expenditures for rescue operations, the provision of shelter and food for affected populations, reconstruction of collapsed housing, disruptions in production, and reductions in employment are factors that negatively influence macroeconomic indicators. Accordingly, when examining the earthquakes in Türkiye particularly the devastating Kahramanmaraş earthquake of February 6, 2023 and the recovery efforts implemented to mitigate their consequences, it becomes evident that earthquakes exert an adverse effect on the economy.

Keywords: Earthquake, Economy, Natural Disaster

Makale id= 58

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-3517-2550

Depresyonun Tıkanırcasına Yeme Üzerindeki Etkisinde Beklentilerin Rolü

Dr. Öğretim Üyesi Seda Sapmaz Yurtsever¹

¹Bakırçay Üniversitesi

Özet

Tıkanırcasına yeme, bireylerin yüksek yağlı yiyecekleri çok fazla miktarda ve hızlı bir şekilde tükettikleri patolojik bir yeme davranışıdır. Bu yeme örüntüsünde sıklıkla depresyon, anksiyete gibi olumsuz duygulara işaret edilirken özellikle obezite gibi kilo problemi olan kişilerin daha fazla risk altında olduğu vurgulanmaktadır. Bununla birlikte literatürde pek çok kuram, bilişsel değerlendirmelerin davranışı belirleme üzerindeki etkisinde uzlaşma içerisindeyken şimdiye kadar herhangi bir çalışma, kişilerin olumsuz duyguları ile tıkanırcasına yeme davranışları arasındaki ilişkide yemeden beklentilerin rolünü incelememiştir. Buradan hareketle bu çalışmada depresyonun tıkanırcasına yeme davranışı üzerindeki etkisinde yemeden beklentilerin aracı rolünü ortaya koymak amaçlanmıştır. Çalışmanın örneklemini 18-63 yaş aralığındaki (Myaş=33.86, SD = 10.47) 319 yetişkin kadınlardan oluşmaktadır. Katılımcılar sosyal medya aracılığıyla araştırmanın ölçüm araçları olan Kişisel Bilgi formunu, Beck Depresyon Envanterini, Edinburgh Bulimiya Araştırma Testini ve Yemeden Beklentiler Envanterini tamamlamıştır. Araştırmanın amacı doğrultusunda yemeden beklentilerin aracı etkisini değerlendirebilmek amacıyla SPSS Process Macro ile mediation analizi yürütülmüştür. Sonuçlar, depresyonun tıkanırcasına yeme üzerindeki etkisinde yiyeceği olumsuz duyguları uzaklaştıracağı, ödül etkisi yaratacağı, bilişsel performansı arttıracığı, sıkıntıyı hafifleteceği ve kontrol dışı hissettireceği beklentisiyle tüketmenin aracılık etkisine sahip olduğunu göstermiştir. Bu sonuçlar, tıkanırcasına yeme davranışının hem önlenmesi hem de tedavisinde yiyeceklerle ilgili öğrenilmiş beklentilerin zayıflatılmasının pratik bir önem taşıdığını ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Tıkanırcasına Yeme, Depresyon, Beklentiler

Makale id= 42

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8018-4158>

Dijital Çağda Güven Kaybı: Azalan Etkileşim ile İlişkinin Sona Ermesi Arasındaki Bağlantı

Dr. Öğretim Üyesi Altuğ Ocak¹

¹İSTANBUL BEYKENT ÜNİVERSİTESİ

*Corresponding author: ALTUG OCAK

Özet

Müşteri ilişkileri yönetimi giderek veri odaklı hale geldikçe, müşteri ilişkileri bozulmasının erken göstergelerini anlamak stratejik bir öncelik haline gelmiştir. Önceki araştırmalar ilişki kurma ve sadakati vurgulamış olsa da, ilişki bozulmasının dinamikleri yeterince araştırılmamıştır. Bu çalışma, bağlılığın azalmasının ilişki bozulma niyetinin erken davranışsal sinyali olarak nasıl işlediğini araştırmakta ve bu süreçte güven azalmasının aracı rolünü incelemektedir. Çevrimiçi bir abonelik hizmetinin 350 müşterisinden elde edilen anket verilerini kullanarak, PLS-SEM ile oluşturulan yapısal bir model incelenmiştir. Bulgularımız, bağlılığın azalmasının güvenin azalmasını yüksek oranda öngördüğünü ve bunun da ilişki bozulma niyetini yüksek oranda önceden haber verdiğini göstermektedir. Arabuluculuk analizi, güvenin azalmasının, bağlılığın azalması ile ayrılma niyeti arasındaki ilişkiyi tamamen arabuluculuk yaptığını doğrulamaktadır. Bu bulgular, davranış analitiğini psikolojik mekanizmalarla birleştirerek ilişki pazarlaması teorisini ilerletmekte ve müşteri yaşam döngüsünde güvenin azalmasının tahmine dayalı gücünü göstermektedir. Çalışma, müşteri kaybına karşı erken uyarı sistemleri uygulamak isteyen firmalar için pratik çıkarımlar sunmaktadır. Davranışsal bağlılığın azalmasını izleyerek ve güveni proaktif bir şekilde yöneterek, kuruluşlar müşteri kaybını azaltabilir ve uzun vadeli müşteri değerini sürdürebilir.

Anahtar Kelimeler: İlişki Pazarlaması, Güven Kaybı, Müşteri Bağlılığı, İlişki Kötüleşmesi, Davranış Analitiği, Müşteri Kaybı Tahmini

Trust Decay in the Digital Age: Linking Reduced Engagement to Relationship Exit

Abstract

As customer relationship management becomes increasingly data-driven, understanding the early indicators of relationship deterioration has become a strategic priority. While prior research has emphasized relationship building and loyalty, the dynamics of relationship decline remain underexplored. This study investigates how reduced engagement functions as an early behavioral signal of relationship decline intention, and examines the mediating role of trust decline in this process. Applying survey data from 350 customers of an online subscription service, we examine a structural model through Partial Least Squares Structural Equation Modeling (PLS-SEM). Our findings show that decreased engagement highly predicts the decline in trust, which also highly predicts relationship decline intention. Mediation analysis verifies that trust decline completely mediates the association between reduced engagement and exit intent. These findings advance theory in relationship marketing by combining behavioral analytics with psychological mechanisms and display the predictive power of trust erosion in the customer lifecycle. The study offers practical implications for firms seeking to implement early warning systems for relationship attrition. By monitoring behavioral disengagement and proactively managing trust, organizations can reduce churn and sustain long-term customer value.

Keywords: Relationship Marketing, Trust Decline, Customer Engagement, Relationship Deterioration, Behavioral Analytics, Churn Prediction

Makale id= 39

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-8834-3440

Emek-Değer Teorisi ve Neoklasik Değer Kuramları: Karşılaştırmalı Bir İnceleme

Dr. Öğretim Üyesi Lütfü Şimşek¹

¹Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi

*Corresponding author: lutfu.simsek

Özet

Bu makalede, iktisat tarihinde 19. Yüzyılda ve birbirlerine tepki olarak ortaya çıkan ve iktisat düşüncesinin tarihsel gelişiminde merkezi bir yere sahip olan Emek-Değer Teorisi ile Neoklasik Değer Kuramları arasındaki temel farklılıkları ve teorik tartışmaları inceledik. İlk olarak Adam Smith ve David Ricardo tarafından klasik iktisat geleneği içinde temellendirilen Emek-Değer Teorisi, daha sonra Karl Marx tarafından toplumsal üretim ilişkileri bağlamında sistematize edilmiştir. Bu teoriye göre, bir malın değeri, üretiminde harcanan toplumsal emek zamanı ile belirlenir. Diğer yandan, 19. yüzyılın sonlarında ortaya çıkan Neoklasik Değer Kuramları, değeri öznel fayda temeline açıklayarak bireylerin tercihler ile marjinal fayda üzerinden fiyat oluşumunu açıklarlar. Çalışmamızda, her iki kuramın varsayımları, metodolojik yaklaşımları, değer ve fiyat ilişkisi ile sermaye-emek analizindeki konumları karşılaştırmalı biçimde incelemektedir. Ayrıca, söz konusu teorilerin çağdaş iktisat düşüncesindeki etkileri ve eleştirileri değerlendirilmektedir. Bugün İktisat biliminin kendisi gibi algılanan Neoklasik iktisat akımının aşılması için normatif ve tarihsel bir perspektifle değer kavramının yeniden tartışılması gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır. Öte yandan, değer yalnızca teknik ve soyut bir problem değildir, aynı zamanda üretim ilişkileri, sınıf yapısı ve toplumsal emek örgütlenmesiyle yakından ilişkilidir. Bu çerçevede, değer kuramlarının ideolojik ve kurumsal bağamları göz önünde bulundurularak değerlendirilmesi gereklidir.

44

Anahtar Kelimeler: Emek Değer Teorisi, Marjinal Fayda, Toplumsal Emek, Neoklasik Değer Kuramları, iktisat Felsefesi

The Labor Theory of Value and Neoclassical Value Theories: A Comparative Analysis

Abstract

In this article, we examined the fundamental differences and theoretical debates between the Labor Theory of Value and the Neoclassical Value Theories, both of which emerged in the 19th century in reaction to one another and occupy a central place in the historical development of economic thought. The Labor Theory of Value, initially formulated within the classical economic tradition by Adam Smith and David Ricardo, was later systematized by Karl Marx within the framework of social production relations. According to this theory, the value of a good is determined by the socially necessary labor time spent in its production. On the other hand, the Neoclassical Value Theories, which emerged in the late 19th century, explain value on the basis of subjective utility and describe price formation through individual preferences and marginal utility. Our study comparatively analyzes the assumptions, methodological approaches, the relationship between value and price, and the position of each theory in the analysis of capital and labor. Moreover, it evaluates the influence and criticisms of these theories within contemporary economic thought. Neoclassical school, which is often equated with economics itself today, requires a reconsideration of the concept of value through a normative and historically grounded lens. Furthermore, value is not merely a technical or abstract issue; it is also closely related to

production relations, class structure, and the organization of social labor. In this context, it is essential to evaluate value theories by taking into account their ideological and institutional dimensions.

Keywords: Labor Theory of Value, Neoclassical Value Theories, Philosophy of Economics, social Labor, marginal Utility

Makale id= 52

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-2697-9750

**Enflasyon Muhasebesinin Makroekonomik Dengelere Etkisi: Para Politikası ile Etkileşim
Üzerine Bir Değerlendirme**

Dr. Öğretim Üyesi İsa Altınışık¹

¹Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu

*Corresponding author: İsa Altınışık

Özet

Enflasyonun yüksek seviyelere ulaştığı dönemlerde, mali tabloların nominal değerler üzerinden hazırlanması, işletmelerin finansal durumunu gerçeğe aykırı şekilde yansıtabilmektedir (Türel, 2004). Bu durum, yatırımcılar, düzenleyici kurumlar ve politika yapıcılar açısından yanlış değerlendirmelere sebep olmaktadır. Özellikle Türkiye gibi yüksek enflasyon deneyimi yaşayan ekonomilerde, mali raporlamada reel değerlerin kullanılması kritik önem taşımaktadır (Akgün & Karabınar, 2018). Yüksek enflasyon, mali raporlama süreçlerini bozarak ekonomik karar alma mekanizmalarında önemli sapmalara yol açmaktadır. Enflasyon muhasebesi, nominal değerleri fiyat endeksleri aracılığıyla reel değerlere dönüştürerek, işletmelerin ve makroekonominin gerçek durumunu yansıtır. Bu çalışma, enflasyon muhasebesinin makroekonomik dengeler üzerindeki etkisini ve para politikası ile olan etkileşimini teorik bir perspektiften incelemektedir. Bulgular, enflasyon muhasebesinin yalnızca mali tabloların doğruluğunu artırmakla kalmayıp, aynı zamanda para politikasının etkinliğini güçlendirdiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Enflasyon Muhasebesi, Makro Ekonomik Denge, Para Politikası, Mali Raporlama, Fiyat Endeksi

46

**The Effect of Inflation Accounting On Macroeconomic Balances: An Evaluation On the
Interaction With Monetary Policy**

Abstract

In periods when inflation reaches high levels, preparing financial statements based on nominal values may misrepresent the financial situation of businesses (Türel, 2004). This situation leads to inaccurate assessments for investors, regulators, and policymakers. The use of real values in financial reporting is critical, especially in economies experiencing high inflation, such as Türkiye (Akgün & Karabınar, 2018). High inflation distorts financial reporting processes, leading to significant distortions in economic decision-making. Inflation accounting reflects the true state of businesses and the macroeconomy by converting nominal values into real values through price indices. This study examines the impact of inflation accounting on macroeconomic balances and its interaction with monetary policy from a theoretical perspective. The findings demonstrate that inflation accounting not only increases the accuracy of financial statements but also strengthens the effectiveness of monetary policy.

Keywords: Inflation Accounting, Macroeconomic Balance, Monetary Policy, Financial Reporting, Price Index

Makale id= 78

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-3150-9438

Görme Engelli Lise Öğrencilerinin Merkezi Sınavlarda Yaşadıkları Sorunlar ve Beklentileri

Dr. Gülden Özdemir¹ , Dr. Öğretim Üyesi Ahmet Yıldırım²

¹Millî Eğitim Bakanlığı

²Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

*Corresponding author: Gülden ÖZDEMİR

Özet

Bu çalışmanın amacı, görme engelli lise öğrencilerinin seçme ve yerleştirme amacıyla gerçekleştirilen merkezi sınavlarda yaşadıkları sorunları ve bu sorunların çözümüne yönelik beklentilerini derinlemesine incelemektir. Nitel araştırma yaklaşımıyla gerçekleştirilen bu çalışmada amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu kapsamda daha önce bir merkezi sınava girmiş ve halihazırda üniversite sınavına hazırlanmakta olup farklı oranlarda görme engeli bulunan sekiz lise öğrencisinden yarı yapılandırılmış görüşme formları aracılığıyla veriler toplanmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi yaklaşımıyla analiz edilerek kod, kategori ve temalara ulaşılmıştır. Tematik analiz sonucunda görme engelli lise öğrencilerinin merkezi sınavlarda yaşadıkları sorunların genel olarak; okuyucu-kodlayıcı yetersizliği, sınav içeriği ve formatına yönelik sorunlar, sınavda yapılan düzenlemelerin, uygulamaların ve sınav süresinin yetersizliği etrafında kümelendiği görülmektedir. Öğrenciler, bu sorunlara çözüm olarak nitelikli okuyucu/kodlayıcılar, profesyonel ses kaydı veya yapay zeka ile okuma gibi alternatif yöntemler, süre artırımı ve soruların formatında düzenlemeler gibi somut çözüm önerileri sunmuşlardır. Elde edilen bulguların merkezi sınavlarda görme engelli öğrencilere yapılacak düzenlemelere ışık tutacağı düşünülmektedir.

47

Anahtar Kelimeler: Görme Engelli Öğrenciler, Merkezi Sınavlar, Sınavlarda Yaşanan Sorunlar

Problems and Expectations of Visually Impaired High School Students in Centralized Exams

Abstract

The aim of this study is to examine in depth the difficulties experienced by visually impaired high school students in central examinations and their expectations for the solution of these problems. Purposive sampling method was employed in this study, which was conducted with a qualitative research approach. In this context, data were collected through semi-structured interview forms from eight high school students who had previously taken a central exam and were currently preparing for the university exam and had different rates of visual impairment. The data obtained were analyzed with the content analysis approach and codes, categories and themes were reached. As a result of the thematic analysis, it is seen that the difficulties experienced by visually impaired high school students in central exams are generally clustered around the inadequacy of readers-encoders, problems related to the content and format of the exam, inadequacy of the accommodations, practices and duration of the exam. As solutions to these problems, students offered concrete suggestions such as qualified readers/encoders, alternative methods such as professional voice recording or reading with artificial intelligence, time increase and arrangements in the format of the questions. It is thought that the findings obtained in this study will shed light on the arrangements to be made for visually impaired students in central examinations.

Keywords: Visually Impaired Students, Central Examinations, Difficulties in Examinations

Makale id= 25

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-4287-7700

Hıristiyanlıkta Dua Bezlerinin Tarihsel Gelişimi ve Dijital Dönüşümü

Doç.Dr. Azize Uygun¹

¹Süleyman Demirel Üniversitesi

Özet

Bu bildiri, Hıristiyanlık tarihinde “dua bezi” veya “şifa mendili” olarak bilinen nesnelerin tarihsel-gelişimsel seyrini, teolojik temellerini, psiko-sosyal işlevlerini ve günümüzdeki dijital dönüşümlerini incelemektedir. İlk yüzyıllardan itibaren Pavlus’un ter bezlerine atfedilen mucizevi güçlerden, Orta Çağ’daki relik kültüne ve Protestan tartışmalarına, 20. yüzyıl Pentekostal hareketinin posta yoluyla ulaştırılan dua bezlerinden bugünün çevrimiçi dua bezi indirme formlarına uzanan geniş bir dönüşüm süreciyle karşılaşmaktadır. Ancak bu dönüşüm beraberinde teolojik sorular ve etik tartışmalar da getirmektedir. Dua bezinin şifa aracı değil, Tanrı’nın kudretine yönelen bir sembol olduğu vurgulanırken, bazı Evanjelistlerin bu nesneyi bağış karşılığı sunması, mucize pazarlama eleştirilerini doğurmuştur. Bu çalışma, dua bezinin fiziksel kumaştan sanal simgeye evrilerek dinî pratiğin ritüel, ekonomik ve kültürel boyutlarında nasıl çok yönlü bir dönüşüm yaşadığını ortaya koymaya çalışmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dijital, Dinler Tarihi, Dua Bezi, Medya, Şifa Mendili.

The Historical Development and Digital Transformation of Prayer Cloths in Christianity

49

Abstract

This paper examines the historical and developmental trajectory, theological foundations, psychosocial functions, and current digital transformations of objects known as "prayer cloths" or "healing handkerchiefs" in Christian history. From the miraculous powers attributed to Paul's sweat cloths in the early centuries, to the relic cult and Protestant debates of the Middle Ages, from the mail-delivered prayer cloths of the 20th-century Pentecostal movement to today's online prayer cloth downloads, a vast transformation is evident. However, this transformation also raises theological questions and ethical debates. While it is emphasized that the prayer cloth is not a healing tool but a symbol of God's power, some evangelicals' offering of this object in exchange for donations has generated criticisms of miracle marketing. This study attempts to reveal how the prayer cloth, evolving from physical cloth to virtual symbol, has undergone a multifaceted transformation in the ritual, economic, and cultural dimensions of religious practice.

Keywords: Digital, History of Religions, Prayer Cloth, Media, Healing Handkerchief.

Makale id= 28

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0002-3037-3740

İslam Edebiyatında İbham Sanatı ve İşlevi

Ahmet Oduncu¹

¹Nevşehir Üniversitesi

Özet

İbham, İslam Edebiyatında bir noktaya binaen bir kavramın veya bir mefhumun muhataptan gizlenmesi, kapalı bırakılması sanatıdır. Dikkat çekerek muhatapı tefekküre sevk etmek, zarafet ve estetiği artırmak, emniyet ve gizliliği sağlamak bu sanatın amaçlarındandır. Muhassenatı Maneviye olan bu sanat Arap dilinde en muteber ilk üç kaynak olan Kur'an-ı Kerim, Hadis ve kadim Arap şiirinde birçok hikmete mebnî kullanılmıştır. Aynı kaynaklar ve bunlara ilaveten sahabe, tabiun sözleri ve tarihi veriler mübhematın açıklanmasında temel rol oynar. Bu çalışmada ibham sanatının İslam Edebiyatındaki yeri kapsamı ve vazifeleri ele alınacaktır. Bu çalışmada öncelikle kadim belagat eserleri ve modern yaklaşımlara göre ibhamın teorik çerçevesi çizilerek örnek metinlerdeki ibham sanatının icrası incelenecektir. Kur'an-ı Kerim'de geçen “فَارْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا” (Meryem, 19/17) gibi ayetlerde azamet ve haysiyet duygusu uyandırmak nüktesine binaen Cebrail'in (a.s) isminin açıkça zikredilmeyerek “ruh” şeklinde ifade edilmiştir. Ayeti Kerimeler ve birçok hadisi şerifte رجل (bir adam) veya şöyle şöyle yapan kişi şeklinde genel ifadelerle muhatapın gizli tutulması, bazı yerde kınamaktan kaçındırma, ibret alma, genelleme gibi amaçlar taşır. Klasik Arap şiirinde genelde aşk, fırak, acı ve hiciv ağırlıklıdır. Sevgili ve muhataba karşı duygusal yoğunluğun zirve yaptığı bu şiirlerde kapalılık, hem estetik hem de toplum kurallarına uygunluğa matuftur. Araştırmanın bulgularına göre İbham, sadece belirsizlik meydana getirme aksine etkileme ve ikna etme açısından tercih edilir. İbham sayesinde metin, zaman ve mekan açısından bağımsız hale gelerek derin tefekkür ve ahlaki yönden yenilenmeye insanı davet eder. Netice olarak İbham, İslam Edebiyatında manevi bir güzellik olmaktan öteye mananın derinleştiği, aktarılan mesajın zenginleştiği, muhatapı tefekküre sevk eden bir metot şekline gelmiştir. Özellikle ayet ve hadisteki kullanımı hikmetin tezahürü şeklinde değerlendirilmiştir. Edebiyat metinlerinde ibham sanatının icrasıyla hikmet hem geleneğe hem de sanatkarlığa köprü vazifesi sunmuştur. Binaen aleyh İbham sanatı İslami belagat anlayışının özgün ve işlevsel unsurlarından biri olarak yerini almıştır.

Anahtar Kelimeler: İslam Edebiyatı, Üslup, Arap Dili, Belagat, İbham.

Makale id= 22

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-7583-4163

İşyerinde Sürdürülebilir Davranışların Motive Edilmesi: Yeşil İçsel Motivasyon, Yeşil Tutku ve Yeşil İşe Adanmışlık Arasındaki İlişkiler

Arş.Gör.Dr. Irmak Aksoy¹

¹Doğuş Üniversitesi

Özet

Çevresel sürdürülebilirlik kuruluşlar için stratejik bir öncelik haline geldikçe, çalışanların işyerinde sürdürülebilir davranışlarını yönlendiren psikolojik faktörleri anlamak giderek daha önemli hale gelmiştir. Bu nedenle, bu makale, bu psikolojik faktörlerin incelenmesine dayalı olarak yeşil içsel motivasyon, yeşil tutku ve yeşil işe adanmışlık arasındaki karşılıklı ilişkileri incelemektedir. Çalışmada yeşil içsel motivasyon, kişisel tatmin ve doyum için çevre dostu davranışlarda bulunma içsel dürtüsü olarak tanımlanmaktadır. Ayrıca, yeşil içsel motivasyon, bireylerin güçlü bir içsel nedensellik odağına sahip oldukları ve eylemlerinden ve bunların çevre üzerindeki olumlu etkisinden sorumlu ve kontrol sahibi olduklarını hissettiklerinde gelişmektedir. Çalışmada ele alınan bir diğer kavram ise yeşil tutkudur. Çalışanların yeşil tutkusu, bir bireyin çevreyi iyileştirmeye aktif olarak katkıda bulunmaya yönelik derin ilgisi, motivasyonu ve bağlılığını ifade etmektedir. Yeşil tutkuya sahip çalışanlar, çevreyle olan ilişkilerinden kaynaklanan bir dizi olumlu duygu ve his yaşamaktadırlar. Bu da çalışanların yeşil işe adanmışlık göstermelerini sağlamaktadır. Yeşil işe adanmışlık, çevresel sürdürülebilirlik ve korumaya odaklanarak, bir çalışanın günlük iş sorumluluklarına yönelik aktif adanmışlığı, coşkusu, sadakati ve canlılığını ifade etmektedir. Bu kavram, bir çalışanın ekolojik refaha katkıda bulunan ve işyerinde çevresel sorumluluğu teşvik eden görevlere olan bağlılığını, coşkusu ve enerjisini ifade etmektedir. Bu kavramları bir araya getiren bu çalışma, iç motivasyon süreçlerinin yeşil iş taahhüdünün daha yüksek seviyelere ulaşmasına nasıl yol açtığını açıklayan kavramsal bir çerçeve sunmaktadır. Önerilen model, insan kaynakları stratejileri ve kurumsal kültür aracılığıyla sürdürülebilirliği teşvik etmek isteyen akademisyenler ve uygulayıcılar için değerli içgörüler sunmaktadır.

51

Anahtar Kelimeler: Yeşil İçsel Motivasyon, Yeşil Tutku, Yeşil İşe Adanmışlık, Çalışan Motivasyonu, Sürdürülebilirlik

Motivating Sustainable Behavior At Work: the Relationships Among Green Intrinsic Motivation, Green Passion, and Green Work Engagement

Abstract

As environmental sustainability has become a strategic priority for organizations, understanding the psychological factors that drive employees' sustainable behavior in the workplace has become increasingly important. Therefore, this article examines the interrelationships between green intrinsic motivation, green passion, and green work engagement based on an examination of these psychological factors. Green intrinsic motivation in the study is defined as an internal drive to engage in environmentally friendly behaviors for personal satisfaction and fulfillment. In addition, green intrinsic motivation develops when individuals have a strong internal locus of causality and feel responsible for and in control of their actions and their positive impact on the environment. Another concept in the study is green passion. Employees' green passion refers to an individual's deep interest, motivation, and commitment to actively contributing to improving the environment. Employees with green passion experience a range of positive emotions and feelings related to their involvement with the environment.

This leads to employees demonstrating green work engagement. Green work engagement refers to an employee's active dedication, enthusiasm, loyalty, and vitality toward their daily job responsibilities, with a focus on environmental sustainability and conservation. This concept refers to an employee's dedication, enthusiasm, and energy toward tasks that contribute to ecological well-being and promote environmental responsibility in the workplace. This study, which brings these concepts together, presents a conceptual framework explaining how internal motivation processes lead to higher levels of green job commitment. The proposed model offers valuable insights for academics and practitioners seeking to promote sustainability through human resources strategies and corporate culture.

Keywords: Green Intrinsic Motivation, Green Passion, Green Work Engagement, Employee Motivation, Sustainability.

Makale id= 9

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-2376-3735

Kaplumbağa Diyagramı Metodolojisi ile Üretim Planlama ve Kontrol Sürecinde Kalite İyileştirme

Dr. Öğretim Üyesi Ülge Taş¹

¹Aksaray Üniversitesi

*Corresponding author: Ülge TAŞ

Özet

Üretimde sektöründe operasyonel verimliliğin ve kalitenin sürdürülebilir kılınması süreç temelli yaklaşımların sistematik olarak uygulanmasını gerektirmektedir. Bu bağlamda, uluslararası kalite standartları doğrultusunda geliştirilen Kaplumbağa Diyagramı (Turtle Diagram–TD) yöntemi, süreçlerin bütünsel bir perspektifle analiz edilmesine imkân tanıyan yapısal bir araç olarak öne çıkmaktadır. Bu çalışmada, ana üretim sanayisinde yer alan üretim planlama ve kontrol (ÜPK) süreci, TD yaklaşımı çerçevesinde detaylı olarak incelenmiştir. Araştırmanın temel amacı, ÜPK sürecine ilişkin girdiler, çıktılar, kaynaklar, yöntemler, performans göstergeleri ve risk unsurlarının bütüncül biçimde analiz edilerek sürecin etkinliğini azaltan zayıf noktaların belirlenmesidir. Nitel araştırma desenine dayalı olarak yürütülen bu vaka analizinde, organizasyona ait belgeler, prosedürler ve KPI (anahtar performans göstergeleri) verileri kullanılmıştır. Çalışmanın bulguları, ÜPK sürecinin performansını olumsuz yönde etkileyen unsurları ortaya koymuştur. Bu doğrultuda, süreç performansının artırılabilmesi için dijital form sistemlerinin entegrasyonu, çalışanlara yönelik periyodik eğitim programlarının yaygınlaştırılması ve KPI odaklı izleme mekanizmalarının geliştirilmesi önerilmektedir. Çalışmanın, hem akademik literatüre hem de uygulayıcılar açısından üretim süreçlerinin iyileştirilmesine yönelik somut katkılar sunması beklenmektedir. Gelecekteki çalışmalarda, farklı üretim hatlarının TD yöntemiyle karşılaştırmalı olarak analiz edilmesi ve sürece yapay zekâ destekli süreç optimizasyonu tekniklerinin entegre edilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kalite İyileştirme, Kaplumbağa Diyagramı, Üretim Planlama ve Kontrol, Verimlilik

Improving Quality in the Production Planning and Control Process Using Turtle Diagram Methodology

Abstract

Sustaining operational efficiency and quality in the manufacturing sector requires the systematic implementation of process-based approaches. In this context, the Turtle Diagram (TD) method, developed in line with international quality standards, serves as a valuable tool for analyzing processes from a holistic perspective. This study examines the production planning and control (PPC) process in the main manufacturing industry within the framework of the PPC approach. The primary objective of the research was to identify weaknesses that reduce the effectiveness of the PPC process by thoroughly analyzing inputs, outputs, resources, methods, performance indicators, and risk factors. Conducted using a qualitative research design, this case study utilized organizational documents, procedures, and Key Performance Indicator (KPI) data. The findings revealed several factors that negatively impact the performance of the PPC process. To enhance process performance, the study recommends integrating digital form systems, expanding periodic employee training programs, and developing KPI-focused

monitoring mechanisms. This research is expected to provide valuable contributions to both academic literature and practitioners seeking to improve production processes. Future studies are encouraged to comparatively analyze different production lines using the TD method and to incorporate AI-assisted process optimization techniques.

Keywords: Quality Improvement, Turtle Diagram, Production Planning and Control, Productivity

Makale id= 99

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-6656-5133

Katılım Bankalarının Türkiye Ekonomisindeki Yeri ve Önemi

Dr. Dilber Ekinler¹

¹Şırnak Defterdarlığı, Cizre Vergi Dairesi

*Corresponding author: Dilber Ekinler

Özet

Bir ülkenin ekonomisinin belirli bir düzen içerisinde işleminde bankalar önemli bir role sahiptir. Bankalar tasarruf sahipleri ile ihtiyaç sahipleri arasında aracılık yaparak ekonomiye katkıda bulunmaktadır. Faaliyet alanlarına göre banka türleri bulunmaktadır. Çalışmada son yıllarda Türkiye'nin çeşitli yerlerinde şube açan katılım bankalarının ekonomideki yeri ve önemi değerlendirilmiştir. Katılım bankaları, İslami bankacılık veya faizsiz bankacılık sistemi olarak da adlandırılmaktadır. Katılım bankaları, faiz hassasiyeti bulunan gerçek veya tüzel kişilerin birikimlerini ekonomiye kazandırmada önemli bir rol oynamaktadır. Katılım bankalarının böylelikle “yastık altı” denilen birikimlerin ekonomiye kazandırılması ve aynı zamanda bu birikimlerin reel sektörde değerlendirilmesiyle ülkedeki mal ve hizmet üretiminin artması ve bu sayede fiyatların birden artmasının önüne geçmesi gibi ekonomiye birden çok avantaj sağlamaktadır. Buradan yola çıkılarak katılım bankalarının bulundukları ülkenin ekonomisinde önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Bankacılık, Ekonomi, Katılım Bankacılığı

Abstract

Banks play a significant role in ensuring that a country's economy functions in an orderly manner. By intermediating between savers and those in need of funds, banks contribute directly to the economy. Depending on their field of operation, different types of banks exist. This study evaluates the position and importance of participation banks, which have recently expanded by opening branches across various regions of Turkey, within the national economy. Participation banks, also referred to as Islamic banking or interest-free banking, serve as crucial financial institutions in mobilizing the savings of individuals and corporations who are sensitive to interest. In this way, participation banks play an important role in channeling so-called “under-the-mattress” savings into the economy and ensuring that these funds are utilized in the real sector. Consequently, they contribute to increasing the production of goods and services in the country, preventing sudden price surges, and thereby providing multiple advantages to the economy. Based on these observations, it can be stated that participation banks hold a significant place in the economy of the countries in which they operate.

Keywords: Banking, Economy, Participation Banking

Makale id= 96

Sözlü Sunum

ORCID ID: orcid.org/0000-0003-2394-1447

Kentleşmenin Eşiğinde: Kalkolitik Batı Anadolu

Doç.Dr. Elif Gözler Çamur¹

¹İzmir Demokrasi Üniversitesi

Özet

Anadolu'nun tarih öncesi dönemlerine ilişkin yapılan çalışmalar, Batı Anadolu'nun Kalkolitik Çağ boyunca gösterdiği yerleşim, üretim ve sosyal organizasyon biçimlerinin özgün karakterini ortaya koymaktadır. Kalkolitik Çağ, Anadolu tarihinin sosyo-ekonomik dönüşüm dönemlerinden biri olarak, hem Neolitik dönemin köklü yerleşik yaşam biçimlerinin sürdürüldüğü hem de sonraki kentleşme süreçlerinin habercisi sayılabilecek yeni örüntülerin görüldüğü bir evredir. Kentleşme öncesi bu dönemde gözlenen yerleşik yaşamın sürdürülebilirliği, toplumsal farklılaşma emareleri, zanaatkârlık ve uzun mesafe ticaretinin varlığı, bu dönemin “kentleşme öncesi (proto urban)” niteliklerinin irdelenmesini gerektirir. Bu çalışmada, Gordon Childe'in kent kriterlerinin tamamı izlenemese de, Batı Anadolu'nun Kalkolitik Dönemi'ne ait yerleşim örnekleri üzerinden yerleşim modelleri, geçim modelleri, uzun mesafe ticaret, sosyal farklılaşma, uzmanlaşma ve maddi kültür unsurları incelenecek; bu unsurların potansiyel kentleşme süreçleriyle ilişkisi değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kentleşme, Yerleşik Yaşam, Maddi Kültür

On the Verge of Urbanization: Chalcolithic Western Anatolia

56

Abstract

Studies on the prehistoric periods of Anatolia reveal the unique characteristics of settlement patterns, production systems, and forms of social organization in Western Anatolia during the Chalcolithic Age. As one of the socio-economic transformation phases in Anatolian history, the Chalcolithic Age represents a period in which deeply rooted Neolithic lifeways continued, while also giving rise to new patterns that may be considered precursors to urbanization. The sustainability of settled life during this pre-urban period, along with signs of social differentiation, craftsmanship, and long-distance trade, necessitate an examination of the “proto-urban” features of this era. Although not all of Gordon Childe's criteria for urbanism are met, this paper will analyze settlement models, subsistence strategies, long-distance trade, social stratification, specialization, and material culture through examples from Western Anatolia's Chalcolithic period settlements; and it will evaluate the relationship of these elements to potential processes of urbanization.

Keywords: Urbanisation, Sedentary Life, Material Culture

Makale id= 79

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-3150-9438

Lise Öğrencileri Ne Kadar Öz Bilinçe Sahip' Bir Başarı Testi Örneği

Dr. Gülden Özdemir¹ , Dr. Öğretim Üyesi Ahmet Yıldırım²

¹Millî Eğitim Bakanlığı

²Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Özet

Bu çalışmanın amacı, lise öğrencilerinin bir başarı testinde yer alan sorulara verdikleri cevaplara ilişkin öz bilinç durumlarını belirlemektir. Öz bilinç, bireylerin karar ve davranışlarındaki farkındalık olarak tanımlanabilir. Eğitim ortamlarında ise öz bilinç, ölçme değerlendirme süreçlerinden geçen öğrencilerin cevapladıkları soruları kendilerinden ne kadar emin cevapladıklarının bir göstergesi olarak ortaya çıkmaktadır. İlişkisel tarama deseni kullanılarak yapılan bu çalışma 576 lise öğrencisiyle gerçekleştirilmiştir. Verileri toplamak amacıyla MEB tarafından gerçekleştirilen bursluluk sınavına ait Türk Dili ve Edebiyatı başarı testine ait sorular kullanılmıştır. Öğrencilerin başarı testinde yer alan her bir soruyu cevapladıktan sonra ilgili soruyu kendilerinden ne kadar emin cevapladıklarını belirtebilecekleri bir dereceleme ölçeği de başarı testiyle birlikte öğrencilere uygulanmıştır. Başarı testindeki soruların güçlük ve ayırt edicilik parametreleri kestirilmiştir. Kolay ve orta güçlükteki sorularda başarı düzeyi yüksek olan öğrencilerin öz bilinç durumlarının daha yüksek olduğu; zor sorularda ise herhangi bir örüntünün olmadığı tespit edilmiştir. Elde edilen bulguların psikometri alanındaki öz bilinç çalışmalarına ışık tutacağı değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Başarı Testi, Lise Öğrencileri, Öz Bilinç

How Self-Consciousness Are High School Students' An Example of An Achievement Test

Abstract

The aim of this study is to determine self-consciousness levels of high school students regarding their answers to questions on an achievement test. Self-consciousness can be defined as individuals' awareness of their decisions and behaviors. In educational settings, self-consciousness emerges as an indicator of how confident students are in their answers to questions they answer during assessment process. This study, conducted using a correlational survey design, involved 576 high school students. Questions from the Turkish Language and Literature achievement test, which is part of the scholarship exam administered by the Ministry of National Education, were used to collect data. After answering each question on the achievement test, students were asked to rate how confident they were in their answers using a rating scale that was administered along with the achievement test. The difficulty and discrimination parameters of the questions in the achievement test were estimated. It was found that students with high achievement levels had higher self-consciousness in easy and medium-difficulty questions, while no pattern was observed in difficult questions. The findings are expected to shed light on self-consciousness studies in the field of psychometrics.

Keywords: Achievement Test, High School Students, Self-Consciousness

Makale id= 40

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-8834-3440

Marksist Değer Kuramı ve Modern Üretim İlişkileri

Dr. Öğretim Üyesi Lütfü Şimşek¹

¹Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi

Özet

Bu çalışmada Marksist değer kuramını yalnızca ekonomik bir açıklama modeli olarak değil, aynı zamanda felsefi bir eleştiri biçimi olarak ele aldık. Karl Marx'ın değer kuramının Hegelci diyalektiğe dayanan felsefi arka planı incelenmesi yoluyla, kapitalist üretim ilişkilerinin ontolojik ve epistemolojik temellerini sorguladık. Meta fetişizmi, soyut emek, kullanım ve değişim değeri, kavramları üzerinde durarak, değer toplumsal ilişkileri şekleştirdiğini ve bu şekleşmenin bireyin toplumsal varoluş biçimi üzerindeki belirleyici rolünü gösterdik. Çalışma, aynı zamanda Marksist değer kuramının çağdaş üretim biçimleri, dijital emek, platform kapitalizmi ve otomasyon gibi güncel ekonomik dinamiklerle ilişkilendirilip ilişkilendirilemeyeceğini analiz etmektedir. Marksist değer kuramı yalnızca tarihsel bir analiz aracı olmakla kalmaz, aynı zamanda günümüz hakim Neoiktisat teorisine karşı felsefi bir eleştiri potansiyeli taşır. Kuramsal tartışmalar, toplumsal ontoloji ve diyalektik materyalizm perspektifinden yeniden ele alınmakta, Marx'ın değer kavramının çağdaş düşünsel çerçevede yeniden değerlendirilmesine katkıda bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Değer Kuramı, Meta Fetişizmi, Toplumsal Ontoloji, Yabancılaşma, Soyut Emek

Makale id= 10

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-1044-4897>

Öğretmenlerin Temel Teknolojik Yeterliliklerinin Sosyodemografik Özelliklerine Göre İncelenmesi

Araştırmacı Esranur Afacan¹, Doç.Dr. Gül Kadan¹

¹Çankırı Karatekin Üniversitesi

*Corresponding author: Esranur AFACAN

Özet

Temel teknolojik yeterliliklere sahip öğretmen, derslerinde teknolojiyi en verimli şekilde kullanarak öğrencilerin potansiyellerini keşfetmelerini, yeteneklerini geliştirmelerini ve yaşamları boyunca öğrenmeye devam etmelerini sağlayabilir. Bu düşünceler altında araştırmada öğretmenlerin temel teknolojik yeterliliklerinin okul öncesi eğitimde teknolojik araç-gereç kullanımı ile sahip olunan yeterliliklerin sosyodemografik özelliklere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Çankırı İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı olan bağımsız anaokullarında görev yapan okul öncesi öğretmenler ile çalışılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak “Genel Bilgi Formu”, “Öğretmenlerin Teknoloji Kullanımında Temel Yeterlilikler Ölçeği” ve “Okul Öncesi Eğitimde Teknolojik Araç-Gereç Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin cinsiyet, yaş, eğitim durumuna yönelik ölçekler arasında anlamlı farklılık bulunmazken, günlük teknoloji kullanım süresinde anlamlı farklılık bulunmuştur. Günlük teknoloji kullanım süresi 5-10 saat olan öğretmenlerin teknolojik tutumları daha yüksek olarak bulunmuştur. Araştırmadan elde edilen sonuçlara dayanarak teknoloji kullanımı konusunda daha bilinçli olması açısından hizmet içi seminerlerin verilmesi önerilebilir.

59

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, Öğretmen Yeterlilikleri, 21. Yüzyıl Becerileri

Examination of Teachers' Basic Technological Competencies According to Their Sociodemographic Characteristics

Abstract

Teachers with basic technological competencies can use technology in their lessons in the most efficient way, allowing students to discover their potential, develop their talents and continue learning throughout their lives. Under these thoughts, the aim of the study was to examine the basic technological competencies of teachers in the use of technological tools and equipment in preschool education and the competencies possessed according to sociodemographic characteristics. The screening model, one of the quantitative research methods, was used in the study. The study was conducted with preschool teachers working in independent kindergartens affiliated to the Çankırı Provincial Directorate of National Education. The “General Information Form”, “Basic Competencies Scale in the Use of Technology by Teachers” and “Attitude Scale Towards the Use of Technological Tools and Equipment in Preschool Education” were used as data collection tools in the study. As a result of the research, while no significant difference was found between the scales regarding teachers' gender, age and education status, a significant difference was found in the daily technology use time. Teachers who use technology for 5-10 hours a day were found to have higher technological attitudes. Based on the results obtained from the research, it can be suggested that in-service seminars be given in order to be more conscious about technology use.

Keywords: Technology, Teacher Competencies, 21st Century Skills

Makale id= 101

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-0831-0308

Okul Müdürlerinin Yönetim Becerileri ile Öğretmenlerin Okula Bağlılıkları Arasındaki İlişki

Uzman Bayram Can Karahan¹ , Dr. Öğretim Üyesi Recep Çiftçül²

¹Milli Eğitim Bakanlığı

²LAÜ

Özet

Bu araştırmanın ana amacı ortaöğretim okul müdürlerinin öğretmenlerce algılanan yöneticilik becerileri ve öğretmenlerin örgütsel bağlılıkları arasındaki ilişkiyi belirlemektir. Araştırmanın bir başka amacı ise insan ilişkileri ile şekillenen örgütsel yapıların, bu ilişkilerin kurulabilmesi için zamana ihtiyaç olduğu gerçeği ile cinsiyet ve yaş değişkenleri değil okul, okul müdürü ile öğretmenin etkileşimini anlamamızı sağlayacak değişkenler arasındaki farkı ortaya koymaktır. Bu bağlamda okul müdürlerinin algılanan yöneticilik becerilerinin ve öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeylerinin kıdem, müdür ile çalışma süresi ve okulda çalışma süresi değişkenlerine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığı araştırılmıştır. Veri toplama sürecinde, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı Genel Ortaöğretim Dairesine bağlı okullarda görev yapan öğretmenlere yönelik yönetim becerileri ölçeği ile örgütsel bağlılık kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemi, 342 öğretmenden oluşmaktadır. Sonuç olarak okul müdürlerinin öğretmenler tarafından algılanan yönetim becerileri ile öğretmenlerin kurumsal bağlılık düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiş, anlamlı bir yordayıcısı olarak okul müdürlerinin yönetim becerilerine ilişkin öğretmen algısı, öğretmenlerin okula bağlılık düzeyine ait toplam varyansın yaklaşık %19,4'ünü açıkladığı toplam varyansın %80,6'sını açıklayan farklı değişkenlerin olduğunu göstermiştir. Ayrıca Mesleki kıdem değişkenine göre 21 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip olan öğretmenler lehine hem okul müdürü yönetim becerileri algısı hem de bağlılık düzeyi diğer gruplarla pozitif yönde farklılaşmıştır. Bu sonucun öğretmenlerin geçmiş tecrübeleriyle alakalı olduğu düşünülebilir. Okul müdürlerinin yönetim becerileri algısı bağlamında okul müdürü ile çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir fark gözlenmezken 0-5 yıl arası aynı okul müdürü ile çalışan öğretmenlere göre 6-10 yıl arası aynı okul müdürü ile çalışan öğretmenlerin daha yüksek kurumsal bağlılık düzeylerine sahip olduğu gözlemlendi. Bu sonuç birlikte çalışma süresinin tanıma, niyeti anlama ve iletişimi artırabileceğini göstermektedir. Mevcut eğitim kurumundaki görev süresi algılanan yönetim becerileri açısından farklılaşmazken aynı kurumda 0-5 yıl görev yapan öğretmenler ile 6-10 yıl ve 16 yıl ve üzeri olanlar arasında çalışma yılı artışına bağlı anlamlı bir fark vardır.

Anahtar Kelimeler: Okul Müdürleri, Yönetim Becerileri, Kurumsal Bağlılık,

Makale id= 49

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3545-7097>

Okul Öncesi Programlarının Erken Çocukluk Eğitiminde Tanıma ve Değerlendirme Boyutunda İncelenmesi

Doç.Dr. Ufuk Töman¹

¹Trabzon Üniversitesi

Özet

Öğretim Programları hiç şüphesiz amaç ve hedeflerin ortaya konulmasında önem arz etmektedir. Öğretim programların da yer alan tanıma ve değerlendirme süreçleri öğrencilerin güçlü ve zayıf yönlerinin ortaya çıkarılmasına rehberlik etmektedir. Bu noktadan hareketle öğrencilerde belirlenen eksik ve zayıf yönlerin geliştirilebilmesi için tanıma ve değerlendirme süreçlerinin çok iyi planlanması gerekmektedir. Çocukların beden, zihin ve duygu gelişimlerini desteklenmesi ve iyi alışkanlıklar kazandırılmasının amaçlandığı 2024 okul öncesi eğitimi öğretim programının tanıma ve değerlendirme kısmında önemli değişimlerin olduğu belirlenmiştir. Erken çocuklukta tanıma ve değerlendirme süreçleri daha sistematik ve süreç odaklı bir şekilde ele alınmıştır. Erken çocuklukta tanıma ve değerlendirme süreçleri farklı yöntem ve tekniklerle zenginleştirilmiştir. 2013 öğretim programındaki Gelişim Gözlem Formu, 2024 öğretim programında “Gelişim ve Öğrenme İzleme Formu” şeklinde değiştirilmiştir. Bunun yanında, 2013 öğretim programındaki Gelişim Dosyası ise 2024 öğretim programında Çocuk Gelişim ve Öğrenme Dosyası olarak revize edilmiştir. Gelişim ve öğrenme izleme formu incelendiğinde önceki öğretim programına göre 2024 programında önemli değişiklikler gerçekleşmiş, gözlem tarihi ve çocuk cinsiyeti bölümü yeni programda yer almazken, yeni programa “Aylar” bölümü eklenmiştir. 2024 okul öncesi öğretim programı ile alternatif değerlendirme yaklaşımlarının benimsendiği, süreç odaklı, sistematik, öz değerlendirmenin ön planda olduğu, aile ve toplum boyutlarının sürecin merkezine alındığı tanıma ve değerlendirme aşamalarının olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Erken Çocukluk Eğitimi, Tanıma ve Değerlendirme, Öğretim Programı

Examining Preschool Programs in Terms of Identification and Evaluation in Early Childhood Education

Abstract

Curriculums are undoubtedly crucial in establishing goals and objectives. The identification and evaluation processes within curricula guide the identification of students' strengths and weaknesses. Therefore, identification and evaluation processes must be meticulously planned to address identified weaknesses and deficiencies in students. Significant changes have been identified in the identification and evaluation section of the 2024 preschool curriculum, which aims to support children's physical, mental, and emotional development and foster good habits. Identification and evaluation processes in early childhood have been addressed in a more systematic and process-oriented manner. Identification and evaluation processes in early childhood have been enriched with different methods and techniques. The Development Observation Form from the 2013 curriculum has been replaced by the "Development and Learning Monitoring Form" in the 2024 curriculum. Furthermore, the Development File from the 2013 curriculum has been revised as the Child Development and Learning File in the 2024 curriculum. An examination of the development and learning monitoring form reveals significant changes to the 2024 curriculum compared to the previous curriculum. While the observation date and child gender

sections are not included in the new curriculum, a "Months" section has been added. The 2024 preschool curriculum embraces alternative assessment approaches, is process-oriented, systematic, prioritizes self-assessment, and includes recognition and evaluation stages that center on family and community dimensions.

Keywords: Early Childhood Education, Recognition and Evaluation, Curriculum

Makale id= 57

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-3314-8346

Ortaokul Matematik Öğretmeni Adaylarının Algoritmik Gösterim Yöntemleriyle Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi

Dr. Ebru Mutlu¹

¹Pamukkale Üniversitesi

Özet

Günümüz matematik öğretiminde, yalnızca doğru sonuca ulaşmak değil; problem çözme süreçlerinin anlaşılır biçimde yapılandırılmasına da vurgu yapılmaktadır. Özellikle ortaokul matematik öğretmeni adaylarının, temel aritmetik ve cebirsel ifadelerle işlem yaparken bu süreci açık, sistematik bir şekilde, algoritmayı ve algoritmik düşünmeyi kullanarak ifade edebilmesi kavramsal anlama yeterliliği açısından önemli bir rol oynamaktadır. 2024 Ortaokul Matematik Öğretim Programı'nda, 7. sınıf İşlemlerle Cebirsel Düşünme ve Değişimler teması kapsamında, öğrencilerin temel aritmetik ve cebirsel ifadeler içeren durumları algoritmik gösterim yöntemlerini kullanarak kavramsallaştırmaları ve yapılandırmaları amaçlanmaktadır. Bu çalışmanın amacı ortaokul matematik öğretmeni adaylarının algoritmayı kullanma becerilerini ortaya çıkarmaktır. Bu amaçla çalışmada, üçüncü sınıfı tamamlayan ortaokul matematik öğretmeni adaylarının tasarladıkları bir gerçek yaşam problemini, algoritma kullanarak nasıl çözdükleri incelenmiştir. Öğretmen adaylarının bu süreçte, ilk olarak tasarladıkları gerçek yaşam problemine yönelik yazdıkları sözde kod ve oluşturdukları akış şemasını araştırılmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden birisi olan durum çalışması desenine dayalı olarak bir devlet üniversitesinin üçüncü sınıfını tamamlayan 42 öğretmen adayı ile yürütülmüştür. İçerik analizi kullanılarak, öğretmen adaylarının tasarladıkları gerçek yaşam problemlerine yönelik sözde kod yazma ve akış şeması oluşturma durumları çerçevesinde ayrıntılı olarak incelenmiştir. Öğretmen adayları genel olarak gerçek yaşam problemleri oluşturabilmişlerdir. Ancak problemlere uygun olacak şekilde sözde kod ve akış şeması yazarken, basamakları ve değişkenleri tanımlamada hatalar yaptıkları tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının bu eksikliklerini giderebilmek amacıyla, sözde kod ve akış şeması kullanımının yalnızca teknik düzeyde değil, aynı zamanda öğretimsel bağlamda da deneyim kazandıracak uygulamalarla desteklenmesi önerilmektedir.

64

Anahtar Kelimeler: Algoritma, Sözde Kod, Akış Şeması, Matematik Öğretmeni Adayı

An Examination of Middle School Mathematics Pre-Service Teachers' Problem-Solving Skills Using Algorithmic Representation Methods

Abstract

In contemporary mathematics education, emphasis extends beyond merely obtaining correct solutions to include the clear and systematic structuring of problem-solving processes. This is especially important for middle school mathematics pre-service teachers, who must demonstrate conceptual understanding by utilizing algorithms and algorithmic thinking when working with basic arithmetic and algebraic expressions. In the 2024 Middle School Mathematics Curriculum, under the 7th-grade theme Operations in Algebraic Thinking and Change, the objective is to enable students to conceptualize and structure situations involving basic arithmetic and algebraic expressions using algorithmic representation methods. This study aims to explore the algorithm usage competencies of middle school mathematics pre-service teachers. For this purpose, the study examined how middle school mathematics pre-service teachers, who had completed their third year, solved a real-life problem they designed by using

algorithms. The research was conducted with 42 pre-service teachers who had completed their third year at a public university, based on a case study design, which is one of the qualitative research methods. The pre-service teachers' abilities to write pseudocode and create flowcharts for the real-life problems they designed were examined in detail using content analysis. Pre-service teachers were generally successful in formulating real-life problems; however, it was observed that they encountered difficulties and made mistakes in defining procedural steps and variables when developing corresponding pseudocode and flowcharts. To address these deficiencies of pre-service teachers, it is recommended that the use of pseudocode and flowcharts be supported not only at a technical level but also through activities that provide experiential learning within an instructional context.

Keywords: Algorithm, Pseudocode, Flowchart, Pre-Service Mathematics Teacher

Makale id= 43

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0000-8376-8303, 0000-0003-1736-6909

Senaryolarla Duygu Düzenleme: Öfke ve Üzüntü İçeren Durumlar İçin Türkçe Senaryoların Oluşturulması ve Değerlendirilmesi

Araştırmacı Zeynep Ataç¹, Dr. Öğretim Üyesi Pelin Bintaş Zörer¹

¹İzmir Bakırçay Üniversitesi

Özet

Duygular ve duygu düzenleme son yıllarda psikolojinin hemen her alt alanında çalışılan ve kişilikten psikopatolojiye birçok kavramla ilişkilendirilen önemli bir çalışma alanını oluşturmaktadır. Kişilerin duygu düzenleme becerileri çoğunlukla öz bildirim ölçekleriyle değerlendirilmekte, bu ölçeklerden elde edilen sonuçlar ise kişinin genel eğilimlerine dair bilgi vermektedir. Ancak duygular günlük yaşamda durumsal olarak ortaya çıkıp anlık olarak düzenlendiklerinden, duygu düzenleme becerilerinin durumsal olarak değerlendirilmesi önem taşımaktadır. Durumsal değerlendirmenin çeşitli biçimleri bulunmakla birlikte bunu sağlamanın yollarından birisi de katılımcılara, kendilerini ilgili duyguyu uyandıracak durumu yaşarken hayal edecekleri senaryolar sunmaktır. Bu çalışmada hem laboratuvar ortamında hem de öz bildirim ölçeklerinde yararlanılabilecek duygu düzenlemeye uygun duygu tetikleyici senaryoların oluşturulması ve değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda öncelikle ChatGPT aracılığıyla yaklaşık 100 öfke ve üzüntü senaryosundan oluşan bir havuz oluşturulmuş, bu senaryolar arasından kriterlere uygun olan 10 öfke ve 10 üzüntü senaryosu seçilmiş ve düzenlenmiştir. Seçilen senaryolar duygu alanında çalışan 4 uzmana gönderilmiş ve kriterlere uygunluk açısından değerlendirilmiştir. Uzmanlardan gelen geri bildirimlerin ardından 6 öfke ve 6 üzüntü senaryosu seçilmiştir. Bu senaryolar 144 üniversite öğrencisi tarafından duygu ayrıklığı, duygu yoğunluğu, duygu düzenlemeye uygunluk ve imajinasyon kolaylığı açısından değerlendirilmiştir. Katılımcılara ait tüm senaryo puanlarının ortalamaları t-testleri ile karşılaştırılmış ve sonuç olarak kriterlere en uygun olan 3 öfke ve 3 üzüntü senaryosu belirlenmiştir. 6 senaryonun tamamı katılımcılarda hedef duyguyu tetiklerken diğer duyguları anlamlı düzeyde tetiklememiş ve katılımcılar tarafından duygu düzenleme ile imajinasyona uygun olarak değerlendirilmiştir. Bu senaryoların Türkçe literatüre kazandırılması, duygu düzenleme araştırmaları için standart bir uyaran setinin oluşturulmasına ve ileriki çalışmalarda yöntemsel kolaylık sağlanmasına katkı sunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Duygu Düzenleme, İmajinasyon, Duygu Senaryoları, Öfke, Üzüntü.

Makale id= 8

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-4496-9617

Suat Derviş'in Bu Roman Olan Şeylerin Romanıdır'ı Odağında Erkeklikler**

Damla Ergene¹

¹Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Özet

Bu bildiride, Suat Derviş'in Bu Roman Olan Şeylerin Romanıdır (1937) adlı eserinde inşa ettiği erkek karakterler, Raewyn Connell'in "hegemonik, marjinal, işbirlikçi/suç ortağı ve madun erkekler" başlığı altında hiyerarşik bir şekilde sıraladığı eleştirel erkeklik kuramı çerçevesinde incelenecektir. Eserlerinde kadın öznenin toplumdaki kimliğini muhafaza etmesine yönelik verdiği mücadele Derviş'i daha çok feminist kimliğiyle öne çıkarmaktadır. Derviş'in toplumcu gerçekçi çizgide kaleme aldığı eserlerinde erkek figürler toplumsal cinsiyet kuramı bağlamında incelenmeye müsaittir. Bildiri çerçevesinde Suat Derviş'in yaşamı, edebi kişiliği ve gazetecilik yönü açıklanacak, ardından erkeklik kavramının ortaya çıkışı ve Connell'in erkekliklere yaklaşımına değinilecektir. Son aşamada ise bildiri sınırlarına dahil ettiğimiz romanın kapsamlı değerlendirmesi yapıp erkeklik rolleri incelenecektir. Bu bildirinin amacı feminist sosyalist çizgide ilerleyen Suat Derviş'in kadın odaklı çalışmalarına yeni bir bakış açısı katarak erkek karakterlerin de incelenmesiyle toplumsal cinsiyet rolleri üzerinden tamamlayıcı bir katkı sunmaktır.

Anahtar Kelimeler: Suat Derviş, Toplumsal Cinsiyet, Erkeklik

Suat Derviş's This Novel Is a Novel of Things That Happen, Focuses On Masculinity

Abstract

In this paper, the male characters constructed by Suat Derviş in his work This Novel is a Novel of Things That Are Novel (1937) will be examined within the framework of Raewyn Connell's critical theory of masculinity, which is hierarchically listed under the title "hegemonic, marginal, collaborator/accomplice and mad men". In her works, Derviş's struggle to preserve the identity of the female subject in society makes her stand out more with her feminist identity. In Derviş's works, written along the socialist realistic line, male figures are available for study in the context of gender theory. Within the framework of the paper, Suat Derviş's life, literary personality and journalistic direction will be explained, then the emergence of the concept of masculinity and Connell's approach to masculinities will be discussed. At the last stage, a comprehensive evaluation of the novel, which we have included in the limits of the paper, will be made and the roles of masculinity will be examined. The aim of this paper is to provide a complementary contribution through gender roles by adding a new perspective to the women-oriented works of Suat Derviş, who follows the feminist socialist line, by examining male characters as well.

Keywords: Suat Derviş, Gender, Masculinity,

Makale id= 100

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-6656-5133

Turizmin Ekonomiye Etkileri: Türkiye Örneği

Dr. Dilber Ekinler¹

¹Şırnak Defterdarlığı, Cizre Vergi Dairesi

Özet

Turizmin ekonomiye olan etkileri ülkeden ülkeye farklılık göstermektedir. Turizm sadece turist sayısı ile değil aynı zamanda elverişli turizm alanlarının varlığı ile ekonomiye katkı sağlamaktadır. Çalışmada Türkiye’deki turizm alanlarının ekonomiye etkilerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Turizm bir ülkedeki ekonomiye olan etkileri genel olarak istihdamı artırması, ülkeye döviz girdisini artırması şeklinde sıralanabilir. Türkiye’de dört mevsimin yaşanması, Türkiye’nin köklü bir tarih ve kültüre sahip olması çeşitli alanlarda turizm fırsatı vermektedir. Yaz turizmi, kış turizmi, inanç turizmi spor turizmi, yayla turizmi Türkiye’deki başlıca turizm alanlarındandır. Söz konusu alanlarda verilen hizmetler ile ülkeye turizm gelirin sağlanması, ülkedeki istihdamın artırılması ve döviz girdisi ile dış ödemeler dengesine katkıda bulunması gibi avantajlar elde edilebilir. Türkiye’nin var olan turizm alanlarını geliştirerek, yeni turizm alanlarına yatırım yaparak ve bu konuda yatırım yapmak isteyen girişimcilere yatırım teşviki sağlayarak turizm gelirlerini artırdığı ve böylelikle ekonomiyi olumlu yönde etkileyebileceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Ekonomi, İstihdam, Turizm Gelirleri

Abstract

The economic impacts of tourism vary from country to country. Tourism contributes to the economy not only through the number of tourists but also through the availability of favorable tourism resources. This study aims to evaluate the economic effects of tourism areas in Türkiye. The general contributions of tourism to a country’s economy can be listed as increasing employment opportunities and generating foreign exchange inflows. Türkiye geographical and cultural diversity such as experiencing all four seasons and possessing a deep-rooted history and cultural heritage provides various opportunities for tourism. Summer tourism, winter tourism, faith-based tourism, sports tourism, and highland tourism are among the main tourism types in Türkiye. Services provided in these areas bring advantages such as generating tourism revenues, creating employment opportunities, and contributing to the balance of payments through foreign exchange inflows. It can be argued that Türkiye may enhance its tourism revenues, and thus positively influence its economy, by developing its existing tourism resources, investing in new tourism areas, and providing investment incentives to entrepreneurs willing to engage in this sector.

Keywords: Economy, Employment, Tourism Revenues

Makale id= 74

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0000-9852-6243

Türk İngilizce Öğretmenlerinin İngilizce Sınıflarında Kültür Öğretiminde Sosyal Medyanın Etkisine İlişkin Görüşleri

Volkan Akkurt¹ , Dr. Öğretim Üyesi Deren Başak Akman Yeşilel²

¹Damyeri Ortaokulu

²Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Özet

Kültür, belirli bir insan veya toplumun fikir, gelenek ve sosyal davranış sistemidir. Kültürün bir diğer önemli yönü de dillerdir. İnsanlar düşüncelerini dillerle iletirler. Günümüzde teknolojiye gelişmelerle birlikte insanlar, farklı kültürel geçmişlere sahip diğer insanlarla fikir alışverişinde bulunmak için sosyal paylaşım sitelerini kullanmaktadırlar ve bu da kültür öğretimini dil eğitiminin vazgeçilmez bir parçası haline getirmiştir. Sosyal medyanın dil öğretiminde kültür entegrasyonuna etkisi üzerine yapılan çeşitli çalışmalar, sosyal paylaşım sitelerini kullanan öğrencilerin hedef dili öğrenme motivasyonlarını artırdığını ve bunun da Yabancı Dil olarak İngilizce (EFL) bağlamlarında çok önemli olduğunu göstermiştir. Bununla birlikte, bu çalışmalar çoğunlukla öğrencilere odaklanmakta ve özellikle Türkiye bağlamında eğitimcileri göz ardı etmektedir. Bu nedenle, bu çalışmanın temel amacı, Türkiye'nin farklı bölgelerindeki devlet okullarının farklı kademelerinde çalışan Türk İngilizce öğretmenlerinin düşüncelerini betimlemektir. Tematik analiz yardımıyla nitel verilere ulaşmak amacıyla yedi sorudan oluşan bir form kullanılmıştır. Sonuç olarak, çalışma Türk İngilizce öğretmenlerinin Yabancı Dil olarak İngilizce derslerinde kültür öğretiminde sosyal medyanın kullanımını desteklediğini ortaya koymuştur; bu da Yabancı Dil olarak İngilizce bağlamında kültür öğretiminde sosyal medyanın katılımının önemini vurgulamaktadır.

69

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Kültür, Kültürlerarası Yeterlilik

The Perspectives of Turkish Efl Teachers On the Impact of Social Media On Teaching Culture in Efl Classes

Abstract

Culture is a system of ideas, customs and social behaviour of a particular people or society. Another important facet of culture is also languages. People convey their thoughts with languages. Nowadays, with the developments in the technology, people use social networking sites to exchange their ideas with other people including various cultural backgrounds, thus making teaching culture an indispensable part of language instruction. Various studies conducted on the effect of social media on culture integration in language teaching have illustrated that learners who make use of social networking sites enhance their motivation to learn the target language, which is crucial at EFL contexts. Nonetheless, these studies mostly focus on the learners neglecting the educators, especially those in Türkiye context. Therefore, the utmost goal of this study is to delineate the thoughts of Turkish EFL teachers who work at different grades of state schools in different regions of Türkiye. A form including seven items were utilised with the aim of attaining the qualitative data with the help of the thematic analysis. All in all, the study discovered that the awareness of the Turkish EFL teachers support the use of social media in teaching culture in EFL classes which highlights the importance of the involvement of the social media in culture instruction in EFL context.

Keywords: Social Media, Culture, Intercultural Competence

Makale id= 11

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-1343-4751

Türkiye ve Dünyada Zorunlu Sağlık Sigortası Sistemlerinin Dönüşümü

Dr. Öğretim Üyesi Evren Çağlarer¹

¹Kırklareli Üniversitesi

*Corresponding author: Evren Çağlarer

Özet

Bu bildiri, zorunlu sağlık sigortasının tarihsel gelişimini, kurumsallaşma sürecini ve çağdaş refah devleti bağlamında üstlendiği çok boyutlu işlevleri incelemektedir. Zorunlu sağlık sigortası, yalnızca bireyin sağlık hizmetine erişimini sağlayan bir sistem değil; aynı zamanda iş gücünün korunması, sosyal barışın sağlanması ve üretkenliğin sürdürülebilirliğine katkı sunan bir sosyal koruma mekanizmasıdır. 1883 yılında Almanya’da Bismarck tarafından başlatılan sosyal sigorta modeli, Avrupa’da ve sonrasında küresel ölçekte farklı refah rejimlerine göre çeşitlenen kurumsal yapılara evrilmiştir. Türkiye özelinde zorunlu sağlık sigortasının kökenleri Osmanlı dönemindeki ilk iş sağlığı düzenlemelerine kadar uzanmakta; Cumhuriyet döneminde ise 1945’te başlayan sosyal sigorta uygulamaları ve 2008’de Genel Sağlık Sigortası’nın yürürlüğe girmesiyle evrensel kapsayıcılığa ulaşmıştır. Ancak sistemin etkinliğini sınırlayan faktörler arasında kayıt dışı istihdam, bölgesel hizmet eşitsizlikleri, iş sağlığı politikalarıyla entegrasyon eksikliği ve mali sürdürülebilirlik riskleri öne çıkmaktadır. Bildiri, ayrıca zorunlu sağlık sigortasının iş sağlığı ve güvenliği politikalarıyla olan yapısal ilişkisini analiz ederek, koruyucu sağlık hizmetlerinin sistem içindeki rolüne dikkat çekmektedir. COVID-19 pandemisi sonrası ortaya çıkan yeni sosyal riskler, dijital sağlık çözümleri ve göç hareketlerinin etkileri de çalışmanın gelecek perspektifi kapsamında ele alınmaktadır. Sonuç olarak, zorunlu sağlık sigortası sistemlerinin dijitalleşme, kapsayıcılık, sosyal eşitlik ve refah devleti dönüşümü ekseninde yeniden tanımlanması gerektiği vurgulanmakta; bu dönüşümün yalnızca mevzuatla değil, toplumsal katılım ve sosyal sorumluluk anlayışıyla birlikte inşa edilmesi gerektiği savunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Zorunlu Sağlık Sigortası, Sosyal Politika, İş Sağlığı ve Güvenliği, Bismarck Modeli, Genel Sağlık Sigortası (Gss)

The Evolution of Compulsory Health Insurance Systems in Turkey and the World

Abstract

This paper examines the historical development, institutionalization process, and multidimensional functions of compulsory health insurance within the framework of the modern welfare state. Far beyond serving merely as a mechanism to provide access to healthcare services, compulsory health insurance functions as a key social protection tool that sustains labor force productivity, ensures social peace, and reinforces economic continuity. Originating with Otto von Bismarck’s social insurance model in Germany in 1883, the system evolved into diverse institutional forms shaped by different welfare regimes across Europe and globally. In the case of Turkey, the roots of compulsory health insurance can be traced back to late Ottoman-era occupational health regulations. However, its formal institutionalization began during the Republican period with the enactment of the 1945 Social Insurance Law, and reached universal coverage through the introduction of the General Health Insurance scheme in 2008. Despite this progress, the system continues to face critical challenges such as widespread informal employment, regional disparities in service access, weak integration with occupational health

policies, and financial sustainability risks. The study further analyzes the structural interaction between compulsory health insurance and occupational health and safety (OHS) policies, emphasizing the necessity of integrating preventive healthcare services into the insurance system. The COVID-19 pandemic, in particular, revealed the need to expand policy frameworks to include not only physical but also bio-psycho-social risks. Accordingly, the study addresses the transformative impacts of digital health technologies, migration, and new social vulnerabilities on the future of compulsory health insurance. In conclusion, the paper argues that compulsory health insurance systems must be redefined along the axes of digitalization, inclusivity, social equity, and welfare state transformation, and that this process requires not only legal reform but also societal participation and a renewed understanding of collective responsibility.

Keywords: Compulsory Health Insurance; Social Policy; Occupational Health and Safety; Bismarck Model; General Health Insurance (Ghi)

Türkiye'nin D-8 Ülkeleri ile Olan Dış Ticaret Performansının Değerlendirilmesi

Doç.Dr. Hacı Hayrettin Tıraş¹

¹Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

*Corresponding author: Hacı Hayrettin TIRAŞ

Özet

Soğuk savaşın sona ermesiyle birlikte uluslararası alanda pek çok siyasi ve ekonomik değişimler yaşanmıştır. Bu süreçte gelişmiş ülkelerin büyüme hızları düşerken, özellikle Asya-Pasifik bölgesi ülkelerinin büyük büyüme hızları dikkat çekmiştir. Bununla birlikte benzer gelişmişlik düzeyine sahip ülkeler, farklı bölgelerden de olsa bir araya gelerek ticareti artırmak ve ekonomik gelişmelerini hızlandırmak amacıyla çeşitli organizasyonlar oluşturmuşlardır. Bunlardan biride Müslüman ülkeler arasında ekonomik işbirliğini artırmayı amaçlayan “D-8 Ekonomik İşbirliği Teşkilatı” veya kısaca D-8’dir. D-8, üç kıtadan nüfusunun çoğunluğu Müslüman olan ve gelişmekte olan sekiz ülkenin bir araya gelmesiyle 1997 yılında kurulmuştur. Türkiye’nin kurucu üyesi olduğu D-8, ilk genişlemesini 2024 yılında yapmış ve halen dokuz üyesi bulunmaktadır. Türkiye, üye ülkeler ile ticaretin artırılması, yatırımların teşviki ve ekonomik gelişmenin desteklenmesi gibi çok yönlü amaçlarla iş birliği yapmaktadır. Türkiye, 2024 yılı itibarıyla 85,5 milyonluk nüfusu ile dünyada 17. Sıradadır. Yaklaşık 1.323 milyar \$ gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH) ile dünyanın 17. büyük ekonomisidir. Kişi başına GSYH ise 15.473 \$’dır. Son yıllarda ticaret ortaklarını çeşitlendiren Türkiye, 262 milyar \$ ihracat ve 344 milyar \$ ithalat yapmıştır. Kronik enflasyon, borçlanma, cari işlemler açığı ve işsizlik gibi makroekonomik sorunları olmakla birlikte D-8 ülkeleri içinde en gelişmiş ve en büyük ekonomidir. D-8 ülkeleri ile olan ticaret çok gelişmemiştir. D-8 ülkelerine 2024 yılı itibarıyla toplam 13,4 milyar \$ (toplam ihracatın %5’i) ihracat ve D-8 ülkelerinden 17,3 milyar \$ ithalat (toplam ithalatın %5’i) yapılmıştır. D-8 ülkelerine ihracatta Mısır, İran ve Azerbaycan öne çıkarken, ithalatta Malezya ve Mısır öne çıkmaktadır. D-8 kuruluğu yaklaşık 28 yıl olmasına rağmen kuruluş amaçları doğrultusunda üye ülkeler arasında dış ticaret istenen seviyeye ulaşamamıştır. Dolayısıyla üye ülkeler arasında dış ticaretin geliştirilmesinde aksayan yönlerin tespit edilerek buna yönelik önlemlerin alınması Türkiye ve diğer D-8 ülkelerinin yararına olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Dış Ticaret, D-8 Ülkeleri

Evaluation of Turkey's Foreign Trade Performance With D-8 Countries

Abstract

The end of the Cold War brought about numerous political and economic changes in the international arena. While the growth rates of developed countries declined during this period, the rapid growth rates of countries in the Asia-Pacific region were particularly notable. Furthermore, countries with similar levels of development, albeit from different regions, have formed various organizations to increase trade and accelerate their economic development. One such organization is the "D-8 Economic Cooperation Organization," or D-8 for short, which aims to foster economic cooperation among Muslim countries. The D-8 was established in 1997 by bringing together eight developing countries with predominantly Muslim populations from three continents. Turkey, of which the D-8 is a founding member, underwent its first expansion in 2024 and currently has nine members. Turkey collaborates with its member

countries on multifaceted objectives, such as increasing trade, encouraging investment, and fostering economic development. As of 2024, Türkiye, with a population of 85.5 million, ranked 17th in the world. With a gross domestic product (GDP) of approximately \$1,323 billion, Turkey is the world's 17th-largest economy. Its GDP per capita is \$15,473. Turkey, which has diversified its trading partners in recent years, has achieved \$262 billion in exports and \$344 billion in imports. Despite experiencing macroeconomic problems such as chronic inflation, debt, a current account deficit, and unemployment, it is the most developed and largest economy among the D-8 countries. Trade with the D-8 countries is not very developed. As of 2024, a total of \$13.4 billion (5% of total exports) was expected to be exported to the D-8 countries and \$17.3 billion (5% of total imports) was expected to be imported from the D-8 countries. Egypt, Iran, and Azerbaijan are the leading exporters to the D-8 countries, while Malaysia and Egypt are the leading importers. Despite the establishment of the D-8 nearly 28 years ago, foreign trade among its member countries has not reached the desired level in line with its founding objectives. Therefore, identifying the shortcomings in the development of foreign trade among member countries and taking measures accordingly will be beneficial for Türkiye and other D-8 countries.

Keywords: Türkiye, Foreign Trade, D-8 Countries

Makale id= 89

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4610-5732>

Üniversite Son Sınıf Öğrencilerinde Kariyer Stresi ile Kariyer Uyumu Arasındaki İlişkide Proaktif Kariyer Davranışının Aracılık Rolü

Dr. Öğretim Üyesi Ahmet Alkal¹

¹Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu

Özet

Giriş: Üniversite son sınıf öğrencileri sıklıkla kariyer stresi yaşamaktadır ve bu durum kariyer uyum süreçlerini olumsuz etkileyebilmektedir. Önceki araştırmalar bu olumsuz etkiyi ortaya koysa da bu ilişkide etkili olabilecek aracılık mekanizmaları görece daha az incelenmiştir. Bu nedenle bu çalışma, kariyer stresi ile kariyer uyumu arasındaki ilişkide proaktif kariyer davranışının aracılık rolünü araştırmayı amaçlamaktadır. Yöntem: İlişkisel tarama modelinde yürütülen araştırmanın örneklemini, 2024-2025 bahar döneminde Doğu Anadolu Bölgesi'ndeki bir devlet üniversitesinde öğrenim gören, kolay örnekleme yöntemiyle belirlenen 306 üniversite son sınıf öğrencisi oluşturmaktadır (169'u kadın ve 137'si erkek, YaşRanj=22-32, YaşOrtalama=23.43, YaşSs=1.48). Veri toplama araçları olarak Kişisel Bilgi Formu, Kariyer Stresi Ölçeği, Kariyer Uyum Yetenekleri Ölçeği-Kısa Formu ve Kariyer Adanmışlık Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde, değişkenler arası ilişkiler için Pearson korelasyon; aracılık etkisinin testinde ise PROCESS Macro v3.4 (Model 4) uygulanmıştır. Aracılık etkisinin anlamlılığını değerlendirmek amacıyla bootstrap yöntemi kullanılmış, 5000 yeniden örnekleme yapılmış ve %95 güven aralıkları esas alınmıştır. Bulgular: Korelasyon sonuçları, kariyer stresi ile kariyer uyumu ($r=-.53$, $p<.01$) ve proaktif kariyer davranışı ($r=-.41$, $p<.01$) arasında negatif; proaktif kariyer davranışı ile kariyer uyumu ($r=.45$, $p<.01$) arasında ise pozitif ilişkiler olduğunu göstermiştir. Bulgular, kariyer stresinin kariyer uyumu ($\beta=-.46$, %95 GA[-0.55, -0.38]) ve proaktif kariyer davranışı ($\beta=-.28$, %95 GA[-0.35, -0.21]) üzerinde negatif, proaktif kariyer davranışının ise kariyer uyumu ($\beta=.35$, %95 GA[0.22, 0.47]) üzerinde pozitif etkileri olduğunu göstermiştir. Aracı değişken olarak Proaktif kariyer davranışının modele eklenmesi ile kariyer stresinin kariyer uyumu üzerindeki anlamlı etkisi azalmıştır ($\beta=-.36$, %95 GA[-0.45, -0.28]). Bu sonuç, proaktif kariyer davranışının kariyer stresi ile kariyer uyumu arasındaki ilişkide kısmi aracılık rolü olduğunu göstermektedir. Ayrıca kariyer stresi ile proaktif kariyer davranışı birlikte kariyer uyumunun yaklaşık %35'ini açıklamıştır ($R^2=.346$). Sonuç: Bulgular, proaktif kariyer davranışının kariyer stresinin kariyer uyumu üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmada koruyucu bir faktör işlevi gördüğünü ve öğrencilerin kariyer uyumunu güçlendirdiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kariyer Stresi, Kariyer Uyumu, Proaktif Kariyer Davranışı

The Mediating Role of Proactive Career Behavior in the Relationship Between Career Stress and Career Adaptability Among Senior University Students

Abstract

Introduction: Senior university students often experience career stress, which can negatively affect their career adaptability processes. Although previous studies have demonstrated this negative impact, the mediating mechanisms that may influence this relationship have been relatively less explored. Therefore, this study aims to investigate the mediating role of proactive career behavior in the relationship between career stress and career adaptability. Method: This study, designed in a correlational survey model, was conducted with 306 senior university students (169 females, 137 males;

AgeRange=22-32, AgeMean=23.43, AgeSD=1.48) enrolled at a public university in the Eastern Anatolia Region during the spring semester of the 2024-2025 academic year, selected through convenience sampling. The data collection tools included the Personal Information Form, Career Stress Scale, Career Adapt-Abilities Scale–Short Form, and Career Engagement Scale. In the analysis, Pearson correlation was used to examine the relationships among variables, and the mediating effect was tested using PROCESS Macro v3.4 (Model 4). To evaluate the statistical significance of the mediation effect, the bootstrap method with 5,000 resamples and 95% confidence intervals was applied. Results: Correlation results indicated negative relationships between career stress and career adaptability ($r=-.53, p<.01$) and between career stress and proactive career behavior ($r=-.41, p<.01$), and a positive relationship between proactive career behavior and career adaptability ($r=.45, p<.01$). Regression analyses revealed that career stress had negative effects on career adaptability ($\beta=-.46, 95\% \text{ CI } [-0.55, -0.38]$) and proactive career behavior ($\beta=-.28, 95\% \text{ CI } [-0.35, -0.21]$), while proactive career behavior had a positive effect on career adaptability ($\beta=.35, 95\% \text{ CI } [0.22, 0.47]$). When proactive career behavior was included as a mediator, the effect of career stress on career adaptability decreased ($\beta=-.36, 95\% \text{ CI } [-0.45, -0.28]$), indicating a partial mediation effect. Career stress and proactive career behavior together explained approximately 35% of the variance in career adaptability ($R^2=.346$). Conclusion: The findings suggest that proactive career behavior functions as a protective factor in reducing the negative impact of career stress on career adaptability and enhances students' ability to adapt to their careers.

Keywords: Career Stress, Career Adaptability, Proactive Career Behavior

Yapay Zekâ Destekli Akademik Çalışmalarda Etik ve Etkinlik: Fırsatlar ve Sınırlar

Dr. Öğretim Üyesi Esra Serdar Tekeli¹

¹Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Özet

Yapay zekâ (YZ) destekli akademik çalışmalar, bilgi üretim süreçlerinde hız, erişilebilirlik ve kapsam açısından önemli fırsatlar sunmaktadır. Veri analizi, literatür taraması, içerik üretimi ve araştırma tasarımı gibi aşamalarda YZ araçları, araştırmacılara zaman tasarrufu sağlayarak üretkenliği artırmakta; çok boyutlu veri setlerini işleyerek daha derinlemesine analizlere olanak vermektedir. Ancak bu potansiyel, beraberinde etik ve metodolojik sınırlar da getirmektedir. Özellikle intihal riski, veri güvenliği, önyargıların yeniden üretilmesi ve şeffaflık eksikliği gibi sorunlar, akademik bütünlüğü tehdit eden kritik unsurlardır. Araştırmacılar, YZ araçlarının sunduğu kolaylık ile akademik etik standartlar arasında dengeli bir yaklaşım geliştirmek zorundadır. Bu bağlamda, üretken yapay zekânın katkı sağladığı süreçlerde şeffaf kullanım beyanları, kaynak doğrulama mekanizmaları ve metodolojik açıklık ilkeleri önem taşır. Ayrıca, disiplinler arası iş birliklerinin ve uluslararası etik rehberlerin yaygınlaştırılması, akademik ekosistemde YZ'nin etkin ve sorumlu şekilde yerleşmesine katkı sağlayacaktır. Bu açıklamalardan hareketle bu çalışma, yapay zekâ destekli akademik araştırmalarda fırsatlar, etik sorumluluklar ve uygulama sınırlarını tartışarak, akademide daha bilinçli ve sürdürülebilir bir kullanım kültürünün geliştirilmesine yönelik öneriler sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zekâ, Akademik Araştırma, Etik, Etkinlik, Akademik Dürüstlük

Ethics and Efficacy in AI-Supported Academic Work: Opportunities and Limitations

Abstract

AI-supported academic work offers significant opportunities in information production processes regarding speed, accessibility, and scope. AI tools at various stages such as data analysis, literature review, content generation, and research design save researchers time, increase productivity, and allow for more in-depth analyses by processing multidimensional datasets. However, this potential brings with it ethical and methodological limitations. Critical issues like plagiarism risk, data security, the reproduction of biases, and a lack of transparency are significant threats to academic integrity. Researchers must develop a balanced approach between the convenience offered by AI tools and academic ethical standards. In this context, principles such as transparent usage declarations, source verification mechanisms, and methodological clarity are crucial for processes where generative AI contributes. Furthermore, fostering interdisciplinary collaboration and disseminating international ethical guidelines will contribute to the effective and responsible integration of AI into the academic ecosystem. Based on these considerations, this study aims to discuss the opportunities, ethical responsibilities, and practical limitations of AI-supported academic research and to offer recommendations for developing a more conscious and sustainable usage culture in academia.

Keywords: Artificial Intelligence, Academic Research, Ethics, Efficacy, Academic Integrity

Yapay Zekâ Destekli Ölçme ve Değerlendirme Uygulamalarının Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Bağlamında İncelenmesi

Arş.Gör.Dr. Betül Koparan¹

¹Akdeniz Üniversitesi

Özet

Bu çalışmada, literatürde yer alan araştırmalardan hareketle yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılabilecek yapay zekâ destekli ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yönelik bir inceleme yapılmıştır. Geleneksel ölçme araçlarının bireysel farklılıkları dikkate almada ve anlık geri bildirim sağlamada yetersiz kalması, dijital ve yapay zekâ temelli sistemlere olan ilgiyi artırmıştır. Araştırma kapsamında, eğitimde yapay zekâ destekli ölçme ve değerlendirme araçları ile uygulamalarının neler olduğu, bu uygulamaların sağladığı avantajlar ve karşılaşılan güçlükler ile öğretmenin bu süreçteki rolü üzerine odaklanılmıştır. Bu çerçevede, konuya ilişkin güncel akademik kaynaklar sistematik biçimde analiz edilmiştir. Araştırma bulguları, yapay zekâ destekli ölçme ve değerlendirme uygulamalarının, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde çok yönlü biçimde kullanılabildiğini ortaya koymuştur. Yazma ve konuşma becerilerinin otomatik değerlendirilmesine yönelik sistemler, bireylerin okuduğunu ve dinlediğini/izlediğini anlama düzeylerini ölçmeye yönelik uyarlanabilir sınavlar ve veri madenciliğine dayalı öğrenci analizleri gibi yapay zekâ tabanlı uygulamaların, Türkçe öğrenen bireylerin dil yeterliklerini nesnel, hızlı ve bireyselleştirilmiş bir biçimde değerlendirmeye katkı sunabileceği belirlenmiştir. Bunun yanında dil bilgisi ve kelime öğretimi süreçlerinde de yapay zekâ destekli ölçme ve değerlendirme araçları kullanılabilmektedir. Ayrıca, yapay zekânın bireyin dil düzeyine uygun uygulamalarla süreci hem destekleyici hem de işlevsel biçimde kolaylaştırabildiği tespit edilmiştir. Öte yandan, geri bildirimin niteliği, becerilerin dengeli bir şekilde ölçülmesi ve araç seçiminin öğrenci profiline uygunluğu, değerlendirme sürecinin başarısını etkileyen temel unsurlar olarak öne çıkmıştır. Elde edilen bulgular, yapay zekânın yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde etkili, öğrenci merkezli ve bireyselleştirilmiş bir ölçme-değerlendirme süreci sunma potansiyeline sahip olduğunu göstermektedir. Bu doğrultuda, gelecekte Türkçe öğreticilerinin yapay zekâ okuryazarlığının artırılması ve bu teknolojilerin pedagojik olarak etkin kullanımına yönelik kapsamlı rehberlik çalışmaları yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dil Öğretimi, Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi, Eğitim Teknolojileri, Yapay Zekâ, Ölçme ve Değerlendirme

Examining Artificial Intelligence-Supported Assessment and Evaluation Practices in the Context of Teaching Turkish As a Foreign Language

Abstract

This study examines artificial intelligence (AI)-supported assessment and evaluation practices that can be employed in teaching Turkish as a foreign language, based on a review of existing literature. The limitations of traditional assessment tools in addressing individual differences and providing immediate feedback have increased interest in digital and AI-based systems. The study focuses on the types of AI-supported assessment and evaluation tools and applications used in education, their advantages, encountered challenges, and the role of the teacher in these processes. In this context, current academic sources on the topic were systematically analyzed. The findings reveal that AI-supported assessment

and evaluation applications can be used in diverse ways in teaching Turkish as a foreign language. AI-based systems such as those for automatic evaluation of writing and speaking skills, adaptive tests for measuring reading and listening comprehension, and student analytics based on data mining contribute to assessing learners' language proficiency in an objective, rapid, and personalized manner. Moreover, AI-supported tools can also be utilized in grammar and vocabulary instruction processes. It was also found that AI can facilitate the learning process in both a supportive and functional manner through applications tailored to individual language proficiency levels. On the other hand, the quality of feedback, balanced measurement of language skills, and the appropriateness of tool selection for student profiles emerged as key factors influencing the success of the assessment process. The findings indicate that AI has the potential to offer an effective, learner-centered, and individualized assessment and evaluation process in the context of teaching Turkish as a foreign language. Accordingly, it is recommended that future efforts focus on enhancing the AI literacy of Turkish language instructors and providing comprehensive pedagogical guidance for the effective use of these technologies.

Keywords: Language Teaching, Teaching Turkish As a Foreign Language, Educational Technologies, Artificial Intelligence, Assessment and Evaluation

Yüksek Enflasyonun Mali Raporlama Üzerindeki Bozucu Etkilerinin İktisadi Yorumlanması

Dr. Öğretim Üyesi İsa Altınışık¹

¹Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu

Özet

Enflasyon, fiyatlar genel düzeyinde sürekli artış olarak tanımlanmakta ve ekonomik istikrarın en önemli göstergelerinden biri olan fiyat istikrarını doğrudan etkilemektedir. Özellikle yüksek enflasyon dönemleri, yalnızca tüketicilerin satın alma gücünü ve gelir dağılımını bozmakla kalmaz; aynı zamanda işletmelerin finansal raporlama süreçlerinde de ciddi bozulmalara yol açar. Mali raporlamanın temel amacı, işletmenin finansal durumunu ve faaliyet sonuçlarını gerçeğe uygun, karşılaştırılabilir ve güvenilir bir biçimde sunmaktır. Ancak yüksek enflasyon ortamında, paranın satın alma gücündeki hızlı erime, tarihi maliyet esasına dayalı finansal tabloların anlamlılığını azaltmakta, finansal bilgilerin karar alma süreçlerindeki yararlılığını zayıflatmaktadır. Bu çerçevede, yüksek enflasyonun mali raporlama üzerindeki bozucu etkilerinin iktisadi açıdan yorumlanması, hem muhasebe standartlarının uygulanabilirliği hem de ekonomik politika yapımcılarının doğru kararlar alabilmesi açısından kritik bir öneme sahiptir. Türkiye’de özellikle 1990’lı yıllarda ve 2000’li yılların başında yaşanan yüksek enflasyon deneyimleri, işletmelerin finansal tablolarında ciddi sapmalara neden olmuş; bu nedenle uluslararası muhasebe standartlarında yer alan IAS 29 – Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama Standardı (Türkiye uygulamasında TMS 29) gündeme gelmiştir. Bu çalışmanın amacı, yüksek enflasyonun mali raporlama süreçlerinde yarattığı bozucu etkileri teorik ve pratik yönleriyle incelemek ve bu etkilerin iktisadi sonuçlarını ortaya koymaktır. Bu kapsamda, önce enflasyonun ekonomik ve muhasebe boyutuna ilişkin kavramsal bir çerçeve çizilecek, ardından yüksek enflasyonun finansal tablolar üzerindeki etkileri analiz edilecektir. Son bölümde ise politika yapımcılara ve uygulayıcılara yönelik çözüm önerileri sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Enflasyon Muhasebesi, Yüksek Enflasyon, Mali Raporlama

Economic Interpretation of the Distorting Effects of High Inflation On Financial Reporting

Abstract

Inflation is defined as a persistent increase in the general price level and directly affects price stability, one of the most important indicators of economic stability. Periods of high inflation, in particular, not only disrupt consumers' purchasing power and income distribution; they also cause serious disruptions in businesses' financial reporting processes. The primary objective of financial reporting is to present a company's financial condition and operating results in a truthful, comparable, and reliable manner. However, in a high-inflation environment, the rapid decline in the purchasing power of money diminishes the relevance of historical cost-based financial statements and weakens the usefulness of financial information in decision-making. In this context, an economic interpretation of the distorting effects of high inflation on financial reporting is critical for both the applicability of accounting standards and the ability of economic policymakers to make sound decisions. Turkey's experiences of high inflation, particularly in the 1990s and early 2000s, led to significant deviations in the financial statements of companies, leading to the adoption of IAS 29 – Financial Reporting Standards in Hyperinflationary Economies (TMS 29 in the Turkish context), a standard included in international accounting standards. The purpose of this study is to examine the theoretical and practical implications

of the distorting effects of high inflation on financial reporting processes and to reveal their economic consequences. In this context, we first outline a conceptual framework for the economic and accounting dimensions of inflation, followed by an analysis of its effects on financial statements. The final section will present solutions for policymakers and practitioners.

Keywords: Inflation Accounting, Hyperinflation, Financial Reporting

Makale id= 87

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7768-1666>

Unveiling Trends and Seasonality in Time Series: Short-Term Bicycle Demand Forecasting With Prophet

Dr. Öğretim Üyesi Hülya Başeğmez¹

¹Istanbul Beykent University

*Corresponding author: HÜLYA BAŞEĞMEZ

Özet

Anahtar Kelimeler:

Unveiling Trends and Seasonality in Time Series: Short-Term Bicycle Demand Forecasting With Prophet

Abstract

Short- and medium-term time series forecasts are critical, especially for demand forecasting, capacity planning, and operational decision support systems. In this study, 738,263 rows of time series data were analyzed using the open-source Facebook Prophet library between 01.01.2024 and 30.06.2025, and trend and seasonality components were separated. Prophet is capable of modeling trends, weekly, daily, and annual cycles in time series separately, offering a highly robust structure against missing data or irregular sampling intervals. The dataset was converted to the format required by Prophet, and the model was trained to include both weekly and daily seasonality. 180-day forward forecasts were generated, and the results were visualized graphically. The trend graph exhibited a fluctuating pattern during the period examined, but showed a recovery trend by 2025. Weekly seasonality analysis revealed relatively low activity levels at the beginning of the week, followed by a significant increase towards the weekend. Daily components, however, indicated that density increased later in the day, particularly peaking in the evening. The results demonstrated that the Prophet model offers strong short-term forecasting performance and provides valuable insights to decision-makers by clearly distinguishing different seasonality components. This study demonstrated that time series provide a powerful analytical framework not only for future forecasting but also for understanding past dynamics.

Keywords: Time Series Forecasting, Seasonality Analysis, Urban Mobility, Prophet Model, Bike Sharing Data

Makale id= 75

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4175-3477>

(E)-2-(((4-Ethylphenyl)imino)methyl)-4-Methoxyphenol: Synthesis, Crystallographic Analysis, and Spectroscopic Characterization

Doç.Dr. Şehriman Atalay¹, Erdim Atakan Sağlık¹, Dr. Hakan Bülbül¹, Prof.Dr. Erbil Ağar¹, Arş.Gör. Onur Erman Doğan¹

¹Ondokuz Mayıs Üniversitesi

*Corresponding author: Şehriman ATALAY

Özet

In this study, the synthesis, single-crystal X-ray diffraction analysis, and infrared spectroscopic characterization of the (E)-2-(((4-ethylphenyl)imino)methyl)-4-methoxyphenol compound were performed. The structural parameters were determined experimentally and compared with theoretical calculations using HF and DFT methods. The tautomeric form and hydrogen bonding interactions were analyzed in detail.

Anahtar Kelimeler: X-Ray Diffraction, Crystal Structure, Schiff Base, Ir, Dft, Hf

(E)-2-(((4-Ethylphenyl)imino)methyl)-4-Methoxyphenol: Synthesis, Crystallographic Analysis, and Spectroscopic Characterization

83

Abstract

In this study, the synthesis, single-crystal X-ray diffraction analysis, and infrared spectroscopic characterization of the (E)-2-(((4-ethylphenyl)imino)methyl)-4-methoxyphenol compound were performed. The structural parameters were determined experimentally and compared with theoretical calculations using HF and DFT methods. The tautomeric form and hydrogen bonding interactions were analyzed in detail.

Keywords: X-Ray Diffraction, Crystal Structure, Schiff Base, Ir, Dft, Hf

Makale id= 38

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0006-7214-2114 / 0000-0002-5846-1825

3-Boyutlu Minkowski Uzayında Rektifiyen Eğri Çiftleri ve Özellikleri

Araştırmacı Elif Sancar¹, Prof.Dr. Handan Öztekin¹

¹Fırat Üniversitesi

*Corresponding author: Elif Sancar

Özet

Rektifiyen eğri çiftleri, eğrinin uzaydaki yönelimiyle konum vektörü arasındaki ilişkiyi incelemeye olanak tanıyan özel eğrilerdir. Ayrıca uzaydaki eğrilerin yapısal özelliklerini analiz etmek, eğri çiftleri arasındaki geometrik bağları belirlemek ve farklı eğri türleriyle olan ilişkileri ortaya koymak açısından önemli bir araçtır. 3-boyutlu Minkowski uzayında, space-like (uzay benzeri) rektifiyen eğriler ise Lorentz metrik yapısı altında, bu ilişkilerin zamansal ve uzamsal ayrımlar çerçevesinde daha detaylı incelenmesini mümkün kılar. Bu çalışmada, 3-boyutlu Minkowski uzayında rektifiyen eğri çiftlerinin tanımı, özellikleri ve geometrik ilişkilerin anlaşılmasındaki rolü ele alınmıştır. Bununla birlikte, 3-boyutlu Minkowski uzayında space-like (uzay benzeri) rektifiyen eğri çiftlerinin temel özelliklerini incelemek ve Bertrand eğri çiftleriyle olan bağlantısını ortaya koyarak teorik bilgiyi derinleştirmek amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Lorentz Metriği, Minkowski Uzayı, Rektifiyen Eğri Çiftleri

Rectifying Curve Couples and Their Geometrical Properties in 3d Minkowski Space

Abstract

Rectifying curve pairs are special types of curves that allow the examination of the relationship between a curve's spatial orientation and its position vector. In addition, they serve as an important tool for analyzing the structural properties of curves in space, identifying the geometric connections between curve pairs, and revealing the relationships among different types of curves. In 3-dimensional Minkowski space, space-like rectifying curves enable a more detailed investigation of these relationships within the framework of the Lorentz metric, considering the distinction between temporal and spatial components. This study addresses the definition, properties, and the role of rectifying curve pairs in understanding geometric relationships in 3-dimensional Minkowski space. Furthermore, it aims to examine the fundamental characteristics of space-like rectifying curve pairs and to reveal their connection with Bertrand curve pairs, thereby deepening the theoretical knowledge in this field.

Keywords: Lorentz Metric, Minkowski Space, Rectifying Curve Pairs

Makale id= 68

Sözlü Sunum

ORCID ID: Banuay Coşkun: ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2645-8565>, Özlem Biçen Ünlüer:

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5524-4593>

3d Biyobasım Süreçlerinde Biyomürekkep Bileşiminin Deneysel Tasarımı ve Optimizasyonu

Dr. Banuay Coşkun¹ , Doç.Dr. Özlem Biçen Ünlüer¹

¹Eskişehir Teknik Üniversitesi

Özet

3D biyobasım, doku mühendisliği ve rejeneratif tıpta yenilikçi ve hızla gelişen bir teknolojidir. Bu teknolojinin başarısı, biyomürekkep bileşiminin uygun şekilde optimize edilmesine büyük ölçüde bağlıdır [1]. Doku mühendisliğinde kullanılabilir nitelikte geliştirilecek biyomürekkeplerin, hücre taşıma, mekanik dayanıklılık ve biyouyumluluk gibi kritik özellikleri sağlaması önemlidir. Biyomürekkep bileşiminde kullanılan farklı polimerlerin seçimi ve bunların bileşimi, çapraz bağlayıcıların varlığı gibi etkenler biyomürekkebin viskozitesini, morfolojik özelliklerini ve biyobasım sürecinin performansını doğrudan etkiler [2,3]. Bu çalışmada, farklı aljinat-jelatin oranları ve çapraz bağlayıcı bileşimlerini içeren tam faktöriyel deneysel tasarım oluşturulmuştur. Bu tasarım çerçevesinde elde edilen biyomürekkeplerin viskozite, akışkanlık ve çapraz bağlama kapasitesi gibi reolojik parametreleri ölçülmüştür. Deneysel tasarım yöntemi sayesinde, biyomürekkep bileşiminin 3D biyobasım sürecine etkileri sistematik olarak değerlendirilmiş ve optimum formülasyon belirlenmiştir. Belirlenen bu formülasyonun biyobasım sonrası yapısal bütünlük ve hücresel canlılık üzerindeki etkileri incelenmiş, böylece biyomürekkep performansı hem mekanik hem de biyolojik açıdan geliştirilmiştir. Sonuç olarak, deneysel tasarım yaklaşımları, 3D biyobasım için geliştirilecek biyomürekkeplerin optimizasyonunda etkin ve sistematik bir araç olarak ön plana çıkmaktadır [4,5]. Bu metodoloji, biyomürekkep bileşiminin karmaşık parametrelerini hızlıca değerlendirmeye ve basım süreçlerini iyileştirmeye olanak sağlamaktadır. Bu sayede doku mühendisliği uygulamalarında daha hassas ve fonksiyonel biyomalzemeler geliştirilebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: 3d Biyoyazdırma, Biyomürekkep Optimizasyonu, Aljinat, Jelatin, Tam Faktöriyel Tasarım, Reoloji

Experimental Design and Optimization of Bioink Composition in 3d Bioprinting Processes

Abstract

3D bioprinting is an innovative and rapidly developing technology in tissue engineering and regenerative medicine. The success of this technology largely depends on the proper optimization of bioink composition. Bioinks developed for use in tissue engineering must possess critical properties such as cell-carrying capacity, mechanical strength, and biocompatibility. Factors such as the selection and composition of different polymers in the bioink formulation, as well as the presence of crosslinking agents, directly affect the viscosity, morphological properties, and overall performance of the bioprinting process. In this study, a full factorial experimental design was established, including different alginate–gelatin ratios and crosslinker compositions. In the scope of this design, the rheological parameters of the resulting bioinks, including viscosity, flowability, and crosslinking capacity, were measured. Through the experimental design approach, the effects of bioink composition on the 3D bioprinting process were systematically evaluated, and the optimum formulation was determined. The effects of this formulation on the structural integrity and cell viability of the printed constructs were then investigated, leading to the enhancement of bioink performance both mechanically and biologically. In

conclusion, experimental design approaches stand out as effective and systematic tools for the optimization of 3D bioprinting bioinks. This methodology enables the rapid assessment of complex compositional parameters and the improvement of printing processes, thereby facilitating the development of more precise and functional biomaterials for tissue engineering applications.

Keywords: 3d Bioprinting, Bioink Optimization, Alginate, Gelatin, Full Factorial Design, Rheology

Aı Destekli Yazılım Mühendisliği ile Sigortacılık Altyapısının Dönüştürülmesi

Araştırmacı Hakan Bolat¹, Araştırmacı Mete Oğuzhan Bayrampınar¹

¹Enuygun.com

*Corresponding author: Deniz KILINÇ

Özet

Sigorta sektörü, kişiselleştirilmiş deneyimler sunma, operasyonel ölçeklenebilirliği sağlama ve birden fazla ürün hattında düzenleyici uyumluluğu koruma ihtiyacıyla hızla dijital dönüşüm geçirmektedir. Ancak birçok sigorta kuruluşu, birbirinden kopuk sistemler ve yinelenen kod tabanlarından oluşan parçalı yazılım ekosistemlerinin yarattığı kısıtlamalarla karşı karşıyadır. Bu da geliştirme hızını yavaşlatmakta, bakım süreçlerini zorlaştırmakta ve tutarsız arayüzler ile sınırlı çapraz platform entegrasyonu nedeniyle müşteri deneyimini olumsuz etkilemektedir. Bu çalışma, çeşitli sigorta hizmetlerini mikroservisler ve Backend-for-Frontend (BFF) desenine dayalı merkezi ve modüler bir mimari altında birleştiren yeni nesil bir sigortacılık altyapısı dönüşüm girişiminin tasarımını ve uygulanmasını sunmaktadır. Yeniden tasarlanan mimari, yeniden kullanılabilirlik, alan odaklı (domain-driven) sınırlar ve API standartlaştırmasını önceliklendirerek her kullanıcı arayüzünün benzersiz gereksinimlerine uygun, ölçeklenebilir ve yüksek performanslı dijital hizmetlerin geliştirilmesini mümkün kılmaktadır. Bu konsolidasyon sayesinde teknik borç ortadan kaldırılmakta, tekrarlar azaltılmakta ve genişleyen sigorta ürünleri portföyü genelinde sürdürülebilir bakım sağlanmaktadır. Bu dönüşümün ayırt edici unsurlarından biri, özellikle AI eş programlama platformu Cursor olmak üzere, yapay zekâ destekli yazılım geliştirme araçlarının temel DevOps hattına (pipeline) entegre edilmesidir. Bu araçlar; sürüm kontrolü, CI/CD iş akışları ve kod kalitesi güvence süreçlerine sistematik olarak gömülmüş, böylece geliştirme verimliliğinde ölçülebilir kazanımlar elde edilmiştir. İç projeksiyonlar, kod üretim ve dokümantasyon süreçlerinde %60'a varan azalmalar öngörmektedir. Ayrıca, uzun vadeli ölçeklenebilirlik ve kurumsal benimseme için yapay zekâ destekli bir geliştirme el kitabı ile metrik odaklı bir geri bildirim döngüsü oluşturulmuştur. Aynı zamanda, bireysel otomobil sigortası kapsamında kullanıcı odaklı ve dinamik bir sigorta yapılandırma modülü geliştirilmiştir. Müşteri araştırmaları ve sürekli dijital geri bildirimlerle şekillenen bu modül, son kullanıcıların gereksiz primleri ortadan kaldırarak kendi sigorta paketlerini oluşturmalarına olanak tanımakta; böylece ortalama poliçe maliyetinde %15'e varan düşüş ve bağlılık ile etkileşim metriklerinde önemli artış sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sigortacılık Altyapısı Dönüşümü, Yapay Zekâ Destekli Yazılım Mühendisliği, Mikroservis Mimarisi, Kullanıcı Odaklı Sigorta Paketleri

Aı-Assisted Software Engineering in Insurance Infrastructure Transformation

Abstract

The insurance industry is undergoing rapid digital transformation, driven by the need to deliver personalized experiences, ensure operational scalability, and maintain regulatory compliance across multiple product lines. However, many insurance organizations face the constraints of fragmented software ecosystems composed of siloed systems and redundant codebases. This slows development velocity, complicates maintenance processes, and negatively impacts customer experience due to inconsistent interfaces and limited cross-platform integration. This study presents the design and

implementation of a next-generation insurance infrastructure transformation initiative that unifies various insurance services under a centralized, modular architecture based on microservices and the Backend-for-Frontend (BFF) pattern. The redesigned architecture prioritizes reusability, domain-driven boundaries, and API standardization, enabling the development of scalable, high-performance digital services tailored to the unique requirements of each user interface. Through this consolidation, technical debt is eliminated, redundancy is reduced, and sustainable maintenance is ensured across an expanding portfolio of insurance products. One of the distinguishing features of this transformation is the integration of AI-assisted software development tools—most notably the AI pair programming platform Cursor—into the core DevOps pipeline. These tools are systematically embedded into version control, CI/CD workflows, and code quality assurance processes, resulting in measurable improvements in development efficiency. Internal projections indicate up to a 60% reduction in code generation and documentation time. Furthermore, an AI-supported development handbook and a metric-driven feedback loop have been established to ensure long-term scalability and institutional adoption. At the same time, a user-focused and dynamic insurance configuration module for personal auto coverage has been developed. Shaped by customer research and continuous digital feedback, this module allows end users to create their own insurance packages by eliminating unnecessary premiums, thereby achieving up to a 15% reduction in average policy costs and significant increases in retention and engagement metrics.

Keywords: Insurance Infrastructure Transformation, AI-Assisted Software Engineering, Microservices Architecture, User-Centric Insurance Packages

Makale id= 60

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-6671-382X>

Alternanthera Sessilis Bitkisinin Reactive Blue 19 Boyar Maddesi Altında Fizyolojik, Genotoksik ve Fitoremediasyon Potansiyelinin Araştırılması

Elif Sen¹, Ceren Karakus¹, Dr. Aslı Hocaoglu-Ozyigit¹, Zulkuf Memis¹, Edlira Preza¹, Dr. Öğretim Üyesi Ertugrul Yalcın², Dr. Öğretim Üyesi Salim Suner¹, Doç.Dr. Sabahattin Deniz¹, Prof.Dr. İbrahim İlker Ozyigit¹

¹Marmara Üniversitesi

²Bahçeşehir Üniversitesi

Özet

Artan sanayi faaliyetleri, özellikle tekstil endüstrisinde yaygın kullanılan Reactive Blue 19 (RB19) gibi sentetik boyar maddeler aracılığıyla sucul ekosistemlerde ciddi kirliliğe yol açmaktadır. Bu çalışmada tatlı su bitkisi *Alternanthera sessilis*'in RB19 giderim potansiyeli ile fizyolojik, mineral beslenme ve genotoksik yanıtları değerlendirilmiştir. Bitkiler 0, 1, 5, 10, 25 ve 50 ppm RB19 içeren ortamlarda yetiştirilmiş; boya birikimi spektrofotometrik, mineral içerik ICP-OES, klorofil düzeyi klorofilmetre ile belirlenmiştir. RB19 konsantrasyonu arttıkça Na hariç tüm elementlerde azalma, toplam klorofil içeriğinde ise %6–%65 arası düşüş saptanmıştır. Giderim verimliliği en yüksek 1 ppm'de ve 14. günde elde edilmiştir. RB19'a maruz kalan bitkilerin genotoksik yanıtları ISSR moleküler belirteçleri kullanılarak ISSR-PCR yöntemiyle araştırılmış ve sonuçlar Agaroz jel elektroforezi ile değerlendirilmiştir. ISSR-PCR analizleri %100 genomik stabilite göstermiş, genotoksik etki tespit edilmemiştir. Bulgular, *A. sessilis*'in RB19 gideriminde etkili, dayanıklı ve güvenli bir fitoremediasyon ajanı olabileceğini ortaya koymaktadır

Anahtar Kelimeler: Fitoremediasyon, *Alternanthera Sessilis*, Su Bitkisi, Reactive Blue 19, Antrakinin Boyar Maddeler, Issr,

89

Physiological, Genotoxic and Phytoremediation Potential of *Alternanthera Sessilis* Under Reactive Blue 19 Dye Stress

Abstract

Industrial activities, particularly the extensive use of synthetic dyes such as Reactive Blue 19 (RB19) in the textile sector, have resulted in significant aquatic pollution. This study investigated the RB19 removal capacity of the freshwater plant *Alternanthera sessilis* and assessed its physiological, mineral nutrition, and genotoxic responses. Plants were cultivated in media containing 0, 1, 5, 10, 25, and 50 ppm RB19. Dye accumulation was quantified spectrophotometrically, mineral composition by ICP-OES, and chlorophyll content using a chlorophyll meter. Increasing RB19 concentrations led to reductions in all elements except Na, with total chlorophyll decreasing by 6–65%. The highest removal efficiency occurred at 1 ppm on day 14. Genotoxic effects, analyzed using ISSR molecular markers and ISSR-PCR with agarose gel electrophoresis, indicated 100% genomic stability. These results demonstrate that *A. sessilis* is an effective, resilient, and safe phytoremediation candidate for RB19-contaminated waters.

Keywords: Phytoremediation, *Alternanthera Sessilis*, Aquatic Plant, Reactive Blue 19, Anthraquinone Dyes, Issr

Makale id= 66

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-1901-6657

An Efficient Adaptive Dropout for Robust Traffic Sign Classification

Yavuz Çapkan¹, Prof.Dr. Aydın Yeşildirek¹

¹Yildiz Technical University

*Corresponding author: Yavuz ÇAPKAN

Özet

This paper introduces an adaptive dropout regularization method for convolutional neural networks (CNNs), mainly aimed at improving generalization performance in traffic sign classification tasks. Building on the dropout framework proposed by Çapkan and Yeşildirek, the technique dynamically modifies neuron deactivation probability according to weight distributions, activation patterns, and cell activity histories. The proposed method was evaluated utilizing the German Traffic Sign Recognition Benchmark (GTSRB) dataset and compared with a no-dropout model and a standard dropout implementation. Experimental results reveal that the suggested method consistently outperforms both alternatives in terms of validation and test accuracy, obtaining a mean test accuracy of 98.05% with the lowest standard deviation (0.18%) across five independent runs. These data demonstrate that the suggested dropout successfully suppresses less informative neurons while preserving essential feature pathways, resulting in greater resilience and classification ability.

Anahtar Kelimeler: Adaptive Dropout; Weight Amplification; Regularization Techniques; Autonomous Systems; Traffic Sign Recognition

90

An Efficient Adaptive Dropout for Robust Traffic Sign Classification

Abstract

This paper introduces an adaptive dropout regularization method for convolutional neural networks (CNNs), mainly aimed at improving generalization performance in traffic sign classification tasks. Building on the dropout framework proposed by Çapkan and Yeşildirek, the technique dynamically modifies neuron deactivation probability according to weight distributions, activation patterns, and cell activity histories. The proposed method was evaluated utilizing the German Traffic Sign Recognition Benchmark (GTSRB) dataset and compared with a no-dropout model and a standard dropout implementation. Experimental results reveal that the suggested method consistently outperforms both alternatives in terms of validation and test accuracy, obtaining a mean test accuracy of 98.05% with the lowest standard deviation (0.18%) across five independent runs. These data demonstrate that the suggested dropout successfully suppresses less informative neurons while preserving essential feature pathways, resulting in greater resilience and classification ability.

Keywords: Adaptive Dropout; Weight Amplification; Regularization Techniques; Autonomous Systems; Traffic Sign Recognition

Makale id= 29

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0007-0800-7513

Baharatlarda Mikotoksin Kontaminasyonu: Kaynaklar, Riskler ve Kontrol Stratejileri

Adil Nezih Kayışoğlu¹ , Dr. Çağla Kayışoğlu¹ , Prof.Dr. Bülent Kabak¹

¹Hitit Üniversitesi

*Corresponding author: ADİL NEZİH KAYIŞOĞLU

Özet

Bu derleme çalışmasının amacı, baharatlarda mikotoksin kontaminasyonuna yol açan başlıca kaynakları, bu kontaminasyonun insan sağlığı üzerindeki potansiyel risklerini ve mevcut kontrol stratejilerini bilimsel literatür ışığında değerlendirmektir. Baharatlar; sahip oldukları aromatik, antimikrobiyal ve antioksidan özellikleri nedeniyle hem evsel hem de endüstriyel düzeyde yaygın olarak tüketilen tarımsal ürünlerdir. Ancak üretim, kurutma, depolama ve taşıma gibi süreçlerdeki hijyenik yetersizlikler, özellikle *Aspergillus*, *Penicillium* ve *Fusarium* türü küflerin gelişimine elverişli ortamlar oluşturarak mikotoksin üretimini tetikleyebilmektedir. Baharatlarda en yaygın görülen mikotoksinlerden biri olan aflatoksin B1 (AFB1), Uluslararası Kanseri Araştırmaları Ajansı (IARC) tarafından Grup 1 karsinojen olarak sınıflandırılmakta olup, karaciğer hasarı, bağışıklık sistemi baskılanması ve kanser gibi ciddi sağlık sorunlarına neden olabilmektedir. Bu kapsamda derleme, mikotoksinlerin baharatlarda oluşum mekanizmalarını, tüketici sağlığına yönelik etkilerini ve kontaminasyonunun önlenmesine yönelik fiziksel, kimyasal ve biyolojik kontrol yöntemlerini sistematik bir şekilde ele alarak, gıda güvenliğini sağlamaya yönelik bütüncül bir bakış açısı sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Aflatoksin B1, Baharat, Gıda Güvenliği, Kontrol Stratejileri

91

Mycotoxin Contamination in Spices: Sources, Risks, and Control Strategies

Abstract

The aim of this review study is to evaluate the main sources of mycotoxin contamination in spices, the potential risks of this contamination on human health, and the current control strategies in light of scientific literature. Spices are agricultural products that are widely consumed at both domestic and industrial levels due to their aromatic, antimicrobial, and antioxidant properties. However, hygienic deficiencies in processes such as production, drying, storage, and transportation can create favorable environments for the growth of molds, particularly *Aspergillus*, *Penicillium*, and *Fusarium* species, thereby triggering mycotoxin production. One of the most common mycotoxins found in spices, aflatoxin B1 (AFB1), is classified as a Group 1 carcinogen by the International Agency for Research on Cancer (IARC) and can cause serious health issues such as liver damage, immune system suppression, and cancer. Within this scope, the study aims to provide a comprehensive perspective on food safety by systematically addressing the formation mechanisms of mycotoxins in spices, their effects on consumer health, and physical, chemical, and biological control methods for preventing contamination.

Keywords: Aflatoxin B1, Spices, Food Safety, Control Strategies

Makale id= 82

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0004-8920-1200

Büyük Ölçekli Adres Sınıflandırması İçin Hibrit Doğal Dil İşleme Yaklaşımları

Araştırmacı Ahmet Çay¹, Araştırmacı Alaeddin Türkmen¹, Dr. Barış Bayram¹

¹Hepsijet

*Corresponding author: Ahmet Çay

Özet

Adres verilerinin yüksek doğrulukla sınıflandırılması, lojistik, kentsel planlama ve konuma dayalı hizmetler gibi alanlardaki uygulamalar açısından kritik bir öneme sahiptir. Bu çalışmada, mekânsal olarak hiyerarşik bir yöntemle etiketlenmiş, büyük ölçekli bir Türkçe adres veri kümesinin sınıflandırılması için bütünleşik bir metodoloji sunulmaktadır. Veri kümesi, her kaydın özgün bir mekânsal etiket ile ilişkilendirilmesine imkân tanıyan coğrafi koordinatlar ile zenginleştirilmiş serbest metin biçimindeki adres girdilerinden oluşmaktadır. Modelleme sürecinden önce, telefon numaraları ve ulusal kimlik numaraları gibi kişisel veriler çıkarılmış; ayrıca, metin verisindeki gürültü azaltılarak modelin genelleme kapasitesi artırılmıştır. Sınıflandırma problemine yönelik olarak, derin bağlamsal dil modelleri ile gradyan artırma tabanlı algoritmaları birleştiren hibrit bir yaklaşım incelenmiştir. Özellikle, adres metinlerinden yüksek boyutlu anlamsal vektör temsilleri (embedding) üretmek amacıyla BERT tabanlı bir model kullanılmış ve bu temsiller XGBoost sınıflandırıcısına girdi olarak sağlanmıştır. BERT+XGBoost yaklaşımına ek olarak, önceden eğitilmiş dil temsilleri üzerinde fine-tuning yapılmış transformer tabanlı sınıflandırıcılar ile lojistik regresyon ve random forest gibi geleneksel makine öğrenmesi algoritmaları da değerlendirilmiştir. Amaç, farklı modelleme yaklaşımları arasında hesaplama maliyeti ile sınıflandırma başarımı arasındaki dengeyi karşılaştırmalı olarak analiz etmektir. Bu çalışma, çok dilli ve gerçek dünya koşullarını yansıtan bir veri kümesinde mekânsal etiketleme teknikleri ile gelişmiş doğal dil işleme (NLP) modellerinin entegrasyonunun adres sınıflandırmasında uygulanabilirliğini ortaya koymaktadır. Önerilen metodoloji, farklı dil ve coğrafi bağlamlardaki büyük ölçekli adres veri kümelerine uyarlanabilir olup, coğrafi doğal dil işleme alanına özgün katkılar sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Adres Sınıflandırma, Doğal Dil İşleme (Ddi), Mekânsal Etiketleme, Bert, Xgboost

Hybrid Nlp Approaches for Large-Scale Address Classification

Abstract

Accurate classification of address data is critical for applications in logistics, urban planning, and location-based services. In this study, we present a methodology for classifying a large-scale Turkish address dataset that has been labeled using a spatially hierarchical approach. The dataset contains free-text address entries enriched with geographic coordinates, allowing each record to be associated with a distinct spatial label. Prior to modeling, sensitive information such as phone numbers and national identification numbers was removed, and noise in the textual data was reduced to improve model generalization. For the classification task, we explore a hybrid approach that combines deep contextual language models with gradient boosting algorithms. In particular, we employ a BERT-based model to generate high-dimensional semantic embeddings from the address text, which are then used as input features for an XGBoost classifier. Alongside the BERT+XGBoost pipeline, we also experiment with

additional methods, including fine-tuned transformer-based classifiers and traditional machine learning algorithms such as logistic regression and random forest, applied to pre-trained embeddings. The aim is to evaluate the trade-offs between computational efficiency and predictive performance across different approaches. Our work highlights the feasibility of combining spatial labeling techniques with advanced NLP models for address classification in a multilingual, real-world dataset. The proposed framework can be adapted to similar large-scale address datasets in other languages and geographic contexts, contributing to the broader field of geospatial natural language processing.

Keywords: Address Classification, Natural Language Processing (Nlp), Spatial Labeling, Bert, Xgboost

Makale id= 93

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0005-05810901X

Çeşitli İlavelerle Takviyelenmiş Titanyum Matrisli Kompozitlerin Sps Yöntemiyle Üretiminin Mekanik Özellikleri İle Uygulama Potansiyelinin Geliştirilmesi

Araştırmacı Yasemin Altınbay¹ , Dr. Öğretim Üyesi Pelin Çağım Tokat Birgin²

¹Kütahya Dumlupınar üniversitesi

²Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

Özet

21.yüzyılda Titanyum matrisli kompozit malzemeler, yüksek teknolojiye dayalı uygulamaların vazgeçilmez yapı taşlarından biri haline gelmiştir. Özellikle havacılık, uzay, savunma sanayi, otomotiv, biyomedikal ve enerji gibi stratejik sektörlerde hafiflik ile yüksek mekanik dayanımın aynı anda sağlanması beklendiğinden, titanyum kompozitler küresel ölçekte yoğun ilgi görmektedir. Havacılık sektöründe ki hızlı ilerlemeler, genellikle yüksek sıcaklık seviyelerinde (600 °C'nin üzerinde) çalışan bileşenler için (türbin motor diskleri ve kanatları gibi parçalar) yüksek performanslı malzemelere olan talebi artırmıştır. Bu yönüyle titanyum kompozitler, sadece performans değil aynı zamanda sürdürülebilirlik açısından da kritik öneme sahiptir. Bu yoğun ilgiye en iyi örnek de Ar-Ge açısından titanyumun toz metalurjisi ve katkı üretimi uluslararası konferansıdır. TMTi2024'ün 7. edisyonu ile Avustralya, Yeni Zelanda, Almanya, Çin, Amerika Birleşik Devletleri Kanada ve İspanya katılımı ile gerçekleşmiştir. Ülkemiz de titanyum alaşımları, titanyum matris kompozitler vb. uzay, havacılık sanayisi vb. modern endüstrisinde önemli bir ivme yakalamıştır. Bu derleme, titanyum matrisli kompozitlerin günümüzdeki stratejik önemini, üretim yöntemlerini ve performans özelliklerini kapsamlı bir şekilde incelemiştir. Elde edilen bulgular, özellikle toz metalurjisi ve kıvılcım plazma sinterleme (SPS) gibi ileri üretim tekniklerinin, titanyum matrisin mikro yapısını ve mekanik özelliklerini optimize etmede kritik bir rol oynadığını göstermektedir. SPS (600-1000°C) işlemi sırasında hızlı ısıtma ve soğutma, üretilen malzemelerin genellikle mükemmel mekanik özellikler sunan ince mikro yapılara sahip olmasını sağlamaktadır. Bu çalışmanın amacı, sinterleme sıcaklığının relatif yoğunluk, mikroyapı ve mekanik özellikler üzerindeki etkileri incelenecek, özellikle yüksek performans hedeflenerek ayrıntılı bir şekilde analiz edilecektir. Sonuç olarak, titanyum matrisli kompozitler, havacılık, uzay ve biyomedikal gibi yüksek performans gerektiren sektörler için umut verici bir potansiyel sunmaktadır. Bu alandaki gelecekteki çalışmalar, hibrit takviye sistemlerinin optimize edilmesine ve malzeme karakterizasyon tekniklerinin daha hassas hale getirilmesine odaklanarak, bu malzemelerin endüstriyel uygulamalara entegrasyonunu hızlandıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Toz Metalurjisi, Sps, Ti Alaşımları, Havacılık Sanayi

Improvement of Mechanical Properties and Application Potential of Titanium Matrix Composites Reinforced With Various Additives by Using Sps Method

Abstract

In the 21st century, titanium matrix composite materials have become one of the indispensable building blocks of high-tech applications. Particularly in strategic sectors such as aviation, aerospace, defense, automotive, biomedical and energy, titanium composites are attracting global attention as they are expected to provide light weight and high mechanical strength at the same time. Rapid advances in the aerospace industry have increased the demand for high-performance materials for components such as turbine engine discs and blades, which typically operate at high temperature levels (over 600°C). In

this respect, titanium composites are critical not only for performance but also for sustainability. The international conference on powder metallurgy and additive manufacturing of titanium from an R&D perspective is a prime example of this intense interest. The 7th edition of TMTi2024 was held with the participation of Australia, New Zealand, Germany, China, the United States of America, Canada and Spain. Our country has also gained significant momentum in the modern industry of titanium alloys, titanium matrix composites, etc. in the aerospace industry. This review has comprehensively examined the current strategic importance of titanium matrix composites, their production methods and performance characteristics. The findings show that advanced manufacturing techniques, especially powder metallurgy and spark plasma sintering (SPS), play a critical role in optimizing the microstructure and mechanical properties of the titanium matrix. Rapid heating and cooling during the SPS process (600-1000°C) ensures that the materials produced have fine microstructures that often offer excellent mechanical properties. The aim of this study is to investigate the effects of sintering temperature on relative density, microstructure and mechanical properties, and to analyze them in detail, especially targeting high performance. In conclusion, titanium matrix composites offer promising potential for high-performance industries such as aerospace and biomedical. Future work in this area will accelerate the integration of these materials into industrial applications by focusing on optimizing hybrid reinforcement systems and making material characterization techniques more precise.

Keywords: Powder Metallurgy, Sps, Ti Alloys, Automotive Industry

Makale id= 84

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-5934-7170

Coğrafi İşaretli Diyarbakır Örgü Peynirinin Geleneksel Üretim Tekniklerinin İncelenmesi

Dr.Öğretim Görevlisi Ahmet Çelik¹ , Dr. Öğretim Üyesi Ömer Faruk Yeşil²

¹Dicle Üniversitesi, Diyarbakır Tarım Meslek Yüksekokulu, Süt ve Besi Hayvancılığı Programı,
ahmet.celik@dicle.edu.tr. ORCID

²Dicle Üniversitesi, Diyarbakır Tarım Meslek Yüksekokulu, Gıda Teknolojisi Programı,
faruk@dicle.edu.tr. ORCID

Özet

Diyarbakır örgü peyniri, coğrafi işarete sahip olan ve bölgenin özgün süt ürünlerinden biri olarak genel olarak geleneksel yöntemlerle üretilmektedir. Bu çalışmada, söz konusu peynirin üretim süreci yerinde gözlemler ve üreticilerle yapılan görüşmeler aracılığıyla incelenmiştir. Diyarbakır merkez ve çevre ilçelerde faaliyet gösteren beş üretici ziyaret edilerek kullanılan süt türü, mayalama ısı ve süresi, pıhtının işlenme şekli, tuzlama yöntemi, olgunlaştırma koşullarına ilişkin bilgiler toplanmıştır. Gözlemler sonucunda, üretimde genellikle inek ve koyun sütü karışımının tercih edildiği, pıhtının elle işlenerek şeritler halinde çekildikten sonra örgü formuna getirildiği, tuzlama işleminin yoğun olarak uygulandığı ve peynirin salamura içinde saklandığı belirlenmiştir. Ayrıca, örgü şeklinin hem estetik hem de saklama kolaylığı sağlamak amacıyla tercih edildiği öğrenilmiştir. Elde edilen veriler, Diyarbakır örgü peynirinin geleneksel bilgiye dayalı üretim yöntemlerinin korunmasının kültürel miras açısından önem taşıdığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Örgü Peyniri, diyarbakır Örgü Peyniri

Çok Ölçekli Açılım Metodu Kullanılarak Yüksek Mertebeli Kaup-Kupershmidt (Kk) Denkleminden Türetilen Doğrusal Olmayan Schrödinger Denklemi

Doç.Dr. Murat Koparan¹

¹Anadolu Üniversitesi

Özet

Birçok bilim dalında ortaya çıkan problemlerin matematiksel modelleri doğrusal olmayan oluşum denklemleridir (NLEE). Bu nedenle, doğrusal olmayan oluşum denklemleri birçok mühendislik ve bilimsel problemin formüle edilmesinde bir dil olarak hizmet etmiştir. Doğrusal olmayan oluşum denklemlerinin kökeni çok eski zamanlara dayansa da, günümüze kadar bu denklemlerde önemli gelişmeler kaydedilmiştir. Bu durumun temel nedeni, doğrusal olmayan oluşum denklemlerinin doğrusal olmayan dalga yayılımı problemini içermesidir. Bu nedenle, doğrusal olmayan evrim denklemleri ve çözüm yöntemleri konusunda birçok farklı ve etkili teknik geliştirilmiştir. Son yıllarda yapılan çalışmalar, oluşum denklemlerinin uygulamalı matematikte giderek daha önemli hale geldiğini göstermektedir. Bu çalışma, doğrusal olmayan oluşum denklemleri (NLEE) için pertürbasyon yöntemi olarak bilinen çok ölçekli açılım metodu hakkındadır. Bu raporda, çoklu ölçek yöntemi (1 + 1) boyutlu yüksek mertebeden doğrusal olmayan Kaup-Kupershmidt (KK) denklemlerine analizi için uygulanmış ve doğrusal olmayan Schrödinger (NLS) denklemi elde edilmiştir. Ayrıca, (1 + 1) boyutlu yüksek mertebeli doğrusal olmayan Kaup-Kupershmidt (KK) denkleminin yaklaşık çözümü elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çok Ölçekli Açılım Metodu, Kdv Denklemi, Nls Denklemi, Kaup-Kupershmidt Denklemi.

The Nonlinear Schrödinger Equation Derived From the Higher Order Kaup-Kupershmidt (Kk) Equation Using Multiple Scales Method

Abstract

The mathematical models of problems that arise in many branches of science are nonlinear equations of evolution (NLEE). For this reason, nonlinear equations of evolution have served as a language in formulating many engineering and scientific problems. Although the origin of nonlinear evolution equations dates back to ancient times, significant developments have been made in these equations up to the present day. The main reason for this situation is that nonlinear equations of evolution involve the problem of nonlinear wave propagation. Therefore, many different and effective techniques have been developed regarding nonlinear evolution equations and solution methods. Studies conducted in recent years show that evolution equations are becoming increasingly important in applied mathematics. This study is about the multiple scales methods, known as the perturbation method, for nonlinear equations of evolution (NLEE). In this report, the multiple scales method was applied for the analysis of the (1 + 1) dimensional higher-order nonlinear Kaup-Kupershmidt (KK) equations, and the nonlinear Schrödinger (NLS) equation was obtained. Also, the approximate solution of the (1 + 1) dimensional higher-order nonlinear Kaup-Kupershmidt (KK) equation is obtained.

Keywords: Multiple Scales Method, kdv Equation, nls Type Equations, Kaup-Kupershmidt (Kk) Equation.

Makale id= 72

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0001-7265-9619

**Denetimli Makine Öğrenimi Tekniklerini Kullanarak Futbol Verilerinin Analizinin
Karşılaştırmalı Değerlendirilmesi**

Burak Al¹ , Prof.Dr. Özlem Ege Oruç¹

¹DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

Özet

Futbol, yalnızca sportif bir rekabet alanı olmanın ötesinde, günümüzde küresel ölçekte ekonomik, sosyo-kültürel ve ticari bir endüstri haline gelmiştir. Rekabetin yoğun olduğu bu ortamda, kulüplerin uzun vadeli başarı ve sürdürülebilirlik hedefleri doğrultusunda veri temelli stratejiler geliştirmesi kritik önem taşımaktadır. Son yıllarda veri bilimi, futbol endüstrisinde oyuncu performans analizi, yetenek keşfi ve transfer politikalarının şekillendirilmesinde güçlü bir karar destek aracı olarak öne çıkmaktadır. Bu çalışmada, Football Manager 2023 veri tabanından elde edilen 380 profesyonel futbolcuya ait teknik, fiziksel ve zihinsel özellikler kullanılarak oyuncu potansiyel aralıklarının tahmin edilmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, denetimli makine öğrenimi yaklaşımlarından Support Vector Machine, Random Forest, XGBoost ve K-Nearest Neighbors algoritmaları uygulanmış; modellerin başarımları Accuracy, Kappa ve F1-score metrikleri üzerinden değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular, XGBoost algoritmasının %72.9 doğruluk oranıyla en yüksek performansı sergilediğini ortaya koymuştur. Özellik önem sıralamaları, teknik beceri, çeviklik ve top kontrolü gibi değişkenlerin oyuncu potansiyelinin belirlenmesinde kritik rol oynadığını göstermektedir. Çalışma, futbol kulüplerinin genç yeteneklerin tespitinde ve transfer stratejilerinin planlanmasında veri bilimi tabanlı sistemlerin sağlayabileceği stratejik avantajları vurgulamaktadır.

98

Anahtar Kelimeler: Futbol, Makine Öğrenmesi, Futbolda Veri Analizi, Football Manager, Rassal Ormanlar, Xgboost, K-En Yakın Komşu, Support Vector Machine

A Comparative Evaluation of Football Data Analysis Using Supervised Machine Learning Techniques

Abstract

Football has evolved beyond being merely a sporting competition, becoming a global economic, socio-cultural, and commercial industry. In this highly competitive environment, developing data-driven strategies is critical for clubs aiming for long-term success and sustainability. In recent years, data science has emerged as a powerful decision-support tool in the football industry, particularly in player performance analysis, talent identification, and shaping transfer policies. This study aims to predict the potential ranges of players using technical, physical, and mental attributes of 380 professional footballers obtained from the Football Manager 2023 database. To this end, supervised machine learning approaches—Support Vector Machine, Random Forest, XGBoost, and K-Nearest Neighbors—were applied, and model performance was evaluated using Accuracy, Kappa, and F1-score metrics. The findings reveal that the XGBoost algorithm achieved the highest performance with an accuracy rate of 72.9%. Feature importance rankings indicate that variables such as technical skills, agility, and ball control play a critical role in determining player potential. The study highlights the strategic advantages

that data-driven systems can provide to football clubs in identifying young talent and planning transfer strategies.

Keywords: Football, Soccer, Machine Learning, Data Analysis in Football, Football Manager, Random Forest, Xgboost, K-Nearest Neighbors, Support Vector Machine

Makale id= 73

Sözlü Sunum

ORCID ID: * (ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2645-8565>)

Deneyisel Tasarım Yaklaşımlarının Biyokimya Alanında Uygulanması ve Optimizasyondaki Rolü

Dr. Banuay Coşkun¹

¹Eskişehir Teknik Üniversitesi

Özet

Deneyisel tasarım (Design of Experiments, DoE) yöntemleri, biyokimya alanında çok faktörlü deneylerin sistematik şekilde planlanması ve optimizasyonunda önemli araçlardır. Geleneksel tek değişken değiştirme yöntemlerinin aksine, DoE birden fazla faktörün etkisini ve etkileşimlerini aynı anda değerlendirmeye olanak sağlar. Böylece deney sayısı azalırken, sonuçların güvenilirliği ve optimizasyon doğruluğu artar [1-2]. Doğru deney tasarımı seçimi, deneyin başarısı ve kaynakların verimli kullanımı açısından önem taşır. Geleneksel tek değişken değiştirme (OVAT) yöntemi, faktörler arası etkileşimleri gözlemleyemez ve deney sayısını artırır [3]. Buna karşın, tam faktöriyel tasarım tüm faktör ve seviyelerin kombinasyonlarını deneyerek hem ana etkileri hem de etkileşimleri ortaya koyar. Yanıt yüzey metodolojisi (RSM) ise optimum koşulların hızlı ve hassas belirlenmesini sağlar [4]. DoE yaklaşımlarının stratejik seçimi, biyokimyasal araştırmalarda deneyisel verimliliği ve sonuçların güvenilirliğini önemli ölçüde artırmaktadır [5-6]. Çok faktörlü sistemlerde tam faktöriyel tasarım ve yanıt yüzey metodolojisi (RSM) gibi yöntemler, biyokimyasal optimizasyon çalışmalarında özellikle etkili araçlar olarak öne çıkmaktadır. Bu çalışmada, biyokimyanın temel süreçlerinden biri olan enzim aktivitesi üzerinde iki kritik faktörün (pH: 5,0; 6,5; 8,0 ve sıcaklık: 25°C, 37°C, 50°C) etkileri, üçer tekrarlı tam faktöriyel deneyisel tasarım ile sistematik olarak incelenmiştir. İstatistiksel analizler, her iki faktörün de enzim aktivitesi üzerinde istatistiksel olarak anlamlı etkiler gösterdiğini ($p<0,05$) ve faktörler arasında önemli düzeyde bir etkileşim olduğunu ortaya koymuştur. Bu bulgular, deneyisel tasarım metodolojilerinin biyokimyasal süreçlerin optimizasyonundaki kritik rolünü ve pratik değerini güçlü bir şekilde desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Deneyisel Tasarımı (Doe), Biyokimya, Optimizasyon, Tam Faktöriyel Tasarım, Enzim Aktivitesi

Application of Experimental Design Approaches in Biochemistry and Their Role in Optimization

Abstract

Experimental design (Design of Experiments) methods are important tools for the systematic planning and optimization of multifactorial experiments in biochemistry. Unlike traditional single-variable manipulation methods, DoE allows the simultaneous evaluation of the effects and interactions of multiple factors. This reduces the number of experiments while increasing the reliability of the results and optimization accuracy [1-2]. Choosing the correct experimental design is crucial for the success of the experiment and the efficient use of resources. The traditional single-variable manipulation (OVAT) method cannot observe interactions between factors and increases the number of experiments [3]. In contrast, full factorial designs reveal both main effects and interactions by testing all combinations of factors and levels. Response surface methodology (RSM), on the other hand, enables rapid and precise determination of optimal conditions [4]. Strategic selection of DoE approaches significantly increases experimental efficiency and the reliability of results in biochemical research [5-6]. Methods such as full

factorial design and response surface methodology (RSM) stand out as particularly effective tools for biochemical optimization studies in multifactorial systems. In this study, the effects of two critical factors (pH: 5.0, 6.5, 8.0 and temperature: 25°C, 37°C, and 50°C) on enzyme activity, a fundamental process in biochemistry, were systematically investigated using a full factorial experimental design with three replicates. Statistical analyses revealed statistically significant effects of both factors on enzyme activity ($p < 0.05$) and a significant interaction between the factors. These findings strongly support the critical role and practical value of experimental design methodologies in optimizing biochemical processes.

Keywords: Design of Experiments (Doe), Biochemistry, Optimization, Full Factorial Design, Enzyme Activity

Makale id= 15

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-3742-4929

Dın 1.2344 (Aısı H13) Sıcak İş Takım Çeliğinde Bilyalı Dövme ve Lazer Sertleştirme İşlemlerinin Mekanik Özelliklerine Etkilerinin Karşılaştırmalı İncelenmesi

Malik Yazan¹ , Mert Can Muz¹ , Safa Emin Çakıroğlu¹ , Arş.Gör. Özgür Çınar¹ , Arş.Gör.Dr. Burcu Nilgün Çetiner¹

¹Marmara Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Metalurji ve Malzeme Mühendisliği

Özet

Bu çalışmada, AISI H13 (1.2344) takım çeliğinin yüzey sertleştirme performansı iki ayrı yöntemle incelenmiştir: lazer yüzey sertleştirme ve bilyalı dövme. Temel amaç, bu yöntemleri yüzey sertliği artışı, proses kararlılığı ve endüstriyel uygulanabilirlik açısından karşılaştırmaktır. Deneysel işlemler, lazer yönteminde darbe süresi ve voltajı, bilyalı dövme yönteminde ise bilya püskürtme yoğunluğu ve kapsamı gibi temel parametreleri sistematik olarak değiştirilerek gerçekleştirilmiştir. Ortalama yüzey sertlik değerleri, birden fazla noktada Vickers mikrosertlik testleri kullanılarak değerlendirilmiştir. Lazer sertleştirme yöntemi, yüksek enerjili lazer darbeleriyle indüklenen martensitik dönüşüme atfedilen önemli ölçüde daha yüksek tepe sertlik değerlerine (~737 HV'ye kadar) ulaşmıştır. Ancak, sonuçlar proses parametrelerine ve potansiyel termal gradyanlara olan hassasiyet nedeniyle daha fazla değişkenlik göstermiştir. Bunun aksine, bilyalı dövme işlemi ~300–375 HV aralığında daha tutarlı sertlik değerleri üretmiş ve bu da plastik deformasyon ve tane incelmesi yoluyla iyileştirilmiş mikro yapıyı göstermiştir. Bu karşılaştırmalı analiz, lazer sertleştirmenin lokal yüksek sertlik ve aşınma direnci gerektiren uygulamalar için avantajlı olduğunu, bilyalı dövme ise maliyet etkinliği, enerji verimliliği ve yüzey düzgünlüğü ile öne çıktığını ortaya koymaktadır. Bulgular, her iki yöntemin de uygulamaya özgü performans ve ekonomik kısıtlamalara bağlı olarak tamamlayıcı veya alternatif tedaviler olarak hizmet edebileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Dın 1.2344 Takım Çeliği, Lazer Yüzey Sertleştirme, Bilyalı Dövme, Yüzey Sertliği, Martensitik Dönüşüm, Plastik Deformasyon, Yüzey İşlem Karşılaştırması

Comparative Investigation of the Effects of Shot Peening and Laser Hardening On the Mechanical Properties of Dın 1.2344 (Aısı H13) Hot Work Tool Steel

Abstract

This work examines the surface-hardening behavior of AISI H13 (1.2344) tool steel when treated by laser surface hardening and shot peening. Cultivated research culture demanded that measurable improvements in surface hardness, process repeatability, and ease of application under factory conditions guide the comparative study. Experiments varied laser pulse duration and voltage and shot-peening intensity and coverage through well-defined parameter sets. Vickers microhardness readings taken at multiple, evenly spaced sites enabled statistical mapping of average hardness across every treated area. The laser treatment produced peak hardness values near 737 HV, a level explained by martensitic transformation provoked by concentrated, high-energy pulses. The more extreme thermal gradients, however, made hardness measurements noisier and less predictable. Shot peening, by contrast, yielded a narrower scatter-band between 300 and 375 HV, a range attributed to controlled plastic deformation that refined grain structure and relieved residual stress. Collectively, the data suggests that laser hardening is best where localized, extreme wear resistance is non-negotiable, whereas shot peening remains a low-cost, energy-savvy option that delivers broad, uniform improvements. The

results indicate that the two techniques may be used together or in place of one another, depending on how well each performs in a given situation and on the associated costs.

Keywords: Dın 1.2344 Tool Steel, Laser Surface Hardening, Shot Peening, Surface Hardness, Martensitic Transformation, Plastic Deformation, Surface Treatment Comparison

Makale id= 85

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-7236-6616

Diyarbakır Çökelek Peynirinde Mikrobiyolojik Yük ve Mevzuat Uyumunun Değerlendirilmesi

Dr. Öğretim Üyesi Ömer Faruk Yeşil¹, Dr. Ahmet Çelik²

¹ Dicle Üniversitesi, Diyarbakır Tarım Meslek Yüksekokulu, Gıda Teknolojisi Programı,
faruk@dicle.edu.tr. ORCID

²Dicle Üniversitesi, Diyarbakır Tarım Meslek Yüksekokulu, Süt ve Besi Hayvancılığı Programı,
ahmet.celik@dicle.edu.tr. ORCID

*Corresponding author: AHMET ÇELİK

Özet

Diyarbakır yöresine ait 30 çökelek peyniri örneğinde yapılan mikrobiyolojik analizlerde toplam mezofilik aerob bakteri (TMAB), koliform, Escherichia coli, Staphylococcus aureus, Listeria monocytogenes ve maya-küf düzeyleri belirlenmiştir. TMAB sayıları $3,7 \times 10^5$ – $8,2 \times 10^9$ kob/g (ortalama $4,6 \times 10^8$ kob/g) arasında, maya-küf sayıları ise $3,6 \times 10^3$ – $7,4 \times 10^7$ kob/g (ortalama $2,4 \times 10^5$ kob/g) aralığında bulunmuştur. Koliform (maks. $3,6 \times 10^4$ kob/g), E. coli (maks. $6,6 \times 10^3$ kob/g), S. aureus (maks. $6,9 \times 10^4$ kob/g) ve L. monocytogenes (8 örnekte tespit) değerleri Türk Gıda Kodeksi Mikrobiyolojik Kriterler Tebliği sınırlarını aşmıştır. Özellikle L. monocytogenes'in varlığı halk sağlığı açısından önemli bir risk oluşturmaktadır. Bu dört mikroorganizma için mevzuata uyum oranı %0 olarak belirlenmiş, sonuçlar üretim ve saklama koşullarında ciddi hijyen yetersizliklerine işaret etmiştir. Sonuç olarak, çökelek peynirinde hijyen ve gıda güvenliği önlemlerinin güçlendirilmesi, hammadde kalitesinin iyileştirilmesi ve üretim zincirinde etkili sanitasyon uygulamalarının hayata geçirilmesi halk sağlığının korunması için gereklidir.

104

Anahtar Kelimeler: Çökelek Peyniri, Mikrobiyolojik Kalite, Türk Gıda Kodeksi, Listeria Monocytogenes

Evaluation of Microbiological Load and Regulatory Compliance in Diyarbakır Çökelek Cheese

Abstract

Microbiological analyses conducted on 30 samples of curd cheese from the Diyarbakır region determined the levels of total mesophilic aerobic bacteria (TMAB), coliforms, Escherichia coli, Staphylococcus aureus, Listeria monocytogenes, and yeast-mold. TMAB counts ranged from 3.7×10^5 to 8.2×10^9 CFU/g (average 4.6×10^8 CFU/g), while yeast and mold counts ranged from 3.6×10^3 to 7.4×10^7 CFU/g (average 2.4×10^5 CFU/g). Coliform (max. 3.6×10^4 cfu/g), E. coli (max. 6.6×10^3 cfu/g), S. aureus (max. 6.9×10^4 cfu/g), and L. monocytogenes (detected in 8 samples) values exceeded the limits set by the Turkish Food Codex Microbiological Criteria Regulation. The presence of L. monocytogenes, in particular, poses a significant risk to public health. The compliance rate for these four microorganisms was determined to be 0%, indicating serious hygiene deficiencies in production and storage conditions. In conclusion, strengthening hygiene and food safety measures in curd cheese, improving raw material quality, and implementing effective sanitation practices throughout the production chain are essential for protecting public health.

Keywords: Curd Cheese, Microbiological Quality, Turkish Food Codex, Listeria Monocytogenes

Makale id= 33

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-2287-1793>

Doğal Ligninli Güneş Kremi Formülasyonunda Merkezi Bileşik Tasarım Yaklaşımı

Ayçelen İdil Dülger¹ , Dr. Öğretim Üyesi Burcu Didem Çorbacıoğlu¹ , Doç.Dr. Seyfullah Keyfi¹

¹Yıldız Teknik Üniversitesi

*Corresponding author: Ayçelen idil dülger

Özet

Biyobozunur emülgatörler ve lignin içeren, doğallığı en üst düzeye çıkarılmış güneş kremi emülsiyonlarının kemometrik analizi ve optimizasyonu gerçekleştirilmiştir. Formülasyonun temelini çok işlevli biyolojik aktif olarak lignin ve doğrudan bitkisel kökenli hammaddeler oluşturmaktadır; yalnızca Polysorbate 80 ve Sorbitan Oleat gibi endüstride biyobozunur ve çevre dostu olarak kabul edilen emülgatörler kullanılmıştır. Bu yaklaşım, dermokozmetik tasarımı sürdürülebilirlik ve doğallık ilkelerine sıkı bir bağlılığı yansıtmaktadır. Dört faktörlü Merkezi Bileşik Tasarım (MBD) doğrultusunda lignin miktarı, ksantan zımkı oranı, sabit yağ fazı oranı (sarı kantaron ve karanfil yağı) ve emülgatör kompozisyonunun etkileri, 30 farklı deneysel formülasyon üzerinde sistematik olarak araştırılmıştır. Her numune; pH ve dinamik viskozite bakımından analiz edilerek, fizikokimyasal stabilite ve uygulama özellikleri kapsamlı biçimde değerlendirilmiştir. Çok değişkenli istatistiksel analizler sayesinde hem temel etkiler hem de faktörler arası etkileşimler nicel olarak ortaya konmuştur. Analizler, lignin miktarı ile emülgatör oranının pH ve viskozite üzerinde en güçlü etkiyi oluşturduğunu; ksantan zımkının esas olarak viskoziteyi, sabit yağ dengesinin ise faz stabilitesi üzerinde belirleyici olduğunu göstermiştir. Ayrıca, gözlenen yüksek düzeyde etkileşim etkileri, doğal emülsiyon sistemlerinde doğrusal olmayan ve çok faktörlü yapının önemini ortaya koymuştur. Kemometrik yöntemlerle yeşil formülasyon biliminin bütünleştirilmesiyle sürdürülebilir dermokozmetik ürünlerin akılcı tasarımına nicel bir temel sunan bu çalışma, biyobozunur emülgatörlerin çevresel ve fonksiyonel açıdan sağladığı avantajları vurgulayarak ileri düzey doğal güneş koruyucu geliştirme alanına katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Lignin, Kemometri, Doğal Güneş Kremi, Merkezi Bileşik Tasarım, Ph, Viskozite, Çok Değişkenli Analiz

Central Composite Design for Natural Lignin Sunscreen Formulation

Abstract

This research presents a systematic chemometric analysis of a sunscreen emulsion with maximized natural content, formulated with lignin as a multifunctional bioactive and a matrix of plant-derived and biodegradable ingredients. Except for the emulsifiers—Polysorbate 80 and Sorbitan Oleate, which are widely regarded as biodegradable and environmentally friendly—every ingredient in the formulation is of direct botanical origin, reflecting a commitment to enhanced naturalness and sustainability in dermocosmetic design. A four-factor Central Composite Design (CCD) was employed to elucidate the impact of lignin concentration, xanthan gum level, fixed-oil phase ratio (*Hypericum perforatum* and clove oil), and emulsifier composition within a 30-sample experimental framework. Formulations were systematically evaluated for pH and viscosity, providing a comprehensive profile of physicochemical stability and user-relevant application properties. Multivariate statistical analysis was conducted to

determine both the main and interaction effects of each formulation variable. The analysis revealed that lignin content and emulsifier ratio exerted the greatest influence on both pH and viscosity, while xanthan gum predominantly dictated viscosity. The balance of fixed oils played a crucial role in phase stability. Importantly, significant interaction effects were observed, underscoring the non-linear and multifactorial nature of natural emulsion systems. By merging chemometric tools with green formulation science, this study demonstrates a quantitative pathway for the rational design and optimization of sustainable dermocosmetic products. The results provide a data-driven foundation for future development of advanced natural sunscreen formulations, highlighting the utility of biodegradable surfactants in achieving both environmental and functional objectives within cosmetic engineering.

Keywords: Lignin, Chemometrics, Natural Sunscreen, Central Composite Design, Ph, Viscosity, Multivariate Analysis

Makale id= 91

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-1356-5839

Endüstriyel Biyoteknolojinin Temel Taşı Olarak Endüstri Bitkileri: Mevcut Uygulamalar, İnovasyonlar ve Gelecek Perspektifleri

Dr. Öğretim Üyesi Hatice Çokkızgın¹, Doç.Dr. Alihan Çokkızgın¹

¹Gaziantep Üniversitesi, Nurdağı Meslek Yüksekokulu

Özet

Fosil kaynaklara dayalı lineer ekonomik modelin neden olduğu çevresel ve ekonomik sürdürülebilirlik krizleri, yenilenebilir kaynaklara dayalı döngüsel bir biyoekonomiye geçişi zorunlu kılmaktadır. Bu sistemik dönüşümün merkezinde, endüstriyel hammadde olarak yetiştirilen bitkiler yer almaktadır. Bu derleme makalesi, endüstri bitkilerinin biyoekonomi içindeki kritik rolünü, temel uygulama alanlarını, karşılaştığı zorlukları ve gelecek perspektiflerini kapsamlı bir literatür analiziyle ortaya koymayı amaçlamaktadır. Çalışma kapsamında, endüstri bitkileri; lif, yağ, şeker/nişasta ve özel kimyasal bitkileri olarak sınıflandırılmış ve her bir kategorinin potansiyeli incelenmiştir. Bulgular, bu bitkilerin otomotiv ve inşaat sektörleri için doğal lif takviyeli kompozitler, ulaşım için biyoyakıtlar, ambalaj ve tüketim ürünleri için biyobozunur plastikler (örn. PLA) ve kimya endüstrisi için platform kimyasalları gibi geniş bir yelpazede yenilikçi ve sürdürülebilir çözümler sunduğunu göstermektedir. Bununla birlikte, gıda güvenliği ile arazi kullanımı rekabeti, biyorafineri teknolojilerinin ekonomik fizibilitesi ve destekleyici politika eksiklikleri gibi önemli zorlukların bu potansiyelin tam olarak hayata geçirilmesini engellediği tespit edilmiştir. Gelecek perspektifleri, gıda dışı lignoselülozik biyokütle kaynaklarına, sıfır atık prensibine dayalı entegre biyorafineri sistemlerine ve biyoteknolojik iyileştirme yöntemlerine odaklanmanın bu zorlukların aşılmasında kilit rol oynayacağını işaret etmektedir. Sonuç olarak, endüstri bitkileri, doğru stratejiler ve teknolojik ilerlemelerle desteklendiğinde, sürdürülebilir bir endüstriyel geleceğin temel platformunu oluşturma potansiyeline sahiptir.

107

Anahtar Kelimeler: Biyoekonomi, Endüstri Bitkileri, Biyokütle, Biyomalzeme, Biyoyakıt, Biyoplastik, Sürdürülebilirlik, Döngüsel Ekonomi, Biyorafineri.

Industrial Crops As a Cornerstone of Industrial Biotechnology: Current Applications, Innovations, and Future Perspectives

Abstract

The environmental and economic sustainability crises, stemming from the linear, fossil-based economic model, necessitate a transition towards a circular bioeconomy reliant on renewable resources. At the core of this systemic transformation are industrial crops, cultivated as industrial feedstock. This review article aims to elucidate the critical role of industrial crops within the bioeconomy, their key application areas, the challenges they face, and future perspectives, through a comprehensive literature analysis. The study classifies industrial crops into four main categories: fiber, oil, sugar/starch, and specialty chemical crops, examining the potential of each. The findings reveal that these crops offer a wide range of innovative and sustainable solutions, including natural fiber-reinforced composites for the automotive and construction sectors, biofuels for transportation, biodegradable plastics (e.g., PLA) for packaging and consumer goods, and platform chemicals for the chemical industry. However, significant challenges are identified that hinder the full realization of this potential, such as the competition for land use with food security, the economic feasibility of biorefinery technologies, and the lack of supportive policies. Future perspectives indicate that focusing on non-food lignocellulosic biomass sources,

integrated biorefinery systems based on the zero-waste principle, and biotechnological improvement methods will play a key role in overcoming these challenges. In conclusion, industrial crops, when supported by appropriate strategies and technological advancements, hold the potential to form the foundational platform for a sustainable industrial future.

Keywords: Bioeconomy, Industrial Crops, Biomass, Biomaterials, Biofuels, Bioplastics, Sustainability, Circular Economy, Biorefinery.

Makale id= 34

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-6650-8067

Eriyik Biriktirme Yöntemiyle Üretilen Malzemelerde Baskı Oryantasyonunun Kırılma Davranışları Üzerindeki Etkisi

Bilal Kay¹ , Doç.Dr. Tolga Topkaya¹

¹Batman Üniversitesi

*Corresponding author: Tolga Topkaya

Özet

Katmanlı imalat yöntemleri arasında yaygın olarak kullanılan Eriyik Biriktirme Yöntemi (EBY), düşük maliyeti, kullanım kolaylığı ve çeşitli termoplastik malzemelerle uyumluluğu sayesinde birçok endüstriyel ve akademik çalışmada tercih edilmektedir. Ancak, bu yöntemle üretilen parçalar, üretim parametrelerine bağlı olarak yönlü (anizotropik) mekanik özellikler sergilemektedir. Bu çalışmada, EBY yöntemiyle üretilen PLA (Polilaktik Asit) numunelerde baskı oryantasyonunun kırılma davranışları üzerindeki etkisi deneysel olarak incelenmiştir. Çalışma kapsamında farklı oryantasyon açılarında (0°, 15°, 30°, 45°, 60°, 75°, 90°) üretilen numuneler üzerinde tek eksenli çekme, eğilme ve tek tek kenarı çentikli kiriş testleri uygulanmış ve kırılma türleri gözlemlenmiştir. Elde edilen sonuçlar, oryantasyon açısının hem çekme dayanımı, hem eğilme mukavemeti hem de kırılma tokluğu üzerinde belirleyici bir rol oynadığını göstermektedir. Özellikle, baskı yönüne paralel yerleştirilen numuneler, daha yüksek mukavemet sergilerken, dik yönde basılan numunelerde katmanlar arası zayıf bağlardan kaynaklanan gevrek kırılmalar gözlemlenmiştir. Bu çalışma, EBY ile üretilen yapıların mekanik performansının yalnızca kullanılan malzemeye değil, aynı zamanda baskı stratejilerine de yüksek derecede bağlı olduğunu ortaya koymaktadır. Özellikle kırılma deneylerinde kırılma tokluğu değerleri oryantasyon açısı arttıkça artmış ve 90° oryantasyona sahip numunelerde 4,41 değerini almıştır.

Anahtar Kelimeler: Eriyik Biriktirme Yöntemi, Pla, Kırılma Davranışı, Baskı Oryantasyonu, Katmanlı İmalat

The Effect of Print Orientation On the Fracture Behavior of Materials Manufactured by Fused Deposition Modeling

Abstract

Fused Deposition Modeling (FDM), one of the most widely used additive manufacturing techniques, is preferred in many industrial and academic applications due to its low cost, ease of use, and compatibility with various thermoplastic materials. However, parts produced by this method exhibit anisotropic mechanical properties depending on the printing parameters. In this study, the effect of print orientation on the fracture behavior of PLA (Polylactic Acid) specimens produced by FDM was investigated experimentally. In this study, specimens produced at different orientation angles (0°, 15°, 30°, 45°, 60°, 75°, and 90°) were subjected to uniaxial tensile, bending, and Single Edge Notched Beam (SENB) tests, and the fracture modes were observed. The results demonstrated that the orientation angle plays a significant role in tensile strength, flexural strength, and fracture toughness. Specifically, samples printed parallel to the loading direction exhibited higher strength, while samples printed in the perpendicular direction showed brittle fractures due to weak interlayer bonding. This study reveals that the mechanical performance of structures produced by Fused Deposition Modeling (FDM) is not only dependent on the material used but also highly influenced by the printing strategy. In particular, the

fracture toughness values obtained from fracture tests increased with the orientation angle, reaching a maximum of 4.41 in samples with a 90° orientation.

Keywords: Fused Deposition Modeling, Pla, Fracture Behavior, Print Orientation, Additive Manufacturing

Makale id= 63

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-8360-5213

**Farklı Pla/tpu Katman Konfigürasyonlarının Sandviç Yapıların Çekme Dayanımına Etkisi:
Eklemeli İmalat Yaklaşımı**

Kürşad Ertuğrul Bay¹ , Dr. Öğretim Üyesi Yusuf Siyambaş² , Prof.Dr. Gültekin Uzun¹

¹Gazi Üniversitesi

²Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

Özet

Bu çalışmada, eklemeli imalat (Eİ) teknolojisiyle üretilen çok katmanlı sandviç yapıların çekme dayanımı bakımından performansı incelenmiştir. Özellikle polilaktik asit (PLA) ve termoplastik poliüretan (TPU) polimerleri kullanılarak üretilen sandviç yapıların, saf PLA ve saf TPU malzemelerle karşılaştırılması amaçlanmıştır. Numuneler, farklı katman kalınlıklarında (0,2 mm, 0,6 mm ve 1 mm) olacak şekilde FDM yöntemiyle Ender-3 S1 3D yazıcısı kullanılarak üretilmiş ve ASTM-D638 Tip 4 standardına uygun çekme testlerine tabi tutulmuştur. Deney sonuçlarına göre, saf PLA en yüksek çekme dayanımına ulaşmış (76,31 MPa), en yüksek uzama ise kopma göstermeyen TPU'da gözlenmiştir. Sandviç yapılarda PLA oranı arttıkça çekme dayanımı da artış göstermiş; en iyi sandviç yapı performansı %66,6 PLA içeren ve 1 mm katman kalınlığına sahip numunede (47,24 MPa) elde edilmiştir. TPU'nun esnek yapısı sandviç yapılara enerji sönümleme kabiliyeti kazandırmış, ancak mukavemeti düşürmüştür. Elde edilen bulgular, sandviç yapıların mekanik performans açısından malzeme oranları ve katman kalınlıklarına göre optimize edilebileceğini ve darbe dayanımı ile esnekliğin ön planda olduğu uygulamalar için uygunluk taşıdığını ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Eklemeli İmalat, Sandviç Yapılar, Çekme Dayanımı, Tpu, Pla

111

The Effect of Different Pla/tpu Layer Configurations On the Tensile Strength of Sandwich Structures: An Additive Manufacturing Approach

Abstract

In this study, the tensile performance of multilayered sandwich structures produced by additive manufacturing (AM) was investigated. Specifically, sandwich structures composed of polylactic acid (PLA) and thermoplastic polyurethane (TPU) were fabricated and compared with pure PLA and pure TPU specimens. The samples were produced using the FDM technique with an Ender-3 S1 3D printer at different layer thicknesses (0.2 mm, 0.6 mm, and 1 mm), and subjected to tensile testing in accordance with ASTM-D638 Type 4 standards. According to the experimental results, pure PLA exhibited the highest tensile strength (76.31 MPa), while the highest elongation was observed in TPU, which did not fracture during testing. Among the sandwich structures, the best performance was recorded for the specimen with 1 mm layer thickness and 66.6% PLA content, reaching a tensile strength of 47.24 MPa. The elastic nature of TPU enhanced the energy absorption capacity of the sandwich structures but reduced their tensile strength. These findings suggest that the mechanical behavior of sandwich structures can be optimized by adjusting the material ratios and layer configurations, making them suitable for applications where flexibility and impact resistance are critical.

Keywords: Additive Manufacturing, Sandwich Structures, Tensile Strength, Tpu, Pla

Makale id= 48

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-6004-3921

Grafen Tabanlı Alan Etkili Transistörler

Öğr.Gör. Merve Akın¹ , Prof.Dr. Mehmet Akif Erişmiş²

¹KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ

²NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ

Özet

Grafen, son zamanlarda malzeme biliminde devrim niteliğinde bir gelişme olarak öne çıkıyor. Mevcut transistörlere kıyasla çok daha az moleküler kusura ve yüksek iletkenliğe sahip olan grafen bazlı alan etkisi transistörleri (GFET'ler), manyetik algılama, fotodedeksiyon ve biyoalgılama gibi çeşitli alanlarda benzersiz bir hassasiyet ve üstün performans sergiliyor. Bununla birlikte, kâğıt inceliğinde olmasına rağmen çelikten çok daha güçlü olan grafen, gelecekte daha hafif ve dayanıklı zırh ile hava araçları üretiminde büyük bir potansiyel taşıyor. Bu çalışmanın ana amacı, ekonomik ve kolayca ulaşılabilir grafen bazlı FET'lerin üretimini başarıyla gerçekleştirmektir. Bu doğrultuda, üretime temel oluşturacak özgün bir baskı devre kartı (PCB) titizlikle tasarlandı ve düşük maliyet avantajıyla bu kart üzerinde üretimin yapılması hedeflendi. Yüksek hassasiyetli grafen malzemesi, Kimyasal Buhar Biriktirme (CVD) cihazı kullanılarak üretildi. Üretim tamamlandıktan sonra grafen, tasarlanan PCB kartının üzerine dikkatle transfer edildi. Ancak, transfer işlemi sırasında PCB yüzeyinin mikroskobik pürüzleri nedeniyle grafenin yüzeye optimum düzeyde yerleşimi için iyileştirmeler gerektiği gözlemlendi. Bu durum, hedeflenen elektriksel ölçümlerin ileriye dönük geliştirme alanlarını belirlememize ve beklenen elektriksel performans değerlerine ulaşma yolunda değerli içgörüler kazanmamıza olanak tanıdı. Karşılaşılan bu teknik zorluklara rağmen, bu çalışma, grafen transfer teknikleri ve yüzey topografyasının cihaz performansı üzerindeki etkileri hakkında önemli ve yol gösterici bilgiler sağladı. Elde edilen bulgular, grafen tabanlı sensörlerin gelecekteki geliştirme çabaları için sağlam ve değerli bir temel oluşturmakta, özellikle ekonomik ve kolay erişilebilir sensörlerin muazzam potansiyelini açıkça ortaya koymaktadır. Bu ön çalışma, sonraki araştırmalar için kilit bir referans noktası olup, gelecekte daha sağlam, daha verimli ve daha yüksek performanslı grafen cihazlarının üretilmesi yolunda kritik bir adım teşkil etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Grafen, Grafen Fet, İki-Boyutlu Malzeme, Pcb

Graphene Based Field Effect Transistors

Abstract

Graphene is emerging as a revolutionary development in material science. Graphene-based field-effect transistors (GFETs), which have significantly fewer molecular defects and higher conductivity compared to existing transistors, demonstrate unparalleled sensitivity and superior performance in various fields such as magnetic sensing, photodetection, and biosensing. Furthermore, despite being as thin as paper, graphene is much stronger than steel, holding immense potential for the future production of lighter, more durable armor and aerospace vehicles. The primary aim of this study was to successfully fabricate economic and easily accessible graphene-based FETs. To this end, a unique printed circuit board (PCB) was meticulously designed to serve as the foundation for fabrication, with the goal of production taking place on this board due to its low-cost advantage. The highly sensitive graphene

material was produced using a Chemical Vapor Deposition (CVD) system. Upon completion of the production, the graphene was carefully transferred onto the designed PCB. However, during the transfer process, it was observed that improvements were needed for optimal placement of graphene on the surface due to the microscopic roughness of the PCB. This situation allowed us to identify areas for future development in targeted electrical measurements and gain valuable insights towards achieving expected electrical performance values. Despite these technical challenges encountered, this study provided important and guiding information regarding graphene transfer techniques and the effects of surface topography on device performance. The findings establish a robust and valuable foundation for future development efforts in graphene-based sensors, clearly showcasing the immense potential of economic and easily accessible sensors. This preliminary work serves as a key reference point for subsequent research, representing a critical step towards the future production of more robust, more efficient, and higher-performing graphene devices.

Keywords: Graphene, Graphene Fet, Two-Dimensional Material, Pcb

Makale id= 76

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0007-6803-8434

Huanglongbing Hastalığından Etkilenmiş Narenciye Ağaçlarında Yolo Tabanlı Nesne Tespit Modellerinin Karşılaştırmalı Analizi

Bünyamin Akmeşe¹ , Dr. Öğretim Üyesi Esin Ayşe Zaimoglu¹

¹Sakarya Üniversitesi

Özet

Huanglongbing (HLB), “Citrus Greening” olarak da bilinen, narenciye ağaçlarında yaprak sararması, meyve deformasyonu ve ciddi verim kaybına yol açan ölümcül bir bakteriyel hastalıktır. Bu çalışmada, HLB hastalığından etkilenmiş narenciye ağaçlarının yüksek çözünürlüklü görüntülerini içeren CitDet veri seti üzerinde eğitilmiş YOLO tabanlı nesne tespit modelinin karşılaştırmalı değerlendirmesi yapılmıştır. YOLOv5, YOLOv7 ve Faster R-CNN modelleri Hassasiyet (precision), duyarlılık (recall), mAP@50 ve mAP@50-95 gibi performans metrikleri kullanılarak kapsamlı şekilde analiz edilmiştir. Bulgularımız, özellikle “Tiled” olarak adlandırılan ve veri setinin 3×3 şeklinde bölünmesiyle oluşturulmuş alt görüntüler üzerinde eğitilen modellerin, klasik tüm görüntü üzerinde eğitilen modellere kıyasla belirgin üstünlük sağladığını göstermektedir. Tiled modellerde mAP@50 ortalama %84,4, maksimum %90,5 seviyesine ulaşırken; Tiled olmayan (tam görüntü) modellerde ortalama %56,3, maksimum %75,9 olarak gerçekleşmiştir. Elde edilen sonuçlar, küçük nesne tespitinde ve yüksek doğruluk gerektiren tarımsal uygulamalarda “Tiled” yaklaşımının karşılaştırılan modellere göre daha etkili olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Citdet,yolo,huanglongbing,hlb

Investigation of Tiger Stripes On Large Surface Area Polymer Parts Produced by Injection Molding Method

Araştırmacı Kübilay Öztürk¹, Araştırmacı Beyzanur Erdem¹

¹Tofas Turk Otomobil Fabrikası A.Ş

Özet

Geometrik olarak büyük yüzey alanlarına sahip olan parçalar uzun bir enjeksiyon akış yoluna sahiptir. Büyük enjeksiyon kalıplı bu parçalarda, tasarım ve malzemeden kaynaklanan adına kaplan şeridi de denilen akış çizgileri yaygın bir şekilde ortaya çıkan problemlerdir. Bu çalışmada, parça tasarımı, kalıp tasarımı, malzeme seçimi ve parçanın maliyet etkisi gibi ana nedenler incelenmiştir. Olası zaman gecikmelerini, maliyet etkisini ve parçanın kalite sorunlarını ve dolayısıyla algılanan kaliteyi ortadan kaldırmak için her bir nedeni kontrol etmek üzere önleyici yöntemler tanımlanmıştır. Bu yöntemler, tasarım sırasında doğrudan değişiklikleri veya kalıp yatırımlarına başlamadan önce alınabilecek risk önleyici eylemleri bir şekilde açıklamaktadır. Herhangi bir maliyet harcamadan ve herhangi bir zaman etkisi olmadan sorunu çözebilecek kalıp hazırlığından sonra süreç etkisinden ve olası çözümlerden bahsedilmiştir. Bu çözümler basınç ve sıcaklık değişimi, malzeme içerisindeki ilave katkıların kullanımı ve buna bağlı olarak akışın değiştirilmesi, kalıp üzerinde akış yönü değişiklikleri olarak sıralanabilir.

Anahtar Kelimeler: Akış İzi, Polimer, Kalıp, Estetik Problem

Investigation of Tiger Stripes On Large Surface Area Polymer Parts Produced by Injection Molding Method

Abstract

Parts with geometrically large surface areas have a long injection flow path. In these large injection molded parts, flow lines, also called tiger stripes, are common problems caused by design and materials. In this study, the main causes such as part design, mold design, material selection and cost impact of the part are investigated. Preventive methods are identified to control each cause to eliminate potential time delays, cost impact and quality issues of the part and hence the perceived quality. These methods describe in some way the risk preventive actions that can be taken before starting direct changes or mold investments during design. Process impact and possible solutions are mentioned after mold preparation that can solve the problem without any cost expenditure and without any time impact. These solutions can be listed as pressure and temperature change, use of additional additives in the material and accordingly changing the flow, flow direction changes on the mold

Keywords: Flow Line, Polymer, Mold, Aesthetical Problem

Makale id= 19

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-9721-4528

Lüksemburg’da Enerji Yoğunluğunun Analizi

Prof.Dr. Bülent Yanıktepe¹ , Öğr.Gör. Tennur Kısakürek Parlak¹

¹Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi

Özet

Enerji, insanların temel ihtiyaçlarını karşılaması için her zaman gerekli olmuştur. Enerji durumu, verimliliği ve kullanımı gibi enerjiyle ilgili konular üzerinde araştırmalar yapılmaya devam etmektedir. “Enerji yoğunluğu” kavramı, her ülkenin ürettiği katma değere oranla ne kadar enerji tükettiğini ifade eder. Bu kavram, araştırılması gereken bir konu olmasının yanı sıra, bir ülkenin kalkınmışlık göstergelerinden biri olarak da önemli bir yer tutmaktadır. Ülkelerin enerjiyi ne kadar verimli kullandığını gösteren bu ölçüt, genellikle zengin ülkelerde oldukça düşük seviyelerdedir. Bu çalışmada, Lüksemburg’un enerji yoğunluğu ile GSYİH’si (Gayrisafi Yurt İçi Hasıla) arasındaki ilişki incelenmiştir. Lüksemburg, dünyanın en zengin ülkelerinden biridir ve bu zenginliğini büyük ölçüde yüksek katma değerli mal ve hizmet üretimine verdiği öneme borçludur. Ülke, düşük maliyetli seri üretim yerine; bilgi teknolojileri, finansal hizmetler ve ileri düzey üretim gibi yüksek ekonomik getiri sağlayan sektörlerle odaklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik Büyüme, Enerji Tüketimi, Enerji Yoğunluğu, Gayrisafi Yurt İçi Hasıla

An Analysis of Energy Intensity in Luxembourg

Abstract

Energy has always been necessary for human beings to meet their basic needs. Research is still being done on energy-related subjects like energy condition, efficiency, and use. The concept of "energy intensity" describes how energy is consumed in proportion to the added value produced by each country. It is a topic that requires investigation and is a significant part of a nation's development indicator. This measure of how efficiently countries use energy is incredibly low in wealthy countries. This study looked at Luxembourg's energy density in relation to GDP (Gross Domestic Product). Luxembourg is one of the richest countries in the world, mostly due to its emphasis on producing high-value goods and services. Instead of low-cost mass production, the country has concentrated on sectors like information technology, financial services, and advanced manufacturing that generate large economic benefits.

Keywords: Economic Growth, Energy Consumption, Energy Intensity, Gross Domestic Product

Makale id= 44

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3730-9963>

Melanomda Mikrotalmia ile İlişkili Transkripsiyon Faktörü ile Etkileşen Fotosensitizerlerin in Silico Değerlendirilmesi

Dr. Öğretim Üyesi Betül Akçeşme¹ , Boris Kovalenko²

¹University of Health Sciences

²International University of Sarajevo

Özet

Melanom, cilt kanserlerinin en tehlikeli formu olan ciddi bir hastalıktır. Melanositlerde meydana gelen mutasyonlar, hastalığın gelişiminde kilit rol oynamaktadır. Cilt kanserleri için tedavi seçeneklerinden biri de, ışık enerjisini biriktirip tümör hücrelerini yok etmek için kullanan fotosensitizer (PS) adı verilen ilaçların kullanıldığı fotodinamik tedavidir (PDT). Bu bağlamda, fotosensitizerlerin melanositler üzerindeki etki mekanizmalarının aydınlatılması bilimsel ve pratik açıdan büyük önem taşımaktadır. Mikrotalmia ile ilişkili transkripsiyon faktörü (MITF), melanosit gelişimi, fonksiyonu ve hayatta kalmasının temel düzenleyicisi olup, aynı zamanda melanom ilerlemesi ve tedaviye dirençte de kritik bir rol oynamaktadır. Hastalık gelişimi ile ilişkili hedef proteinlerle küçük moleküllerin etkileşimlerinin bilgisayar destekli (in silico) olarak araştırılması, yeni ilaç adaylarının belirlenmesi ve mevcut bileşiklerin etki mekanizmalarının öngörülmesi açısından yaygın olarak kullanılan bir yaklaşımdır. Bu çalışmada, potansiyel fotosensitizer bileşikler önce SwissADME aracı kullanılarak farmakokinetik özellikleri ve ilaç-benzerlikleri açısından değerlendirilmiştir. Ardından, bu bileşiklerin MITF proteini ile etkileşim potansiyelini ve bağlanma afinitesini araştırmak amacıyla AutoDock Vina modeli ile moleküler kenetlenme (docking) analizleri gerçekleştirilmiştir. Elde edilen sonuçlar BIOVIA Discovery Studio yazılımı ile açık ve anlaşılır şekilde görselleştirilmiştir. Sonuçlar, MITF proteini ile klorin e6, feoforbid a ve çinko ftalosiyanın arasındaki etkileşim olasılığının yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Bu bileşikler arasında en yüksek bağlanma afinitesi çinko ftalosiyanın için hesaplanmıştır. Bu bulgular, MITF'nin PDT temelli melanom tedavisinde moleküler bir hedef olarak potansiyelini ortaya koymakta ve ileri düzey deneysel doğrulama ve ilaç geliştirme çalışmaları için değerli bir başlangıç noktası sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Melanom, Fotodinamik Tedavi, Mikrotalmia ile İlişkili Transkripsiyon Faktörü, Moleküler Docking, Fotosensitizerler

In Silico Evaluation of Photosensitizers Interacting With the Microphthalmia-Associated Transcription Factor in Melanoma

Abstract

Melanoma is a serious disease and the most dangerous form of skin cancer. Mutations in melanocytes play a key role in its development. One of the treatment options for skin cancers is photodynamic therapy (PDT), in which drugs called photosensitizers (PS) accumulate light energy and use it to destroy tumor cells. In this context, elucidating the mechanisms of action of PS on melanocytes is of great scientific and practical interest. The microphthalmia-associated transcription factor (MITF) is a key regulator of melanocyte development, function, and survival. It is also critically involved in melanoma progression and resistance to therapy. In silico investigation of the interaction of small molecules with target proteins associated with disease development is a widely used strategy for identifying new drug candidates and predicting the mechanisms of action of existing compounds. In this study, potential photosensitizers

were first evaluated using the SwissADME tool to assess their pharmacokinetic properties and drug-likeness. Subsequently, molecular docking was performed using the AutoDock Vina model to explore the affinity and interaction potential of these compounds with MITF. All docking results were visualized clearly using BIOVIA Discovery Studio. The results revealed a favorable potential for interaction between MITF and the photosensitizers chlorin e6, pheophorbide a, and zinc phthalocyanine. Among these, zinc phthalocyanine demonstrated the highest predicted binding affinity. These findings highlight the potential of MITF as a molecular target in PDT-based melanoma treatment and provide a valuable starting point for further experimental validation and drug development efforts.

Keywords: Melanoma, Photodynamic Therapy, Microphthalmia-Associated Transcription Factor, Molecular Docking, Photosensitizers

Makale id= 36

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-1976-3465 & 0009-0007-5053-6240

Modifiye Edilmiş Catmull-Rom Eğrilerine Dair Bazı İncelemeler ve Robotik Yol Planlamaya Uygulamaları

Doç.Dr. Gülden Altay Suroğlu¹ , Zeynep Altay¹

¹FIRAT ÜNİVERSİTESİ

*Corresponding author: Zeynep Altay

Özet

Catmull-Rom eğrileri, verilen kontrol noktalarından geçen düzgün yörüngeler tanımlamak amacıyla bilgisayar grafikleri ve animasyon alanlarında yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu çalışmada, Catmull-Rom eğrilerinin teğet vektörleri bir parametre aracılığıyla değiştirilerek elde edilen yeni bir eğri sınıfı incelenmiştir. Söz konusu parametre, eğrinin sertliğini ve dönüş davranışını ayarlayan geometrik bir kontrol işlevi görmektedir. Yapılan sayısal ve grafiksel analizler, bu değişikliğin hem C^1 hem de G^1 sürekliliğini koruduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca, farklı λ değerleriyle elde edilen Catmull-Rom eğrileri karşılaştırılmış ve önerilen yöntemin pratik etkilerini göstermek amacıyla örnek bir yol tasarımı uygulamasına yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Catmull-Rom Eğrileri, Eğrilik

Some Investigations of Modified Catmull-Rom Splines With Applications to Robotic Path Planning

119

Abstract

Catmull-Rom splines are widely used in computer graphics and animation for defining smooth trajectories that pass through given control points. In this study, we investigate a new class of splines derived by modifying the tangent vectors of Catmull-Rom splines using a parameter. The parameter serves as a geometric control, adjusting the stiffness and turning behavior of the spline. It is numerically and graphically demonstrated that this modification preserves both C^1 and G^1 continuity. Furthermore, Catmull-Rom splines generated with various λ values are compared, and an application to sample path design is presented to illustrate the practical implications of the proposed method.

Keywords: Catmull-Rom Splines , Splines

Makale id= 92

Sözlü Sunum

ORCID ID: 1. yazar ORCID: 0009-0003-2848-2849, 2. yazar ORCID: 0000-0002-9926-2099

Otel Müşterilerinin Memnuniyetini Etkileyen Unsurların Keşifsel Faktör Analizi ile Belirlenmesi

Ömer Faruk Karahan¹ , Dr. Öğretim Üyesi Selin Yalçın¹

¹İstanbul Beykent Üniversitesi

*Corresponding author: Selin Yalçın

Özet

Turizm sektörü, ülkelerin ekonomik gelişiminde önemli bir rol oynarken, bu alanda faaliyet gösteren otel işletmeleri için müşteri memnuniyeti temel bir rekabet unsuru haline gelmiştir. Günümüzde artan müşteri beklentileri karşısında otel işletmelerinin memnuniyeti etkileyen faktörleri doğru bir biçimde analiz edebilmesi başarılı olabilmeleri açısından büyük önem taşımaktadır. Müşteri memnuniyetine etki eden faktörlerin kapsamlı bir biçimde değerlendirilmesi, otel işletmelerinin hem hizmet kalitesini artırmasına hem de müşteri bağlılığını güçlendirmesine katkı sunmaktadır. Bu çalışmada, otel müşterilerinin memnuniyet düzeyini etkileyen temel değişkenleri belirlemek amacıyla Keşifsel Faktör Analizi (KFA) yöntemi uygulanmıştır. KFA, özellikle veri setindeki karmaşık yapıları ve gizli faktörleri keşfetmeye yardımcı olan güçlü bir analiz aracıdır. Bu yöntem, bir dizi gözlemlenen değişkeni daha az sayıda anlamlı faktöre indirgemek için ideal bir yaklaşımdır. KFA, araştırmada çok sayıda değişken arasındaki ilişkileri ortaya çıkarmak ve bu ilişkilere göre anlamlı faktörler oluşturmak amacıyla kullanılmıştır. Elde edilen bulgular, müşteri memnuniyetini etkileyen dört temel faktörün ortaya çıktığını göstermektedir. Bu faktörler, temel hizmet kalitesi, erişim ve teknoloji olanakları, müşteri profili ile ulaşım ve zamanlama kolaylığıdır. Müşteri memnuniyetine etki eden değişkenlerin sınıflandırma performansını değerlendirmek amacıyla ROC eğrisi analizi gerçekleştirilmiştir. Bu analiz, her bir değişkenin memnun ve memnun olmayan müşteri gruplarını ayırt etme yeteneğini ölçmektedir. Analiz sonuçları, rezervasyon türü, konaklama konforu ve ortak alan eğlencesinin müşteri memnuniyetini ayırt etmede en güçlü değişkenler arasında yer aldığını göstermektedir. Bu da, söz konusu değişkenlerin müşteri memnuniyeti üzerinde belirleyici bir etkiye sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Araştırma sonuçları, müşteri memnuniyetini artıran temel faktörlerin daha iyi anlaşılmasını sağlayarak, işletmelerin müşteri deneyimlerini iyileştirmesi ve sadakati artırması yönünde önemli bilgiler sunmaktadır.

120

Anahtar Kelimeler: Keşifsel Faktör Analizi, Müşteri Memnuniyeti, Otel İşletmeleri

Identifying the Key Dimensions Influencing Hotel Customer Satisfaction Through Exploratory Factor Analysis

Abstract

The tourism sector plays a vital role in economic development, and customer satisfaction has become a key competitive factor for hotel enterprises. In the face of today's increasing customer expectations, the ability of hotel enterprises to accurately analyze the factors affecting satisfaction is of great importance for their success. A comprehensive evaluation of the factors influencing customer satisfaction contributes to both improving service quality and strengthening customer loyalty. In this study, Exploratory Factor Analysis (EFA) has been applied to identify the main variables influencing the satisfaction levels of hotel customers. EFA is a powerful analytical tool that helps uncover complex

structures and latent factors within the dataset. This method is an ideal approach to reduce a set of observed variables into a smaller number of meaningful factors. EFA has been employed in the study to reveal the relationships among numerous variables and to construct meaningful factors based on these relationships. The findings show that four main factors affecting customer satisfaction emerged. These factors are core service quality, accessibility and technological facilities, customer profile, and convenience of transportation and timing. In order to evaluate the classification performance of the variables affecting customer satisfaction, ROC curve analysis was conducted. This analysis measures the ability of each variable to distinguish between satisfied and dissatisfied customer groups. The results indicate that type of booking, stay comfort, and common room entertainment are among the most powerful variables in distinguishing satisfaction levels. This demonstrates that these variables significantly impact customer satisfaction. The results of the study provide important insights for improving customer experience and increasing loyalty by enhancing the understanding of the key factors that influence customer satisfaction.

Keywords: Exploratory Factor Analysis, Customer Satisfaction, Hotel Businesses

Makale id= 46

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0006-2980-1321;0000-0003-4811-6048;0000-0003-3374-8173;0000-0002-7335-7583

Pamuklu Kumaşlara Alev Geciktiricilik Özelliği Kazandırılması Amacıyla Nikel Floroborat Bileşiğinin Potansiyelinin Araştırılması

Selçuk Arıkan¹ , Dr. Öğretim Üyesi Levent Nuralın² , Doç.Dr. Murat Bilen² , Prof.Dr. Metin Gürü²

¹Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Kimya Mühendisliği Anabilim Dalı

²Gazi Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Kimya Mühendisliği Bölümü

Özet

Katma değerli bor ürünleri farklı ve özgün fonksiyonel özellikleri ile günümüz dünyasında artan nitelikli üretim ve gelişen teknoloji için araştırmaya ve geliştirmeye değer bileşiklerdir. Özel bor ürünlerinden olan bor hidrürler, boratlar, boranlar, elementel bor ve floroboratlar bu fonksiyonel bor bileşiklerinden bazılarıdır. Floroboratlar; organik reaksiyonlarda katalizör olarak kullanılmalarının yanı sıra, malzeme biliminde alev geciktirici katkı maddesi olarak, cam endüstrisinde optik özelliklerin iyileştirilmesinde ve tarımda böcek ile mantarlara karşı doğal pestisit olarak geniş kullanıma sahip bileşiklerdir. Araştırma konusu nikel tetrafloroboratın (Ni(BF₄)₂) alev geciktiricilik özelliği çalışması için bağımsız parametreler; çözelti konsantrasyonu ve daldırma süresi, bağımlı parametreler ise kütle artış oranı ve LOI (Limit Oksijen İndeksi) deney verileri olarak elde edilmiştir. Bu araştırma ile nikel tetrafloroborat emdirilmiş çadır kumaşları gibi birim ağırlığı yüksek pamuklu kumaşların, oksijen indeksi yüksek ortamlarda bile yanmazlık özelliği kazandığı tespit edilmiştir. Deneysel çalışmalar sonucu çözelti konsantrasyonu yükseldikçe LOI değerinin de yükseldiği ve alev geciktiricilik özelliğinin arttığı görülmüştür. Deneyler standart 520g/m²'lik pamuklu kumaşa uygulanmış ve çözelti konsantrasyonu 400 g/L olan, daldırma süresi 60 dakika olan numune için LOI değeri %35 olarak bulunmuştur. LOI test sonucuna göre nikel tetrafloroboratın etkin bir alev geciktirici olduğu tespit edilmiştir. Teşekkür: Bu çalışma, Gazi Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından FGA-2024-9521 numaralı proje ile desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Alev Geciktiricilik, Nikel Tetrafloroborat, Bor Bileşikleri, LOI Testi, Parametrik Analiz

Investigation of the Potential of Nickel Fluoroborate Compound for Imparting Flame Retardant Properties to Cotton Fabrics

Abstract

Value-added boron compounds, with their distinct and unique functional properties, are compounds worthy of research and development for the increasing demand for quality production and advancing technology in today's world. Among these special boron products, boron hydrides, borates, boranes, elemental boron, and fluoroborates are some of these functional boron compounds. Fluoroborates have a wide range of uses, serving as catalysts in organic reactions, flame-retardant additives in materials science, agents for improving optical properties in the glass industry, and natural pesticides against insects and fungi in agriculture. For the study on the flame-retardant properties of nickel tetrafluoroborate (Ni(BF₄)₂), the independent parameters were solution concentration and immersion time. The dependent parameters were the mass gain rate and the LOI (Limiting Oxygen Index) test data. This research determined that high-unit-weight cotton fabrics, such as tent fabrics impregnated with nickel

tetrafluoroborate, gained flame-retardant properties even in high-oxygen environments. Experimental results showed that as the solution concentration increased, the LOI value also increased, indicating an improvement in the flame-retardant property. The experiments were applied to a standard cotton fabric weighing 520 g/m². For the sample with a solution concentration of 400 g/L and an immersion time of 60 minutes, the LOI value was found to be 35%. According to the LOI test results, nickel tetrafluoroborate was identified as an effective flame retardant. Acknowledgment: This work was supported by the scientific Research Project Department of Gazi University Grant Number: FGA-2024-9521

Keywords: Flame Retardant, Nickel Tetrafluoroborate, Boron Compounds, LOI Test, Parametric Analysis

Makale id= 103

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-9260-7314

Production of Alkali-Activated Paste by mixing Two Types of Slag: An Unexplored Solution for the Industry

Dr. Hakan Ozkan¹

¹Cimpor Portugal-Betão Liz

*Corresponding author: Hakan Ozkan

Özet

Basic oxygen furnace slag (BOFS), a byproduct of the steelmaking process, poses significant environmental and ecological risks when disposed of in landfills. However, its inherent cementitious characteristics offer potential for beneficial reuse, particularly in alkali-activated binder systems. This study explores the feasibility of incorporating BOFS as a partial replacement material alongside ground granulated blast furnace slag (GGBFS), activated using varying concentrations of sodium hydroxide (NaOH). Paste mixtures were prepared with four different BOFS replacement levels (0%, 20%, 40%, and 60%) and three NaOH molarities (6M, 8M, and 10M). The fresh and mechanical properties of the mixtures were evaluated. Results indicated that increasing the BOFS content led to a reduction in compressive strengths. Conversely, higher NaOH molarity enhanced the mechanical performance of the mixtures. Notably, despite the reduction in strength associated with higher BOFS ratios, compressive strength values exceeding 20 MPa were achieved at high NaOH concentrations. This study presents a sustainable approach for the valorization of BOFS in alkali-activated systems, offering both environmental and economic advantages.

Anahtar Kelimeler: Basic Oxygen Furnace Slag; Alkali-Activation; Mechanical Behaviour

124

Production of Alkali-Activated Paste by mixing Two Types of Slag: An Unexplored Solution for the Industry

Abstract

Basic oxygen furnace slag (BOFS), a byproduct of the steelmaking process, poses significant environmental and ecological risks when disposed of in landfills. However, its inherent cementitious characteristics offer potential for beneficial reuse, particularly in alkali-activated binder systems. This study explores the feasibility of incorporating BOFS as a partial replacement material alongside ground granulated blast furnace slag (GGBFS), activated using varying concentrations of sodium hydroxide (NaOH). Paste mixtures were prepared with four different BOFS replacement levels (0%, 20%, 40%, and 60%) and three NaOH molarities (6M, 8M, and 10M). The fresh and mechanical properties of the mixtures were evaluated. Results indicated that increasing the BOFS content led to a reduction in compressive strengths. Conversely, higher NaOH molarity enhanced the mechanical performance of the mixtures. Notably, despite the reduction in strength associated with higher BOFS ratios, compressive strength values exceeding 20 MPa were achieved at high NaOH concentrations. This study presents a sustainable approach for the valorization of BOFS in alkali-activated systems, offering both environmental and economic advantages.

Keywords: Basic Oxygen Furnace Slag; Alkali-Activation; Mechanical Behaviour

Makale id= 88

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0000-0000-0000

Sağlık Sigortasında Yapay Zekâ Destekli Kalp Hastalıkları Risk Değerlendirmesinin Dijital Dönüşümü

Araştırmacı Baturalp Sağlam¹, Araştırmacı Ümit Sile¹

¹JForce

Özet

Bu çalışmada, sağlık sigortasında kalp hastalıklarına yönelik tıbbi risk değerlendirme sürecinin yapay zekâ ile desteklenerek dijitalleştirilmesi ele alınmaktadır. Önerilen yaklaşımda, mobil/web tabanlı beyan formları, dinamik soru akışları ve kamera tabanlı ön değerlendirme süreçleri, tazminat kayıtları ile ICD-10 kodları üzerinden oluşturulan veri ambarı, kural tabanlı karar sistemleri ve makine öğrenmesi algoritmaları ile bütünleştirilmiştir. 2020 yılına ait veriler kullanılarak geliştirilen tahmin modelleri, 2021 yılı tazminat tutarlarını öngörmek üzere yaş, cinsiyet ve kalp hastalıkları kırımlarında yapılandırılmıştır. Aykırı değerler analizden çıkarılmış, veriler istatistiksel olarak normalize edilmiştir. Toplam 32.232 sigortalının verileri ile yürütülen modelleme çalışmaları sonucunda XGBoost algoritmasının en yüksek doğruluk oranına ulaştığı belirlenmiştir. Bu modelleme ile mikro segment düzeyinde sürprim ve teminat limit önerileri üretilmiştir. Yaklaşık 2,5 yıllık veri setinde binlerce tazminat kaydı ve tekil tanı bilgisi analiz edilerek, doğrudan tanı ile ilişkilendirilemeyen potansiyel kalp hastalıklarının ilaç verileri aracılığıyla tespit edilmesi sağlanmıştır. Önerilen sistemin başvuru, yenileme, hasar inceleme ve retrospektif denetim aşamalarında karar süreçlerini otomatikleştirdiği, manuel değerlendirme ihtiyacını azalttığı ve operasyonel verimlilik ile izlenebilirliği artırdığı sonucuna varılmıştır.

125

Anahtar Kelimeler: Sağlık Sigortası, Kalp Hastalıkları, Tıbbi Risk Değerlendirme, Makine Öğrenmesi

Digital Transformation of AI-Enabled Cardiac Disease Risk Assessment in Health Insurance

Abstract

This study addresses the digitalization of medical risk assessment for cardiac diseases in health insurance through the integration of artificial intelligence. The proposed framework combines mobile/web-based health declaration forms, dynamic questionnaires, and camera-assisted pre-assessment with a claims-based and ICD-10 coded data warehouse, rule-based decision systems, and machine learning algorithms. Using data from 2020, predictive models were constructed to estimate claim amounts for 2021, stratified by age, gender, and cardiac disease profiles. Outliers were excluded, and the data were statistically normalized. A dataset of 32,232 insured individuals was analyzed, and the XGBoost algorithm was found to achieve the highest accuracy. This modeling produced premium load and coverage limit recommendations at the micro-segment level. In the approximately 2.5-year dataset, thousands of claim records and unique diagnoses were examined, enabling the detection of potential cardiac diseases not directly linked to diagnoses through the analysis of pharmaceutical data. It was concluded that the proposed system automates decision-making at application, renewal, claims review, and retrospective audit stages, reduces the need for manual assessment, and enhances both operational efficiency and auditability.

Keywords: Health Insurance, Cardiac Diseases, Medical Risk Assessment, Machine Learning

Makale id= 64

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-0295-234X

Sombrero Füzyon Reaktöründe V-Cl Termokimyasal Çevrimi Kullanılan Hidrojen Üretim Tesisinin Hidrojen Üretim Miktarının İncelenmesi

Dr. Medine Özkaya¹

¹Gazi Üniversitesi

Özet

Bu çalışmada SOMBRERO füzyon reaktörüne entegre edilen hidrojen üretim tesisinin hidrojen üretim potansiyeli incelenmiştir. SOMBRERO füzyon reaktöründe yakıt bölesi kalınlığı sabit tutularak %2, %4 ve %6 oranlarında UO₂ nükleer yakıtı kullanılmıştır. Monte Carlo nötron transport kodu yardımıyla SOMBRERO füzyon reaktörünün statik nötronik analizleri yapılmıştır. Nötronik analizlerle trityum üretim oranı (TBR) ve enerji çoğaltım faktörü (M) değerleri hesaplanmıştır. M değerine bağlı olarak hidrojen üretim tesisinin ihtiyaç duyduğu termal güç oranı (1-ψ) ve toplam termal güç (Phpf) ve hidrojen üretim miktarı ($\dot{m}_{(H_2)}$) hesaplanmıştır. SOMBRERO füzyon reaktörüne entegre edilen hidrojen üretim tesisinde ise hidrojen üretim yöntemi olarak V-Cl termokimyasal yöntemi tercih edilmiştir. Çalışma sonucunda en fazla hidrojen üretiminin %6 UO₂ nükleer yakıt oranında yaklaşık olarak 4.203 kg/s'dir.

Anahtar Kelimeler: Sombrero Füzyon Reaktörü, V-Cl Termokimyasal Çevrimi, Hidrojen Üretimi

Investigation of Hydrogen Production Amount of the Hydrogen Production Facility Using V-Cl Thermochemical Cycle in the Sombrero Fusion Reactor

127

Abstract

This study investigated the hydrogen production potential of the hydrogen production facility integrated into the SOMBRERO fusion reactor. The fuel chamber thickness in the SOMBRERO fusion reactor was kept constant and UO₂ nuclear fuel was used at concentrations of 2%, 4%, and 6%. Static neutronic analyses of the SOMBRERO fusion reactor were performed using the Monte Carlo neutron transport code. The tritium breeding ratio (TBR) and energy multiplication factor (M) were calculated using neutronic analyses. Based on the M value, the required total thermal power (Phpf), thermal power ratio (1-ψ), and hydrogen production rate ($\dot{m}_{(H_2)}$) of the hydrogen production facility were calculated. The V-Cl thermochemical method was chosen as the hydrogen production method for the hydrogen production facility integrated into the SOMBRERO fusion reactor. The study revealed that the maximum hydrogen production rate was approximately 4.203 kg/s with a 6% UO₂ nuclear fuel content.

Keywords: Sombrero Fusion Reactor, V-Cl Thermochemical Cycle, Hydrogen Production

Termal Yönetim Uygulamaları İçin Poliviniliden Florür Tabanlı Nanolifler

Dr. Öğretim Üyesi Özlem İpek Kalaoğlu Altan¹

¹İstanbul Teknik Üniversitesi, Tekstil Mühendisliği Bölümü

*Corresponding author: Özlem İpek Kalaoğlu Altan

Özet

Polimerler, işlevsellik, hafiflik, uygun maliyet ve mükemmel kimyasal kararlılık gibi özellikleri sayesinde tekstil endüstrisi de dahil olmak üzere çok çeşitli uygulamalarda yaygın olarak kullanılmaktadır.[1] Bununla birlikte, genellikle 0.1 ila $0.5 \text{ W} \cdot \text{m}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$ arasında değişen düşük ısı iletkenlikleri, bazı uygulamalarda sınırlayıcı olabilmektedir. Nanolif üretiminde elektrostatik kuvvetlerin kullanıldığı bir yöntem olan elektro-eğirme, polimerik malzemelerin zincir hizalanmasını artırarak ısı performanslarını iyileştirmeye katkı sağlar.[2] Isıl iletkenliği artırmaya yönelik bir diğer strateji ise, polimer matrisine grafen, karbon nanotüp ve bor nitrür nanotüp gibi karbon veya bor bazlı nanomalzemelerin dahil edilmesidir.[3] Poliviniliden florür (PVDF), piezoelektrik, piroelektrik ve ferroelektrik özelliklerinin yanı sıra esneklik, hafiflik, biyouyumluluk, düşük maliyet ile yüksek kimyasal, termal ve mekanik direnç gibi özelliklere sahiptir.[4] Bu özellikler, PVDF ve kopolimerlerini piezoelektrik nanogeneratörler, sıcaklık düzenleyici sensörler, elektronik bileşenler, boya duyarlı güneş pilleri, filtreleme sistemleri ve fotoelektrik nanocihazlar gibi çok çeşitli uygulamalar için uygun hale getirmektedir. Bu çalışmada, karbon ve bor bazlı nano katkı malzemeleri eklenerek PVDF nanolif yüzeylerin ısı iletkenlik katsayısının artırılması amaçlanmıştır. Bu amaçla, PVDF ve nano katkıları içeren çözeltiler elektro-eğirme yöntemiyle PVDF kompozit nanoliflerine dönüştürülmüş ve bu nanolifler morfolojik, spektral, termal ve mekanik analizlerle karakterize edilmiştir. Elde edilen kompozit nanoliflerin hem termal hem de mekanik olarak iyileştirildiği ve tekstilde termal yönetim uygulamalarında kullanım potansiyeli gösterdiği gözlemlenmiştir. [1] Huang, C. vd., Mater Sci Eng R: Rep. 2018, 132, 1-22. [2] N.Bhardwaj, S. C. Kundu, Biotechnol. Adv. 2010, 28, 325–347. [3] Vadivelu, M. A. vd. Compos. Interfaces, 2016, 23(9), 847–872. [4] Wan, X. vd., ACS Appl. Nano Mater. 2023, 6, 3, 1522–1540.

Anahtar Kelimeler: Kompozit Nanolifler, Pvd, Termal Yönetim, Nano Katkılar

Poly(Vinylidene Fluoride)-Based Nanofibers for Thermal Management Applications

Abstract

Polymers are widely utilized across a range of applications, including in the textile industry, owing to their desirable characteristics such as functionality, light weight, affordability, and excellent chemical stability.[1] Nevertheless, their inherently low thermal conductivity-typically ranging between 0.1 and $0.5 \text{ W} \cdot \text{m}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$ -can pose limitations in certain applications. Electrospinning, which is a method that employs electrostatic forces to produce nanofibers, contributes to improve the thermal performance of the polymeric materials through enhancing chain alignment.[2] Another strategy to enhance the thermal conductivity involves incorporating thermally conductive fillers in the polymer matrix, such as carbon- or boron-based nanomaterials including graphene, carbon nanotubes and boron nitride nanotubes. [3] Polyvinylidene fluoride (PVDF) possesses unique piezoelectric, pyroelectric, and ferroelectric properties, along with flexibility, light weight, biocompatibility, low cost, and strong chemical, thermal,

and mechanical resistance.[4] These features make PVDF and its copolymers suitable for a wide range of applications, including piezoelectric nanogenerators, temperature-regulating sensors, electronic components), dye-sensitized solar cells, filtration systems, and photoelectric nanodevices. In this study, it is aimed to improve the thermal conductivity coefficient of PVDF-based nanofiber surfaces by adding carbon and boron-based nanofillers. For this purpose, electrospinning solutions containing PVDF and nanofillers were electrospun into PVDF composite nanofibers, which were characterized via morphological, spectral, thermal and mechanical analyses. It was observed that the resulting composite nanofibers were both thermally and mechanically improved and showed potential for use in thermal management applications in textiles. References [1] Huang, C. et al., Mater Sci Eng R: Rep. 2018, 132, 1-22. [2] N.Bhardwaj, S. C. Kundu, Biotechnol. Adv. 2010, 28, 325–347. [3] Vadivelu, M. A. et al. Compos. Interfaces, 2016, 23(9), 847–872. [4] Wan, X. et al., ACS Appl. Nano Mater. 2023, 6, 3, 1522–1540.

Keywords: Composite Nanofibers, PvdF, Thermal Management, Nanofillers

Türkiye’de Rüzgar Enerjisinin Mevcut Durumuna Genel Bir Bakış

Prof.Dr. Bülent Yanıktepe¹ , Öğr.Gör. Tennur Kısakürek Parlak¹

¹Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi

Özet

Dünyadaki en umut verici ve hızla büyüyen yenilenebilir enerji kaynaklarından biri olan rüzgâr enerjisi, küresel ölçekte sürdürülebilir enerji sistemlerine geçişte hayati bir rol oynamaktadır. Sera gazı emisyonlarını azaltma kapasitesi ve yaygın olarak uygulanabilirliği sayesinde rüzgâr enerjisi, iklim değişikliğiyle mücadele çabalarının önemli bir parçası hâline gelmiştir. Uluslararası eğilimleri takip eden Türkiye, rüzgâr enerjisini desteklemeye yönelik çabalarını artırmış; bu doğrultuda yatırımları teşvik eden yasal düzenlemeler yürürlüğe koymuş, yatırımcılara mali teşvikler sunmuş ve kurulu rüzgâr enerjisi kapasitesini artırmıştır. Bu makalede, Türkiye’de rüzgâr enerjisinin mevcut durumu genel hatlarıyla ele alınmakta; faal projelerin analizi yapılmakta ve yeni rüzgâr enerji santrallerinin tasarım ve inşasında dikkate alınması gereken temel unsurlar incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Enerji, Yenilenebilir Enerji, Rüzgar Enerjisi

An Overview of the State of Wind Energy in Turkey

Abstract

130

One of the most promising and rapidly expanding renewable energy sources in the world, wind energy is essential to the global shift to sustainable energy systems. Wind power has established itself as a crucial component of climate change mitigation efforts due to its ability to lower greenhouse gas emissions and its potential for widespread deployment. Following international trends, Turkey has stepped up its efforts to support wind energy by enacting laws that encourage it, offering financial incentives to investors, and increasing the amount of wind power that is installed. An overview of wind energy's current status in Turkey is given in this article, along with an analysis of active projects and the crucial elements that must be taken into account when designing and building new wind power facilities.

Keywords: Energy, Renewable Energy, Wind Energy

Tiyosemikarbazon Türevleri Uygulanan Polyester Kumaşların Antibakteriyel Aktiviteleri

Dr. Gürsel Korkmaz¹ , Prof.Dr. İsa Karaman² , Prof.Dr. Hayreddin Gezegen¹

¹Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

²Yalova Üniversitesi

Özet

Antibakteriyel direnç, bakteriyel enfeksiyon hastalıklarının tedavi olanaklarını sınırlamaktadır. Bu nedenle, yeni antibakteriyel bileşiklerin keşfi ve antibakteriyel tekstillerin üretimi, antibakteriyel dirençle mücadelede önemli stratejilerdir. Bu çalışmada, 4-Cl-3CF₃-Ph izosiyanat ile 3'-aminoasetofenon (D1) veya 4'-aminoasetofenon reaksiyona sokularak (D2) diarylurea türevleri sentezlendi. Daha sonra, diaril üre türevlerinin tiyosemikarbazid ile reaksiyona sokulmasıyla tiyosemikarbazon türevleri (TSC1-2) sentezlendi. Tiyosemikarbazonların antimikrobiyal aktiviteleri, iki gram pozitif (*Staphylococcus aureus*, *Enterococcus faecalis*), iki gram negatif bakteri suşu (*Escherichia coli*, *Klebsiella pneumoniae*) ve bir mantar suşu (*Candida albicans*) üzerinde mikrodilüsyon yöntemiyle araştırıldı. Sonuçlar, tiyosemikarbazonların 7,81-250 µg/mL aralığında antimikrobiyal aktivite sergilediğini göstermiştir. Tiyosemikarbazon türevleri, 130 °C'de 3 saat boyunca (2-25% owf) çekirme yöntemi ile polyester kumaşlara uygulanmıştır. Kumaşların FTIR analizi, bileşiklerin yaklaşık 1605 ve 1550 cm⁻¹ dalga boylarındaki C=N ve C=C titreşimlerinde değişiklikler olduğunu ortaya koymuştur. SEM görüntüleri, elyaf yüzeyinde bileşiklerin varlığını göstermektedir. Ayrıca, %12,5 TSC1 ile işlenen kumaşın EDX analizi, tiyosemikarbazonla ilişkili elementler N, S ve Cl elementlerinin varlığını doğrulamaktadır. Kumaşların antibakteriyel aktivitesi, ASTM E2149 standardına benzer koşullar altında *S. aureus* ve *E. coli*'ye karşı ölçülmüştür. %12,5 TSC1 ile işlenen kumaş, *S. aureus* ve *E. coli*'ye karşı sırasıyla %99 ve %56 bakteriyostatik aktivite gösterirken, %12,5 TSC2 ile işlenen kumaş, *S. aureus* ve *E. coli*'ye karşı sırasıyla %71 ve %54 bakteriyostatik aktivite göstermiştir. Yıkanan kumaşlarda antibakteriyel aktivite gözlenmemiştir. Elde edilen kumaşlar, tıbbi ve hijyenik tekstillerde tek kullanımlık uygulamalar için önerilmektedir. *Bu çalışma Gürsel Korkmaz'ın Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Biyomühendislik Anabilim Dalı'nda tamamladığı "Yeni Tiyosemikarbazon Türevlerinin Sentezi, Karakterizasyonu ve Tiyosemikarbazon Katkılı Antibakteriyel Tekstillerin Elde Edilmesi" Adlı Doktora Tezinden üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tiyosemikarbazon, Diarilüre, Antibakteriyel Tekstil, Fonksiyonel Tekstil

Antibacterial Activities of Polyester Fabrics Treated With Thiosemicarbazone Derivatives

Abstract

The antibacterial resistance limit the treatment options for bacterial infectious diseases. Therefore, discovery of new antibacterial compounds and the production of antibacterial textiles are important strategies for combating antibacterial resistance. In this study, we synthesized diarylurea derivatives by reacting 4-Cl-3-CF₃-Ph isocyanate with 3'-aminoacetophenone (D1) or 4'-aminoacetophenone (D2). Then, thiosemicarbazone derivatives TSC1 and TSC2 were synthesized by reactions of D1-2 with thiosemicarbazide. The antimicrobial activities of thiosemicarbazones were investigated against two gram-positive (*Staphylococcus aureus*, *Enterococcus faecalis*), two gram-negative bacterial strains (*Escherichia coli*, *Klebsiella pneumoniae*) and one fungal strain (*Candida albicans*) by microdilution method. The results showed that thiosemicarbazones exhibited antimicrobial activity in the range of

7.81-250 µg/mL. Thiosemicarbazone derivatives were applied to polyester fabrics using the exhaustion method at 130 °C for 3 hours (2-25% owf). FTIR analysis of fabrics revealed changes in the C=N and C=C vibrations of the compounds at wavelengths of approximately 1605 and 1550 cm⁻¹. SEM images indicate the presence of compounds on the fiber surface. Additionally, EDX analysis of the fabric treated with 12.5% TSC1 confirmed the presence of thiosemicarbazone-related elements N, S, and Cl. The antibacterial activity of the fabrics was measured against *S. aureus* and *E. coli* under conditions similar to the ASTM E2149 standard. The fabric treated with 12.5% TSC1 exhibited 99% and 56% bacteriostatic activity against *S. aureus* and *E. coli*, respectively, while the fabric treated with 12.5% TSC2 exhibited 71% and 54% bacteriostatic activity against *S. aureus* and *E. coli*, respectively. No antibacterial activity was observed in the washed fabrics. The obtained fabrics are recommended for disposable applications in medical and hygiene textiles. *This study was produced from the PhD Thesis titled "Synthesis and Characterization of Novel Thiosemicarbazone Derivatives and Preparation of Thiosemicarbazone-Added Antibacterial Textiles" completed by Gürsel Korkmaz at the Department of Bioengineering at Tokat Gaziosmanpaşa University.

Keywords: Thiosemicarbazone, Diarylurea, Antibacterial Textile, Functional Textile

Dijital Çağda Plastik Sanatlar Eğitiminin Temel Sorunları

Doç.Dr. Metin Kuş¹

¹İstanbul Gelişim Üniversitesi

Özet

Plastik sanatlar eğitiminde usta-çırak ve atölye modeli, binlerce yıl boyunca sanatsal bilginin ve becerinin aktarımında en temel yöntem olmuştur. Orta Çağ loncalarından Rönesans atölyelerine kadar uzanan bu süreç, sanatçının toplumsal konumunun ve sanatın toplumdaki öneminin evrimiyle paralel ilerlemiştir. Akademizmin yükselişiyle bu modelin yapısal olarak değişime uğraması, eğitimin daha resmi, sistematik ve kurumsallaşmış bir hal almasına yol açmıştır. Günümüzde de, usta-çırak ilişkisinin temel prensipleri olan birebir rehberlik, deneyim aktarımı ve pratik odaklılık önemini korumaktadır. Sanat, sadece teknik bir beceri değil, aynı zamanda etik ve estetik değerleri de içinde barındıran bir disiplindir. Bu nedenle, usta-çırak ilişkisi, sanatın bu üç boyutunu bir araya getirerek öğrenme ve öğretme sürecini şekillendirmeye devam etmektedir. Plastik sanatlar eğitiminde usta-çırak süreci ve uygulamalı eğitim, kadim zamanlardan beri sanatın aktarılmasında ve geliştirilmesinde kilit rol oynamış bir modeldir. Bu yöntem, sadece teknik bilginin değil, aynı zamanda sanatsal birikimin ve bireysel ilerlemenin de dayanağı olmuştur. Geçen yüzyılın ilk yarısında görsel sanatlar eğitimi, geleneksel ve katı kurallardan sıyrılarak, bireysel ifadeye, deneyimselliğe ve yenilikçi yaklaşımlara odaklanmıştır. Bauhaus gibi okullar, sanat, zanaat ve teknolojiyi bir araya getirerek modern sanat eğitiminin temelini atmış, sanat akımları ise yeni ifade biçimlerini ve estetik anlayışları eğitim süreçlerine katmıştır. Bu dönem, günümüzdeki görsel sanatlar eğitiminin temellerinin atıldığı, oldukça dinamik ve dönüştürücü bir süreç olmuştur. Dijital çağ, sanatın üretim, tüketim ve eğitim süreçlerini kökten değiştirerek görsel sanatlar eğitiminde devrim niteliğinde bir dönüşümü zorunlu kılıyor. Geleneksel yöntemlerin dijital araçlar ve yeni nesil pedagojilerle harmanlandığı bu yeni dönemde, sanat eğitimi artık sadece tuval ve fırçadan ibaret değil; tabletler, yazılımlar ve sanal galeriler de bu sürecin ayrılmaz bir parçası haline gelmiş durumda. Dijital çağda görsel sanatlar eğitimi, teknolojik okuryazarlık, eleştirel düşünme ve disiplinlerarası bir yaklaşımı merkeze alarak öğrenciyi pasif bir alıcı olmaktan çıkarıp aktif bir yaratıcıya dönüştürmeyi amaçlamalıdır. Bu yeni eğitim anlayışının temelinde, geleneksel sanat becerilerinin dijital yetkinliklerle bütünleşmesi yatıyor. Öğrencilerin çizim, boyama, üç boyut gibi temel sanat prensiplerini öğrenmelerinin yanı sıra, bu becerilerini dijital ortama aktarabilecekleri araçları da etkin bir şekilde kullanmaları bekleniyor. Otomasyon çağında görsel sanatlar eğitimi ve tasarım, teknolojiyi bir amaç olarak değil, yaratıcılığı ve iletişimi güçlendiren bir araç olarak benimsemelidir. Geleneksel sanatın bilgeliğini dijital dünyanın sunduğu sonsuz olanaklarla birleştiren, eleştirel düşünen, estetik kaygıları olan ve en önemlisi insani ve deneyimi odağına yerleştiren bir yaklaşım, bu yeni dönemin sanatçıları ve tasarımcılarını yetiştirmenin anahtarıdır.

Anahtar Kelimeler: Temel Sanat Eğitimi, Bauhaus, Akademizm, Usta-Çırak

Basic Problems of Plastic Arts Education in the Digital Age

Abstract

The master-apprentice and workshop model in plastic arts education has been the most fundamental method for the transmission of artistic knowledge and skills for thousands of years. This process, extending from medieval guilds to Renaissance workshops, has paralleled the evolution of the artist's

social position and the importance of art in society. The structural transformation of this model with the rise of academism led to a more formal, systematic, and institutionalized form of education. Today, the fundamental principles of the master-apprentice relationship—one-on-one guidance, the transfer of experience, and a focus on practice—remain crucial. Art is not merely a technical skill but also a discipline encompassing ethical and aesthetic values. Therefore, the master-apprentice relationship continues to shape the learning and teaching process by bringing together these three dimensions of art. The master-apprentice process and applied training in plastic arts education have played a key role in the transmission and development of art since ancient times. This method has been the foundation not only of technical knowledge but also of artistic accumulation and individual progress. In the first half of the last century, visual arts education broke away from traditional and rigid rules and focused on individual expression, experimentation, and innovative approaches. Schools such as the Bauhaus laid the foundation for modern art education by combining art, craft, and technology, while art movements incorporated new forms of expression and aesthetic understandings into educational processes. This period was a highly dynamic and transformative one, laying the foundations for today's visual arts education. The digital age is fundamentally altering the production, consumption, and educational processes of art, necessitating a revolutionary transformation in visual arts education. In this new era, where traditional methods are blended with digital tools and next-generation pedagogies, art education is no longer limited to canvas and brushes; tablets, software, and virtual galleries have also become integral components of this process. Visual arts education in the digital age should aim to transform students from passive recipients to active creators by focusing on technological literacy, critical thinking, and an interdisciplinary approach. At the heart of this new educational approach lies the integration of traditional art skills with digital competencies. Students are expected to not only learn fundamental art principles such as drawing, painting, and three-dimensionality, but also effectively utilize tools that can transfer these skills to the digital environment. In the age of automation, visual arts education and design should embrace technology not as an end in itself, but as a tool that enhances creativity and communication. An approach that combines the wisdom of traditional art with the infinite possibilities offered by the digital world, fosters critical thinking, is aesthetically concerned, and, most importantly, focuses on humanity and experience, is key to developing the artists and designers of this new era.

Keywords: Basic Art Education, Bauhaus, Academism, Master-Apprentice

Görsel Sanatlarda Üç Temel Kavram "Gerçekçilik" "hakikat" ve "Temsil" İlişkisi

Doç.Dr. Metin Kuş¹

¹İstanbul Gelişim Üniversitesi

Özet

Görsel sanatlarda "gerçekçilik" "hakikat" ve "temsil" arasındaki ayırım, plastik sanatların neden sadece 'mimesis'ten ibaret olmadığını anlamamıza yardımcı olan önemli ve merkezi bir öneme sahiptir. Bu kavramlar günlük dilde sıklıkla birbirinin yerine kullanılsa da, görsel sanatlarda birbirinden çok farklı oluşumlara işaret ederler. Bu çalışmada bu kavramları tüm felsefi ve tarihsel derinliği ile ele almak ve açıklamak gibi çok kapsamlı bir amaçtan çok plastik sanatlar alanındaki kullanımlarına açıklık getirmek amaçlanmıştır. Görsellik alanının oluşumlarını sadece felsefi ve sözel ifadelerle izah edebilmek edebiyatın veya felsefe alanının göze alabileceği güçlükleri içermektedir. Bu nedenle görsel sanat tarihinin karakteristik ve önemli seçilmiş örnek eserleri üzerinden bu kavramları ele alarak incelemenin çalışmanın amacına daha uygun olacağı düşünülmüştür. Bu açıklamadan hareketle basitçe ifade etmek gerekirse: Gerçekçilik, gözlemlenebilir dünyanın sadık bir görünümünü ifade eder ve şeylerin daha çok optik olarak nasıl göründükleri ile ilgilidir. Temsil, altta yatan bir özün, duygunun veya deneyimine karşılık gelebilecek görsel oluşumları ifade eder. Bu ifadelendirmede şeylerin daha derin bir düzeyde nasıl olduğu veya nasıl hissettirdiği kurgulanırken izleyicinin kabulleri, birikimi, inançları gibi eserin oluşturulduğu kültürün tüm unsurları göz önünde bulundurulur. Bu göz önünde bulundurma toplumun beklentilerini tamamiyle tatmin etmeyi de amaçlayabilir veya tam tersi bir başkaldırıyı itirazı da temsiliyet yoluyla ortaya koyabilir. Bu hissedişte içinde bulunan kültürün kabulleri, bilgi ve inanç sistemleri çok önemli rol oynar. Hakikat ise rasyonel ve deneysel kanıtlarla bir şeyin görünüşünün ve algılanmasının ötesinde ne olduğunun izahı ve ifadesidir, denebilir. Bu kavramların ışığında bütün sanat üretim süreçlerine bakıldığında bu üç kavramdan birinin ele alınan dönemde veya sanat eserinde daha baskın ve etkili diğer iki ögenin ise bu etkiyi pekiştirmek üzere daha ikinci planda bırakıldığı gözlemlenmektedir. Bir sanat eseri oluşturulurken sanatçı bunlardan birini diğerlerine göre önceliklendirebilir veya birini diğerlerine ulaşmak için kullanabilir. Geldiğimiz noktada, sanatın bu uzun yolculuğu bize şunu öğretmiştir: Temsiliyet, hakikatin bir aynası olmak zorunda değildir; aksine, hakikatin ne olabileceğini sorgulayan, onu parçalayan ve yeniden inşa eden bir araçtır. Günümüzün imge bombardımanı ve simülasyon ikliminde, sanatın bu tarihsel birikimi, bize her temsilin ardındaki niyeti, her gerçekçilik iddiasının ardındaki seçimi ve her hakikat beyanının ardındaki perspektifi sorgulama becerisi kazandıran en değerli rehberimiz olmaya devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gerçekçilik, Hakikat, Temsil, Mimesis

The Relationship Between Three Basic Concepts in Visual Arts: "Realizm", "Truth" and "Representation"

Abstract

The distinction between "reality," "truth," and "representation" in the visual arts is crucial and central in helping us understand why the visual arts are not simply "mimesis." While these concepts are often used interchangeably in everyday language, they refer to very different formations in the visual arts. This study aims to clarify their use in the field of plastic arts, rather than to comprehensively examine and explain these concepts in their full philosophical and historical depth. Explaining the formations of

the visual field solely through philosophical and verbal expressions presents challenges that literature or philosophy can undertake. Therefore, it was deemed more appropriate to examine these concepts through the lens of selected, characteristic and important works of visual art history. Simply put, realism implies a faithful view of the observable world and is primarily concerned with how things appear optically. Representation refers to visual formations that can correspond to an underlying essence, emotion, or experience. In this articulation, all elements of the culture in which the work is created, such as the viewer's assumptions, knowledge, and beliefs, are considered when constructing how things are or feel at a deeper level. This consideration can either aim to fully satisfy societal expectations or, conversely, can demonstrate a rebellion or objection through representation. The assumptions, knowledge, and belief systems of the culture in which the work is created play a crucial role in this perception. Truth, on the other hand, can be said to be the explanation and expression of what lies beyond the appearance and perception of something, based on rational and empirical evidence. When examining all artistic production processes in light of these concepts, it is observed that one of these three concepts is more dominant and influential in the period or work of art in question, while the other two are relegated to the background to reinforce this effect. In creating a work of art, the artist may prioritize one over the others or use one to access the others. At this point, this long journey of art has taught us the following: Representation does not have to be a mirror of truth; on the contrary, it is a tool that questions what truth might be, dismantles it, and reconstructs it. In today's climate of image bombardment and simulation, this historical accumulation of art continues to be our most valuable guide, giving us the ability to question the intention behind every representation, the choice behind every claim of realism, and the perspective behind every statement of truth.

Keywords: Realism, Truth, Representation, Mimesis

Makale id= 6

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-7473-6967

Küreselleşen Dünyada Evrimleşen Tiyatro

Doç.Dr. Vahdet Yasin Akyüz¹

¹Ordu Üniversitesi

Özet

Küreselleşme, sadece ekonomik ya da siyasi sistemleri değil, kültürel üretim biçimlerini ve sanatın çeşitli alanlarını da derinden etkilemiştir. Bu bağlamda tiyatro sanatı, küresel dinamiklerin etkisiyle dönüşen ve yeni ifade biçimleri arayan bir alan olarak dikkat çekmektedir. Bu bildiride, küreselleşmenin kültürel etkileri çerçevesinde tiyatronun geçirdiği evrim incelenmektedir. Geleneksel tiyatro formlarının yerel kimlikten evrensel dile geçiş süreci, postmodern temsil biçimleri, çokkültürlü yaklaşımlar, dijitalleşmenin etkileri ve disiplinlerarası açılımlar bildirinin temel odak noktalarını oluşturmaktadır. Tiyatro, küreselleşme sürecinde yalnızca bir sanat formu olarak değil, aynı zamanda sosyal bir söylem aracı olarak yeniden konumlanmıştır. Bu süreçte tiyatro metinlerinde ulus ötesi temaların artması, sahneleme biçimlerinde teknolojik öğelerin yoğunlaşması ve izleyici-tiyatro ilişkilerinin dönüşmesi dikkat çekici örneklerdendir. Ayrıca küresel krizlerin (göç, savaş, iklim değişikliği vb.) tiyatroya yansımaları, sanatın güncel meselelerle kurduğu ilişkiyi yeniden tanımlamaktadır. Bu bildiride, küreselleşmenin tiyatro üzerindeki etkileri hem kuramsal hem de uygulamalı örnekler üzerinden ele alınmakta; Türkiye ve dünya tiyatrosundan güncel örneklerle bu dönüşüm süreci analiz edilmektedir. Sonuç olarak, küreselleşen dünyada tiyatronun hem biçimsel hem de içeriksel düzeyde evrim geçirdiği ve bu evrimin sanatın sınırlarını genişleten bir potansiyel taşıdığı savunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, Tiyatro, Kültür, Postmodernizm, Dijital Sahne

137

The Evolution of Theatre in a Globalization World

Abstract

Globalization has profoundly affected not only economic and political systems but also forms of cultural production and various branches of the arts. In this context, theatre emerges as a field that has transformed under global dynamics and continues to seek new modes of expression. This paper examines the evolution of theatre within the cultural impacts of globalization. Key focal points include the transition from traditional theatrical forms rooted in local identity to a more universal language, postmodern modes of representation, multicultural approaches, the influence of digitalization, and interdisciplinary expansions. In the process of globalization, theatre has been redefined not only as an art form but also as a tool of social discourse. The increasing prevalence of transnational themes in plays, the growing use of technological elements in staging, and the transformation of the relationship between audience and performance are notable aspects of this evolution. Furthermore, the reflection of global crises (such as migration, war, and climate change) in theatre redefines the relationship between art and contemporary issues. This paper explores the impact of globalization on theatre through both theoretical discussion and practical examples, drawing from contemporary cases in Turkish and world theatre. In conclusion, it is argued that theatre has undergone a significant evolution in both form and content within a globalizing world, and this evolution holds the potential to expand the boundaries of the art itself.

Keywords: Globalization, Theatre, Culture, Postmodernism, Digital Stage

Makale id= 47

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-8919-9914

Peter Shaffer'in Küheylan Oyununda Psikodramatik Etkiler: Dramatik Kurgu ve Ruhsal Açılımın Keşişimi

Öğr.Gör. Sıla Can Budak ¹

¹ORDU ÜNİVERSİTESİ MSSF- TİYATRO BÖLÜMÜ

*Corresponding author: Sıla Can BUDAK

Özet

Peter Shaffer'ın Küheylan (Equus) adlı oyunu, modern tiyatrodaki bireyin içsel çatışmalarını, toplumsal normlarla olan gerilimini ve psikolojik çözümlerini yoğun bir dramatik yapı içinde ele alır. Oyun, psikolojik derinliği yüksek karakter çözümlemeleri ve çok katmanlı dramatik yapısıyla yalnızca bir tiyatro metni değil, aynı zamanda ruhsal çözümleme olanağı sunan bir olay niteliğindedir. Psikodrama kuramı, bireyin duygusal deneyimlerini yeniden canlandırarak içsel çatışmalarını fark etmesine ve dönüştürmesine imkân tanır. Küheylan'daki dramatik kurgu, bu yöntemle paralel biçimde ilerler; karakterlerin geçmiş travmaları, bastırılmış arzuları ve bilinçdışı korkuları sahnede görünür kılınır. Oyunda Dr. Dysart ile Alan Strang arasındaki terapötik etkileşim, adeta bir psikodramatik oturumun sahneye taşınmış hâli gibidir. Bu bildirinin amacı, Küheylan'ın dramatik kurgusunu psikodramatik yaklaşımla inceleyerek, metindeki ruhsal açılım unsurlarının nasıl yapılandığını ortaya koymaktır. Böylece tiyatronun yalnızca estetik bir deneyim değil, aynı zamanda ruhsal bir keşif ve dönüşüm alanı olarak işlev görebileceği vurgulanacaktır.

138

Anahtar Kelimeler: Karakter Analizi, Dramatik Kurgu, Psikolojik Çözümleme

Psychodramatic Effects in Peter Shaffer's Equus: the Intersection of Dramatic Structure and Psychological Unfolding

Abstract

Peter Shaffer's Equus stands as a powerful example in modern theatre of the exploration of an individual's inner conflicts, tensions with societal norms, and psychological disintegration, all within an intense dramatic structure. The play, with its psychologically rich character analyses and multi-layered dramatic composition, functions not merely as a theatrical text but as an event that offers profound possibilities for psychological inquiry. The theory of psychodrama enables individuals to re-enact emotional experiences, thereby recognizing and transforming their inner conflicts. The dramatic construction of Equus parallels this method: past traumas, repressed desires, and unconscious fears of the characters are brought vividly to the stage. The therapeutic interaction between Dr. Dysart and Alan Strang resembles a psychodramatic session transposed into theatrical form. The aim of this paper is to examine the dramatic structure of Equus through a psychodramatic lens, revealing how the elements of psychological revelation are constructed within the text. In doing so, it underscores the notion that theatre can serve not only as an aesthetic experience but also as a space for psychological discovery and transformation.

Keywords: Character Analysis, Dramatic Structure, Psychological Analysis

Makale id= 12

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4706-7590>

Transmedya Aracılığıyla Fan Kültürünün Streaming Platformlarına Güncel Etkileri ve “the Acolyte” Örneği

Doç.Dr. İlkan Devrim Dinç¹

¹Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

*Corresponding author: İlkan Devrim dinç

Özet

Yakınsama kültürünün önemli bir parçası olan fan kültürü, ilk zamanlarında medyanın demokratikleşmesine destek olan bir yapı ihtiva etmiş olsa da 2025 yılının sonuna doğru gidilen bu günlerde durumu eserlerin aleyhine döndürüyor olabilir. Çünkü internet öncesi dönemde henüz naratif yapılar Transmedya hikâye anlatımı süreçleri dahilinde ilerlemiyorken karar merci, film yapımcıları, stüdyolar ve yaratıcı ekipler iken artık sürekli geri dönüş alınan bir internet ortamında bu duruma fanların “hayran” etkisi giderek artmaktadır. Eskiden seyirci edilgen ve film yapımcılarıyla stüdyolar baskınken gelişen olaylar ile sistem tersine dönmüş ve stüdyolar ve film yapımcıları fanların beklentilerine, kapsayıcılığa ve politik doğruculuğa odaklanarak edilgen bir hal almıştır. Bu süreçte George Lucas gibi Hollywood sinemasında büyük güç elde etmiş bir yazar ve yönetmen bile sonunda bütün haklarını Disney film şirketine satarak serinin yaratıcı süreçlerinden kendini çıkarmış ve Disney stüdyosu da farklı birçok tercih dahilinde genişlettiği Yıldız Savaşları evrenine istediği gibi müdahale ettiği film, dizi ve çizgi film eserleri üretmeye başlamıştır. Bu durumları incelemek adına “Internet Movie Database” sitesindeki oylama ve değerlendirme modülleri incelenerek hem sayısal veriler hem de içeriksel yorumlar ele alınacak ve bahsedilen durum gözler önüne serilmeye çalışılacaktır. Beğenilme oranları ve yorum sayıları birbirine eşleştirilerek verilen oyların 10’luk sistemde ne şekilde dağıldığı bulgulanmaya çalışılacaktır. Nitel ve nicel verilerin bir arada analiz edildiği yöntem ile fan kültürünün streaming platformlarının başını çekenlerden biri olan Disney+ kanalındaki “The Acolyte” eseri incelenecektir. Bu eser hem güncel hem ilk sezonun ardından iptal edilmiş hem de çok fazla tepki almış bir eser olduğundan dolayı seçilmiştir. Güncel medya akımlarının gidişatını gözler önüne serme amacıyla yapılacak olan bildirinin genel akışı bu şekilde ilerleyecektir.

Anahtar Kelimeler: Transmedya, Streaming, Sinema, Yakınsama, Fan, Kültür.

Current Effects of Fan Culture On Streaming Platforms Via Transmedia and the Example of “the Acolyte”

Abstract

Fan culture, a crucial component of convergence culture, initially embodied a structure that supported the democratization of media, but as we approach the end of 2025, the situation may be turning against the works themselves. In the pre-internet era, when narrative structures weren't yet evolving within transmedia storytelling processes, the decision-makers were filmmakers, studios, and creative teams. Now, in an online environment where feedback is constantly received, the influence of fans is increasingly evident. While audiences used to be passive and filmmakers and studios dominated, events have reversed this system, and studios and filmmakers have become passive, focusing on fan

expectations, inclusivity, and political correctness. During this period, even George Lucas, a writer and director who achieved immense power in Hollywood cinema, eventually sold all his rights to Disney, removing himself from the franchise's creative process. Disney, in turn, began producing films, TV series, and animated films, allowing him to freely influence the Star Wars universe, which he expanded through various options. To examine these situations, the voting and rating modules on the "Internet Movie Database" will be examined, examining both numerical data and contextual comments to attempt to illuminate the aforementioned situation. Ratings and comment counts will be compared to determine how votes are distributed within a 10-point system. Using a combined analysis of both qualitative and quantitative data, the film "The Acolyte" on Disney+, one of the leading streaming platforms for fan culture, will be examined. This film was chosen because it is both current, canceled after its first season, and has received significant backlash. This report, intended to illustrate the trajectory of current media trends, will proceed in this manner.

Keywords: Transmedia, Streaming, Cinema, Convergence, Fan, Culture.

Makale id= 95

Sözlü Sunum

ORCID ID: Prof. Dr. Şebnem YILDIRIM ORHAN: 0000-0002-6181-9680, Adil Can SÜREN:0009-0003-3700-5710

Türkiye’deki Viyolonsel Toplulukları

Araştırmacı Adil Can Süren¹ , Prof.Dr. Şebnem Yıldırım Orhan¹

¹Gazi Üniversitesi

Özet

Çalgı eğitimi, müzik eğitiminin en temel yapıtaşlarından birisidir. “Konservatuar, müzik eğitimi anabilim dalları, güzel sanatlar fakültesi, güzel sanatlar liseleri ve Bilsen”lerde verilen bireysel çalgı, orkestra, oda müziği dersleri öğrencinin müzisyen olarak kendini ifade etmesine, müzisyenlik becerisini geliştirdiği gibi mesleki oryantasyonuna da katkı sağlar. Ders dışı ve amatör çalgı eğitimi alan bireylerin de katılımıyla gerçekleşen çalgı toplulukları gibi eğitsel faaliyetler de gün geçtikçe artmaktadır. Ülkemizde kurulmuş çalgı toplulukları, ülkemizin müzik kültürünün yeni nesillere aktarılması ve geçmişten günümüze bir köprü oluşturması bakımından çok önemli bir yere sahiptir. Çalgı toplulukları özelinde, popüleritesi gün geçtikçe artan toplu viyolonsel (çello) çalgı çalışmaları incelendiğinde son yıllarda kurulan çeşitli topluluklar, viyolonsel çalışmalarına büyük bir ivme kazandırmıştır. Bu çalışmanın amacı bu toplulukları incelemek, literatüre katkı sağlayıp gelecekteki çalışmalara ışık tutmaktır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma kapsamında ülkemizde bulunan topluluklar incelendiğinde, ülkemizde faaliyet gösteren başlıca topluluklar sınıflanmış, “oda müziği toplulukları” “orkestra” ve yapılanmaları bakımından da; profesyonel, amatör ve hem profesyonel hem amatör topluluklar olarak sınıflanmıştır. “İki Çello Bir Anadolu, Çello Paradiso, Çellistanbul, CSO Çello Quartet, Çilden Çello Topluluğu” Oda müziği toplulukları; “Gazi Üniversitesi Çello Orkestrası, Cello Stones Orchestra, Pamukkale Üniversitesi Çello Topluluğu, Minik Bilge Baykuş Çello Topluluğu, Denizli Bilsen Çello Topluluğu” orkestra olarak ifade edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Viyolonsel, Çello, Oda Müziği, Çello Toplulukları, Orkestra, Bireysel Çalgı Dersi, Çello Orkestrası

Cello Ensembles in Turkey

Abstract

Instrument training is one of the cornerstones of music education. Individual instrument, orchestra, and chamber music lessons offered at conservatories, music education departments, fine arts faculties, fine arts high schools, and Bilsens allow students to express themselves as musicians, develop their musicianship skills, and contribute to their professional orientation. Educational activities such as instrument ensembles, which include the participation of individuals with extracurricular and amateur instrument training, are also increasing daily. Instrument ensembles established in Turkey play a crucial role in transmitting our country's musical culture to new generations and forming a bridge between the past and the present. When examining the increasingly popular ensemble cello (violoncello) studies, various ensembles established in recent years have significantly accelerated cello studies. The purpose of this study is to examine these ensembles, contribute to the literature, and shed light on future research. A descriptive survey model, a qualitative research method, was employed in the research. When the ensembles in Turkey were examined within the scope of the research, the main ensembles operating in our country were classified, with "chamber music ensembles" and "orchestras" being categorized as

professional, amateur, and both professional and amateur ensembles in terms of their structure. Chamber music ensembles such as "İki Cello Bir Anadolu" (Two Cellos, One Anatolian), "Cello Paradiso" (Cellistanbul), "CSO Cello Quartet" (Cilden Cello Ensemble) were defined as orchestras, while the Gazi University Cello Orchestra, "Cello Stones Orchestra" (Pamukkale University Cello Ensemble), "Minik Bilge Baykuş Cello Ensemble" (Minik Bilge Baykuş Cello Ensemble), and "Denizli Bilsem Cello Ensemble" were defined as orchestras.

Keywords: Cello, Chamber Music, Cello Ensembles, Orchestra, Individual Instrument Lessons, Cello Orchestra

Makale id= 13

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4706-7590>

Yapay Zeka ile Üretilen Videoların Sosyal Medya Platformlarında Yarattığı Dezenformasyonlar ve Sosyokültürel Yansımaları

Doç.Dr. İlkan Devrim Dinç¹

¹Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

*Corresponding author: İlkan Devrim dinç

Özet

Yapay zekâ modüllerinin her geçen gün geliştiği bu günlerde sosyal medyada yoğun bir içerik üretimim gözlemlenebilecektir. Her ne kadar konuyla ilgili çalışan tasarımcılar ve akademisyenler yapay zekâ ile üretilen içerikleri algılayabilse de genel halkın duruma uzak bir şekilde algısının dejenere olduğu ve ciddi seviyelerde dezenformasyon ürettiği varsayılabilir. Bu konuda üretilen videoların “Instagram”, “Facebook” ve “TikTok” gibi sosyal medya mecralarında hızla artan bir etkileşime girdiği gözlemlenebilmektedir. Bu bildiride özellikle “Instagram” platformunda yoğun olarak üretilen röportaj videolarının gösterildiği profiller incelenecektir. Çünkü bu profillere bakıldığında genel halkın üretilen yapay zekâ tasarımlarını gerçek zannederek etkilenmesi söz konusu olabilecektir. Videoların Instagramda “Reel” olarak paylaşıldığı göz önünde bulundurularak bu “Reel”lerin etkileşim oranları ve profillerin içerik üretme süreleri ve oranları nicel verilere dökülerek incelenecek ve “Reel”lerle etkileşime geçen diğer profillerin yorumlarıyla durum gözler önüne serilmeye çalışılacaktır. Çalışmanın evrenini daraltmak adına en çok etkileşim aldığı düşünülen Instagram profili ele alınacak ve sürecin ilerleyişi analiz edilecektir. Yapay zekâ her ne kadar verimli bir araç olarak hem bilgi taramada hem tasarım üretmede hem de yakın zamanda giderek gelişen bir durum olarak video üretme de kullanılabilir olsa da genel halkın algısını dejenere etmesi yönüyle sosyokültürel yapıyı manipüle ettiği ve dezenformasyon ürettiği düşünülebilir. Her ne kadar “Instagram” gibi sosyal medya platformları bu konuyla ilgili uyarılar içeren yapılar üretse de bunların kullanılmaması veya fark edilmemesi durumunda platformu tüketen kişilerin algısının bozuluyor olduğu düşünülebilir. Bu durumla ilgili regülasyonların daha açıklayıcı ve belirgin olması gerektiği varsayılabilir. Aksi takdirde bu videoların etik ve estetik anlamda negatif bir etki doğurabilmesi muhtemeldir. Tüm bu durumları anlatacak ve inceleyecek olan bildirinin ana sorunsalı toplumun sosyokültürel yapısına negatif etki edebilecek bir yapı olarak yapay zekanın yarattığı dezenformasyonları ele almaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal, Medya, Yapay, Zekâ, Kültür.

Disinformations of Videos Produced With Artificial Intelligence On Social Media Platforms and Their Socio-Cultural Reflections

Abstract

In these days when artificial intelligence modules are constantly evolving, an intense amount of content production can be observed on social media. While designers and academics working on the subject can perceive AI-generated content, it can be assumed that the general public's perception is degenerating, far removed from the situation, and that significant levels of disinformation are being generated. Videos produced on this topic are rapidly gaining increased engagement on social media platforms such as Instagram, Facebook, and TikTok. This paper will examine profiles that feature intensely produced interview videos on Instagram. This is because viewing these profiles may lead the

general public to mistake the AI designs for reality. Given that the videos are shared as "Reels" on Instagram, the interaction rates of these "Reels" and the time and rate of content creation for these profiles will be analyzed through quantitative data, and the situation will be illuminated through comments from other profiles interacting with the "Reels." To narrow down the scope of the study, the profile considered to receive the most interaction will be considered, and the progress of this process will be analyzed. While artificial intelligence can be used as a productive tool for both information scanning, design creation, and, more recently, video production, it can also be considered to manipulate sociocultural structures and generate disinformation by distorting the public's perception. Although social media platforms like Instagram have created structures containing warnings regarding this issue, it can be assumed that regulations regarding this situation should be more clear. Otherwise, these videos are likely to have negative ethical and aesthetic impacts. The main challenge of this paper, which will describe and examine all these situations, is to address the disinformation created by artificial intelligence as a structure that can negatively impact the sociocultural structure of society.

Keywords: Social, Media, Artificial, Intelligence, Culture.

Makale id= 61

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0094-2826>

Neoliberal Mimarlığın Kamusal Alanlara Yansıması: Foucault'nun Yönetimsellik Perspektifinden Bir İnceleme

Dr. Öğretim Üyesi Rıza Fatih Mendilcioğlu¹

¹başkent üniversitesi

Özet

Küreselleşme ile kent mekânları, salt barınma ve dolaşım alanları olmaktan çıkarak ekonomik, politik ve kültürel güç ilişkilerinin yeniden üretildiği mekanlar haline gelmeye başlamışlardır. Bununla beraber, 20. yüzyılın son çeyreğinde etkisini yoğun biçimde hissettiren neoliberal politikalar, kamusal alanın üretim ve kullanım biçimlerini köklü biçimde değiştirmiş; bu alanların yönetiminde piyasa rasyonalitesi ve güvenlik paradigması belirleyici rol oynamıştır. Bu bağlamda, mimari tasarım yalnızca estetik ve işlevsel bir pratik olarak değil, aynı zamanda toplumsal davranışları düzenleyen, sınırlandıran ve biçimlendiren bir iktidar aracı olarak öne çıkmaya başlamıştır. Bu çalışmanın amacı, neoliberal kentsel politikaların kamusal alanlara yansımasını, Michel Foucault'nun neoliberalizm ve yönetimsellik kavramları çerçevesinde irdelemek; özellikle “düşman mimarlık” olarak adlandırılan mekânsal stratejilerin, toplumsal dışlama ve davranışsal denetim mekanizmalarıyla nasıl ilişkili olduğunu ortaya koymaktır. Çalışmada, İstanbul, Londra ve Paris'ten seçilmiş örnekler üzerinden hem yerel hem küresel ölçekte karşılaştırmalı bir değerlendirme yapılacaktır. Söz konusu örnekler, neoliberal kent politikalarının farklı coğrafyalarda benzer kontrol teknikleri ve tasarım müdahaleleri ürettiğini göstermesi açısından önem taşımaktadır. Araştırma yöntemi olarak, yazılı ve görsel dokümanlara dayalı literatür taraması yöntemi kullanılacaktır. Çalışma sonucunda, düşman mimarlığın yalnızca fiziksel tasarım nesneleri üzerinden değil, aynı zamanda kamusal alanın hukuki, ekonomik ve kültürel kodlarının yeniden tanımlanması yoluyla işlediği; bu yönüyle neoliberal yönetimsellik anlayışının mekânsal tezahürü olduğu tespiti yapılacaktır. Bulgular, kapsayıcı tasarım ilkelerinin ve katılımcı mekân politikalarının geliştirilmesinin, kamusal alanın demokratik işlevinin korunmasında kritik öneme sahip olduğunu göstermektedir.

145

Anahtar Kelimeler: Neoliberalizm, Düşman Mimarlık, Kamusal Alan, Foucault, Sosyal Dışlama

The Reflection of Neoliberal Architecture On Public Spaces: An Examination From Foucault's Perspective of Governance

Abstract

With globalisation, urban spaces have ceased to be mere areas of shelter and circulation and have begun to become spaces where economic, political and cultural power relations are reproduced. Along with this, neoliberal policies, which had a profound impact in the last quarter of the 20th century, fundamentally changed the production and use of public space; market rationality and the security paradigm played a decisive role in the management of these spaces. In this context, architectural design has begun to emerge not only as an aesthetic and functional practice but also as a tool of power that regulates, limits, and shapes social behaviour. The aim of this study is to examine the reflection of neoliberal urban policies on public spaces within the framework of Michel Foucault's concepts of neoliberalism and governance; in particular, to reveal how spatial strategies referred to as ‘enemy architecture’ are related to mechanisms of social exclusion and behavioural control. The study will provide a comparative assessment at both local and global levels through selected examples from

Istanbul, London, and Paris. These examples are important in that they demonstrate how neoliberal urban policies produce similar control techniques and design interventions in different geographical contexts. The research method will be based on a literature review of written and visual documents. The study will conclude that enemy architecture operates not only through physical design objects but also through the redefinition of the legal, economic, and cultural codes of public space, thereby constituting a spatial manifestation of neoliberal governance. The findings show that the development of inclusive design principles and participatory spatial policies is critical to preserving the democratic function of public space.

Keywords: Neoliberalism, Enemy Architecture, Public Space, Foucault, Social Exclusion

Almanya ve Türkiye'de Sporda Yetenek Seçimi: Karşılaştırmalı Bir İnceleme

Dr. İbrahim Aydın¹

¹meb

Özet

Günümüzde uluslararası spor başarılarının arkasında sistemli ve bilimsel temellere dayanan yetenek seçimi ve geliştirme süreçleri yer almaktadır. Bu süreçler, ülkelerin spor politikaları, örgütlenme yapıları ve kültürel özellikleri doğrultusunda farklılık göstermektedir. Bu çalışmanın amacı; Almanya ve Türkiye'de sporda yetenek seçimi sistemlerini karşılaştırmalı olarak inceleyerek, her iki ülkedeki uygulamalar arasındaki benzerlik ve farklılıkları ortaya koymaktır. Araştırma, nitel yöntemle ve karşılaştırmalı analiz yaklaşımıyla yürütülmüştür. Almanya ve Türkiye'de spor alanında yetenek seçimine ilişkin mevcut uygulamalar, spor politikaları, kurumlar arası iş birliği, yaş grubu odaklı taramalar, test ve ölçme teknikleri gibi bileşenler temel alınarak değerlendirilmiştir. Veriler, ilgili ülkelerin resmi kurumlarının yayımladığı belgeler, akademik çalışmalar ve politika raporları doğrultusunda belgesel tarama yöntemi ile toplanmıştır. Analiz sonucunda Almanya'da yetenek seçiminin bilimsel testlerle desteklenen, çok paydaşlı ve sistematik bir yapıya sahip olduğu; okul, kulüp ve federasyonlar arası güçlü bir iş birliğine dayandığı belirlenmiştir. Türkiye'de ise son yıllarda gelişme gösteren yetenek tarama projelerine rağmen, sürecin daha çok merkezi ve devlet odaklı yürütüldüğü, saha uygulamalarında standardizasyon ve sürdürülebilirliğin zaman zaman sınırlı kaldığı görülmüştür. Almanya'daki uygulamalar sporcu takibinde uzun vadeli planlamayı öne çıkarırken, Türkiye'de süreçlerin daha çok proje bazlı ilerlediği tespit edilmiştir. Çalışma, Türkiye'de yetenek seçimi sistemine yönelik olarak bilimsel yöntemlerin yaygınlaştırılması, kurumlar arası koordinasyonun artırılması ve uygulamaların sürdürülebilir hale getirilmesi yönünde öneriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yetenek Seçimi, Karşılaştırmalı Spor Sistemleri, Almanya, Türkiye, Spor Politikası.

Talent Selection in Sports in Germany and Turkey: A Comparative Study

Abstract

Today, the foundation of international sporting success lies in systematic and scientifically based talent selection and development processes. These processes vary according to the sports policies, organisational structures and cultural characteristics of different countries. This study aims to compare the talent selection systems in Germany and Turkey, highlighting the similarities and differences between the two countries' practices. The research was conducted using qualitative methods and a comparative analysis approach. Current talent selection practices in sports in Germany and Turkey were evaluated based on components such as sports policies, inter-institutional cooperation, screenings focused on specific age groups, and testing and measurement techniques. Data were collected through a documentary review of documents published by the relevant countries' official institutions, academic studies and policy reports. The analysis revealed that talent selection in Germany is supported by scientific tests and has a systematic, multi-stakeholder structure based on strong cooperation between schools, clubs, and federations. In Turkey, despite the development of talent screening projects in recent years, the process was found to be more centralised and state-oriented, with standardisation and sustainability of field applications sometimes limited. While practices in Germany prioritise long-term

athlete tracking planning, processes in Turkey are more project-based. The study makes recommendations for the widespread adoption of scientific methods in talent selection systems in Turkey, increased inter-institutional coordination and sustainable practices.

Keywords: Talent Selection, Comparative Sports Systems, Germany, Turkey, Sports Policy.

Makale id= 45

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-5284-2256

Ankilozan Spondilit Hastalarında IL-6 Düzeyinin Sağlıklı Bireylerle Karşılaştırılması ve Hastalık Aktivasyonu ile İlişkisi

Doç.Dr. Ahmet Karadağ¹

¹Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi

*Corresponding author: Ahmet KARADAĞ

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı Ankilozan Spondilit hastalarında IL-6 düzeyinin sağlıklı bireylerle karşılaştırılması ve hastalık aktivasyonu ile ilişkisini değerlendirmektir. **Gereç-Yöntem:** Bu çalışmaya 32 Ankilozan Spondilit ve 32 sağlıklı birey dahil edildi. Tüm katılımcıların yaş, cinsiyet, vücut kitle indeksi vb. sosyo-demografik verileri kaydedildi. Tüm katılımcılardan venöz kan örnekleri alındı. Alınan venöz kan örneklerinden elisa yöntemi ile tüm katılımcıların IL-6 düzeyleri ölçüldü. Ankilozan spondilit hastalarında Ankilozan Spondilit Hastalık Aktivite İndeksi (BASDAI) kayıt edildi. **Bulgular:** Gruplar arası yaş, vücut kitle indeksi, cinsiyet ve sigara kullanımı yönünden karşılaştırıldığında gruplar arası fark istatistiksel olarak önemsizdi ($p>0,05$). Her iki gruptaki bireylerin IL-6 değerleri karşılaştırıldığında IL-6 değerleri ise AS hastalarında istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek bulunmuştur ($p= 0,017$). Ankilozan spondilit hastalarında IL6 ile BASDAI arasında orta düzeyde anlamlı bir pozitif korelasyon bulunmuştur ($p= 0,044$, $r=0,358$). **Sonuç:** IL6 seviyesi Ankilozan spondilit hastalarında sağlıklı bireylere göre daha yüksek olarak bulunmuştur. Bununla birlikte Ankilozan spondilit hastalarında IL-6 düzeyleri ile BASDAI skorları arasında pozitif bir ilişki vardır.

Anahtar Kelimeler: Ankilozan Spondilit, IL-6,

Association Between Nighttime Sleep Duration and Falls Among Community-Dwelling Older Adults Aged 65 and Over: Findings From a National Population-Based Cross-Sectional Study

Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Emin Arayıcı¹, Araştırmacı Ali Köse²

¹Dokuz Eylül University Faculty of Medicine

²Dokuz Eylül University Institute of Health Sciences

*Corresponding author: MEHMET EMİN ARAYICI

Özet

Falls are a leading cause of injury among older adults and may be influenced by sleep duration. This study aimed to investigate the association between nighttime sleep duration and fall risk in a nationally representative older population. This population-based cross-sectional study used data from the Turkey Elderly Profile Survey conducted in 2023. A total of 10,321 community-dwelling adults aged 65 years and older were included. Data on demographics, health characteristics, sleep duration, environmental factors, and fall history were collected through structured interviews. Univariable and multivariable logistic regression models were undertaken to estimate the association between nighttime sleep duration (<7 hours, 7–8 hours [reference], and >8 hours) and falls. Multivariable models progressively adjusted for age, gender, education, marital status, physical activity, BMI, alcohol use, regular medication, walking difficulty, visual impairment, depression, chronic disease status, self-rated health, and environmental factors. Odds ratios (OR) and adjusted odds ratios (aOR) with 95% confidence intervals (CI) were calculated. Among the participants (mean age: 72.8 ± 6.4 years; 54.5% female), 20.1% reported falls in the past year. Short sleep duration (<7 hours) was associated with significantly increased odds of falling in both unadjusted (OR = 1.755, 95% CI: 1.584–1.944, p < 0.001) and fully adjusted models (aOR = 1.546, 95% CI: 1.388–1.724, p < 0.001). Long sleep duration (>8 hours) initially indicated an elevated fall risk (OR = 1.224, 95% CI: 1.036–1.447, p = 0.018); however, this association lost statistical significance after fully adjusting for several health and environmental covariates (aOR = 1.091, 95% CI: 0.918–1.297, p = 0.322). Nighttime sleep duration less than 7 hours was independently associated with an increased risk of falls among older adults. Interventions promoting optimal sleep duration could be a crucial component of fall prevention strategies targeting older populations.

Anahtar Kelimeler: Sleep Duration, Falls, Community-Dwelling Older Adults

Association Between Nighttime Sleep Duration and Falls Among Community-Dwelling Older Adults Aged 65 and Over: Findings From a National Population-Based Cross-Sectional Study

Abstract

Falls are a leading cause of injury among older adults and may be influenced by sleep duration. This study aimed to investigate the association between nighttime sleep duration and fall risk in a nationally representative older population. This population-based cross-sectional study used data from the Turkey Elderly Profile Survey conducted in 2023. A total of 10,321 community-dwelling adults aged 65 years and older were included. Data on demographics, health characteristics, sleep duration, environmental factors, and fall history were collected through structured interviews. Univariable and multivariable logistic regression models were undertaken to estimate the association between nighttime sleep duration (<7 hours, 7–8 hours [reference], and >8 hours) and falls. Multivariable models progressively adjusted

for age, gender, education, marital status, physical activity, BMI, alcohol use, regular medication, walking difficulty, visual impairment, depression, chronic disease status, self-rated health, and environmental factors. Odds ratios (OR) and adjusted odds ratios (aOR) with 95% confidence intervals (CI) were calculated. Among the participants (mean age: 72.8 ± 6.4 years; 54.5% female), 20.1% reported falls in the past year. Short sleep duration (<7 hours) was associated with significantly increased odds of falling in both unadjusted (OR = 1.755, 95% CI: 1.584–1.944, $p < 0.001$) and fully adjusted models (aOR = 1.546, 95% CI: 1.388–1.724, $p < 0.001$). Long sleep duration (>8 hours) initially indicated an elevated fall risk (OR = 1.224, 95% CI: 1.036–1.447, $p = 0.018$); however, this association lost statistical significance after fully adjusting for several health and environmental covariates (aOR = 1.091, 95% CI: 0.918–1.297, $p = 0.322$). Nighttime sleep duration less than 7 hours was independently associated with an increased risk of falls among older adults. Interventions promoting optimal sleep duration could be a crucial component of fall prevention strategies targeting older populations.

Keywords: Sleep Duration, Falls, Community-Dwelling Older Adults

Makale id= 32

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-6877-346X>

Atletizm Sporcularının Algılanan Stres Düzeylerinin Durumsallık ve Sürekli Kaygının Performans Üzerine Etkisinin İncelenmesi

Araştırmacı Roja Arslantosun¹

¹MEB

Özet

Bu çalışma, atletizm sporcularının algıladıkları stres düzeyleri ile durumluk ve sürekli kaygı düzeylerinin sportif performans üzerindeki etkilerini incelemektedir. Araştırmaya Güneydoğu illerinden katılan 319 lisanslı sporcu katılmış, veriler geçerliliği kanıtlanmış ölçeklerle toplanarak SPSS 26.0 programında analiz edilmiştir. Analizlerde anlamlılık düzeyi 0.05 olarak kabul edilmiştir. Araştırmada kadın sporcuların stres algısı puanı ortalaması 31,04; erkeklerin ise 30,02 olarak ölçülmüş, bu fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p=0,031$). Genel algılanan stres puanlarında da kadın sporcuların ortalaması 43,70 iken erkeklerin 42,55 olarak hesaplanmış ve aradaki fark yine anlamlı bulunmuştur ($p=0,049$). Buna karşın, durumluk ve sürekli kaygı düzeyleri ile öz yeterlik düzeyleri açısından cinsiyete göre anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$). Eğitim düzeyi (ilkokul, ortaokul, lise) ile stres ve kaygı değişkenleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır (tüm $p>0,05$). Benzer şekilde, spor branşı ve spor yapılan yer (okul, kulüp, ferdi) değişkenleri açısından da anlamlı bir fark görülmemiştir ($p>0,05$). Spor yaşı değişkenine göre yapılan analizlerde, 1-2 yıl ve 5 yıl üzeri spor yapan sporcuların kaygı düzeyleri, 3-4 yıl spor yapanlara göre anlamlı derecede daha yüksek bulunmuştur ($F=3,976$; $p=0,020$). Bu farkın kaynağı LSD testi ile belirlenmiştir. Diğer alt boyutlarda (öz yeterlik, stres algısı, toplam stres puanı) spor yaşı açısından anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$). Korelasyon analizinde ise durumluk ve sürekli kaygı ile öz yeterlik arasında $r=0,127$ ($p=0,024$), stres algısı ile $r=0,137$ ($p=0,014$) ve genel stres puanı ile $r=0,169$ ($p=0,002$) düzeyinde pozitif ve zayıf düzeyde anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Bu sonuçlar, kaygı düzeyi arttıkça bireylerin stres algısının ve genel stres seviyesinin de yükseldiğini göstermektedir. Çalışmada bazı bireysel farklılıkların stres ve kaygı düzeylerini etkilediği; bu psikolojik değişkenlerin ise sporcu performansında belirleyici olduğu saptanmıştır. Bu durum, sporculara yönelik psikolojik desteklerin önemini bir kez daha ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Algılanan Stres, Durumluk Kaygı, Sürekli Kaygı, Sporcu Performansı, Psikolojik Dayanıklılık

Investigation of the Effects of Perceived Stress Levels of Athletics Athletes, Conditional and Traits Anxiety On Performance

Abstract

This study investigates the effects of perceived stress levels, and state and trait anxiety levels, on the athletic performance of track and field athletes. A total of 319 licensed athletes from southeastern provinces participated in the study. Data were collected using validated scales and analyzed with SPSS 26.0, with a significance level set at 0.05. The mean perceived stress score was 31.04 for female athletes and 30.02 for males, with the difference found statistically significant ($p=0.031$). Similarly, the total perceived stress score was 43.70 for females and 42.55 for males, again showing a significant difference ($p=0.049$). However, no significant gender differences were found in state and trait anxiety or self-efficacy levels ($p>0.05$). Educational level (primary, secondary, high school) was not significantly

associated with stress or anxiety variables (all $p > 0.05$). No significant differences were also observed based on sport branch or sport setting (school, club, individual) ($p > 0.05$). In contrast, athletes with 1–2 years and over 5 years of sport experience had significantly higher anxiety levels than those with 3–4 years ($F=3.976$; $p=0.020$), as determined by the LSD test. No significant differences were found for sport age in self-efficacy, stress perception, or total stress scores ($p > 0.05$). Correlation analysis revealed weak but significant positive relationships between state and trait anxiety and self-efficacy ($r=0.127$; $p=0.024$), perceived stress ($r=0.137$; $p=0.014$), and general stress ($r=0.169$; $p=0.002$). These findings suggest that as anxiety increases, stress perception and general stress levels also increase. The study concludes that individual differences impact stress and anxiety, and these psychological factors significantly influence athlete performance, highlighting the need for psychological support.

Keywords: Perceived Stress, State Anxiety, Trait Anxiety, Athlete Performance, Psychological Resilience.

Makale id= 51

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0005-8518-4236

Bireylerin Geleneksel Tamamlayıcı ve Alternatif Tıp Tutumunun İncelenmesi: Bir Meta-Analiz Çalışması

Arş.Gör. Muhammed Enes Çalışkan¹ , Dr. Öğretim Üyesi Müjdat Yeşildal²

¹Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi

²Selçuk Üniversitesi

Özet

Amaç: COVID-19 pandemi sonrası bireylerin modern tıbbı olan tutumun değiştiği, geleneksel tedavilere yönelimin arttığı görülmüştür. Bundan dolayı bireylerin GETAT'a yönelik tutumlarının incelenmesi önemli hale gelmiştir. Bu nedenle bu çalışmanın amacı bireylerin GETAT'a yönelik tutumlarını inceleyen çalışmalardan elde edilen sonuçları birleştirilerek etki büyüklüklerinin hesaplanması ve daha genellenebilir bir sonuç çıkarılmasıdır. **Yöntem:** Araştırma nicel araştırma desenlerinden olan meta-analiz yöntemine göre tasarlanmıştır. Araştırmaya dahil olma kriterleri; demografik değişkenlere göre parametrik testlerin yapılmış olması, ortalama ve standart sapma değerlerinin verilmiş olması ve çalışmaların 2020-2024 arası Türkçe olarak yayınlanmış olması olarak belirlenmiştir. Bu kapsamın dışında kalanlar araştırmadan dışlanmıştır. Veri tabanlarından “geleneksel tamamlayıcı ve alternatif tıp tutumu” anahtar kelimesi kullanılarak yapılan tarama sonucunda toplamda ilgili 19 çalışmaya ulaşılmıştır. Yayın yanlılığı için huni saçılım ve Funnel Plot Asymmetry testleri kullanılmıştır. Analizden önce heterojenlik testi yapılmış, bu test rastgele-etkiler modeli kullanılmasının sebeplerinden biridir. Etki büyüklüklerinin heterojenliği Q testi ve düzeyi I² ile hesaplanmıştır. Verilerin analizi için JASP 0.19.2 programı kullanılmış, etki büyüklükleri “Cohen'd” formülü ile hesaplanmıştır. **Bulgular:** Analize dahil edilen 19 çalışmanın heterojen olduğu (Q =125.485, 55.723, 39.627, I² =83.239, 79.257, 72.500, p<0.001), yayın yanlılığının olmadığı (p>0.05) tespit edilmiştir. Bireylerin GETAT tutumlarının genel etki büyüklüğü (ES=-0.057, -0.017, -0.065) istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır (p=0.421, 0.844, 0.440 / CI=-0.62-0.51, -0.58-0.55, -0.55-0.42). **Tartışma:** GETAT tutumlarının incelendiği bu çalışmada genel etki büyüklüğü anlamlı bulunmamış olup, ilgili literatür incelendiğinde Tozun ve arkadaşları (Cohen'd=0.45, CI=0.37-0.54), Kim ve arkadaşları (Cohen'd=0.64, CI=0.54-0.73) yaptıkları çalışmada etki büyüklüklerini istatistiksel olarak anlamlı bulmuştur. Bu sonuçlar yapılan çalışmanın sonucuna uymadığını göstermektedir. **Sonuç:** Bireylerin GETAT'a yönelik tutumlarının istatistiksel olarak anlamlı çıkmaması, bu uygulamalardan habersiz olmaları, uygulamadan çekinmeleri, uygulayıcı kişi ve kurumlara olan güvensizliklerinden kaynaklanıyor olabilir. Bu bağlamda Sağlık Bakanlığı kurumu ve bağlı kuruluşların bireylere GETAT uygulamaları hakkında eğitimler vermesi, uygulayıcı kişi veya kurumlara olan güvensizliğin araştırılması önerilmektedir.

154

Anahtar Kelimeler: Tamamlayıcı ve Alternatif Tıp, Meta-Analiz, Etki Büyüklüğü

Examining Individuals' Attitudes Towards Traditional Complementary and Alternative Medicine: A Meta-Analysis Study

Abstract

Purpose: The COVID-19 pandemic has influenced healthcare-seeking behaviours, leading to growing interest in traditional, complementary, and alternative medicine (TCAM). Understanding public attitudes towards these practices has therefore become important. This study aimed to synthesise findings from research on individuals' attitudes towards TCAM published in Turkish between 2020 and

2024, calculate overall effect sizes, and provide generalisable conclusions. Method: A meta-analysis design was employed, focusing on studies that: (1) used parametric statistical tests by demographic variables, (2) reported mean and standard deviation values, and (3) were published in Turkish between 2020 and 2024. Studies not meeting these criteria were excluded. A systematic database search using the keyword “traditional complementary and alternative medicine attitude” identified 19 eligible studies. Publication bias was assessed using funnel plot dispersion and asymmetry tests. Heterogeneity was evaluated with the Q test and I^2 statistics. Due to substantial heterogeneity, the random-effects model was applied. Analyses were conducted in JASP 0.19.2, with effect sizes calculated using Cohen’s d. Findings: The included studies were heterogeneous ($Q = 125.485, 55.723, 39.627$; $I^2 = 83.239, 79.257, 72.500$; $p < 0.001$) but showed no evidence of publication bias ($p > 0.05$). The overall effect sizes ($ES = -0.057, -0.017, -0.065$) were not statistically significant ($p = 0.421, 0.844, 0.440$; $CI = -0.62-0.51, -0.58-0.55, -0.55-0.42$). Conclusion: Individuals’ attitudes towards TCAM were neutral, with no significant positive or negative tendency. This may reflect limited awareness, reluctance to use such practices, or distrust in practitioners and institutions. By contrast, some prior studies (e.g., Tozun, $ES = 0.45$; Kim, $ES = 0.64$) found significant positive attitudes. It is recommended that the Ministry of Health and related agencies develop educational initiatives to improve awareness and investigate the sources of public distrust towards TCAM services.

Keywords: Complementary and Alternative Medicine, Meta-Analysis, Effect Size

Makale id= 65

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7773-8757>

Bolu Spor Turizminin Haritası

Emre Kızıltan¹ , Doç.Dr. Onur Cüneyt Kahraman¹

¹Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

*Corresponding author: Onur Cüneyt Kahraman

Özet

Turizm hem ekonomik hem de sosyal yönleri ile ülkelerin gelişimi adına stratejik bir öneme sahip olup, çok yönlü ve sürekli gelişim gösteren bir endüstri haline gelmiştir. Küreselleşme, teknolojiye ilerlemeler ve insanların artan gelir düzeyi ile turistlerin tercihlerinin yalnızca deniz, kum güneş değil bununla beraber kültür, sağlık, eğitim ve spor gibi farklı deneyim yaşayabileceği alanlara kaydığı görülmektedir. Spor turizmi de hem ulusal hem de uluslararası boyutta hızla gelişim gösteren ekonomik açıdan istihdam yaratan ve yerel toplum ile turistler arasında sosyal ve kültürel etkileşimi güçlendiren önemli bir turizm türü olarak karşımıza çıkmaktadır. Bununla birlikte spor turizmi faaliyetlerinin gerçekleştirildiği şehirlerin tanıtımına katkı sağlayabilecek önemli bir araç olarak düşünülebilir. Bolu, doğal yapısı ve stratejik konumu sayesinde Türkiye’de spor turizmi için öne çıkan illerden biridir. Bu çalışmanın amacı, Bolu’nun geçmişten bugüne ev sahipliği yaptığı spor turizmi türleri ve bu faaliyetlerin yapıldığı yerler harita üzerinde gösterilerek bir “Spor Turizmi Haritası” oluşturmak, böylece spor turistleri, yatırımcılar, yerel yöneticiler ve araştırmacılar için yol gösterici bir kaynak hazırlamaktır. Bu kapsamda, Bolu ilinde gerçekleştirilen spor turizmi faaliyetlerinin kapsamlı bir şekilde ortaya konulması ve bu faaliyetlerin mekânsal dağılımını belirleyebilmek amacıyla doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Doküman analizi yöntemi ile Bolu’nun geçmişten günümüze ev sahipliği yaptığı spor etkinlikleri, tesisler ve organizasyonlar hakkında ikincil veriler toplanmıştır. Bu veriler; ilgili kurum ve kuruluşların (Bolu İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, belediyeler, federasyonlar vb.) resmi kayıtları, turizm istatistikleri, basın arşivleri ve akademik çalışmalar incelenerek elde edilmiştir.

156

Anahtar Kelimeler: Spor Turizmi, Bolu, Doküman Analizi

Map of Bolu Sports Tourism

Abstract

Tourism, with its economic and social aspects, has become a strategically important, complex, and ever-growing industry that is a key driver of countries' development. Fuelled by globalization, technological innovations, and increasing income levels, the interests of tourists have expanded beyond the conventional sea-sand-sun concept to more varied forms, such as cultural, health, educational, and sports-related experiences. Among them, sports tourism has emerged as one of the fastest-developing types of tourism at both the national and international levels, creating jobs, inducing local economic growth, and providing social and cultural exchange between residents and tourists. In addition, sports tourism is an effective promotion tool for host cities, raising awareness and desirability in the international tourism market. For this purpose, a document analysis approach was used to scrutinize sporting tourism activities in Bolu thoroughly and to identify their spatial distribution. Secondary data regarding sporting events, facilities, and organizations that Bolu hosts were gathered by systematically reviewing official documents from the concerned institutions and organizations (such as the Bolu

Provincial Directorate of Culture and Tourism, the Provincial Directorate of Youth and Sports, municipalities, and sports federations), as well as tourism statistics, press archives, and academic studies.

Keywords: Sports Tourism, Bolu, Document Analysis

Diş Hekimliği Preklinik Öğrencilerinin Pratik Derslere Bakış Açısının Değerlendirilmesi

Arş.Gör. Müge Erarslan¹ , Doç.Dr. Sezgi Cinel Şahin¹ , Dr. Öğretim Üyesi Hande Şenol²

¹Pamukkale Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı

²Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi, Biyoistatistik Anabilim Dalı

Özet

Protetik diş tedavisi dersini alan preklinik öğrencilerinin mesleki tercihleri, eğitim-öğretim sürecine yönelik beklentileri ve öğrenme deneyimlerine ilişkin görüşlerinin değerlendirmesi hedeflenen bu çalışmaya, 2024-2025 eğitim-öğretim yılında Diş Hekimliği Fakültelerinde ikinci sınıf preklinik eğitimi alan %69,6'sı kadın, %30,4'ü erkek toplam 181 öğrenci katılım gösterdi. Çalışmaya özel hazırlanan anket öğrencilere Google Forms aracılığıyla ulaştırılarak öğrencilerin pratik ve teorik tabanlı öğretime ilişkin görüşleri araştırıldı. İstatistiksel analizler ki-kare ve fisher exact testleri ile yapıldı ($p<0,05$). Mesleğini değiştirmeyi düşünen öğrencilerin dersi sevme oranının anlamlı şekilde düşük olduğu öğrenildi ($p=0,001$). Öğrencilerin %95,1'inin ders işleyişinden mesleki memnuniyet sağlayabildikleri görüldü. Ancak katılımcıların %16'sının ise mesleğinden memnun olmadığı ve değiştirmek istediği öğrenildi. Seçtiği mesleğin kendine uygun olduğunu düşünen bireyler için dersi sevme durumunun oldukça etkili olduğu görüldü ($p=0,001$). Bu veriler ışığında, protetik diş tedavisi ders içeriklerinde yapılacak güncellenmeler ile dersi keyifli hale getirmenin, öğrencilerin mesleki olarak doğru yönlendirilmesi ve kişisel kazanımları açısından kritik önemde olduğu açıktır.

Anahtar Kelimeler: Diş Hekimliği Eğitimi, Mesleki Kazanımlar, Mesleki Memnuniyet, Protetik Diş Tedavisi

Evaluation of Dentistry Preclinical Students' Perspectives On Practical Courses

Abstract

This study aims to evaluate the professional preferences, expectations regarding the educational process, and learning experiences of preclinical students taking the Prosthetic Dentistry course. A total of 181 second-year preclinical students from Faculties of Dentistry during the 2024–2025 academic year participated in the study, of whom 69.6% were female and 30.4% were male. A specially designed questionnaire was delivered to the students via Google Forms to investigate their opinions on both practical and theoretical teaching. Statistical analyses were performed using chi-square and Fisher's exact tests ($p<0.05$). It was found that students considering changing their profession had a significantly lower rate of liking the course ($p=0.001$). 95.1% of the students reported that the course contributed positively to their professional satisfaction. However, 16% of the participants stated that they were dissatisfied with their profession and wanted to change it. It was also observed that liking the course had a significant impact on those who believed that their chosen profession suited them ($p=0.001$). In light of the findings, it is clear that updating the content of the Prosthetic Dentistry course to make it more enjoyable is critically important for proper professional guidance of students and for their personal development.

Keywords: Dental Education, Professional Development, Career Satisfaction, Prosthodontics

Makale id= 37

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-8100-1800

Diyabet ve Bitkisel Tedavi ile İlgili Youtube Videoların Değerlendirilmesi

Doç.Dr. Ömer Akyürek¹

¹Medicana Konya Hastanesi

Özet

Amaç: YouTube en yaygın kullanılan çevrimiçi platform olmayı sürdürmekte olup, sağlık eğitimi amacıyla giderek daha fazla kullanılmaktadır. YouTube’ da "diyabet ve bitkisel tedavi" ile ilgili videolar bol miktarda bulunmasına rağmen, bu videoların kalite ve içeriklerinin ayrıntılı analizine yönelik araştırmalar hâlen yetersizdir. Bu çalışmanın amacı YouTube’da "diyabet ve bitkisel tedavi" ile ilgili sağlık ve bilgilendirme videolarının kalitesini, güvenilirliğini ve eğiticilik düzeyini değerlendirmektir. Metot: YouTube platformu 28-29 temmuz 2025 tarihleri arasında "diyabet ve bitkisel tedavi" anahtar kelimesi kullanılarak sistematik şekilde taranmıştır. Bulgular: Analizimize "diyabet ve bitkisel tedavi" ile ilgili toplam 50 video dahil edilmiştir. En fazla video yükleyen kaynaklar; %60 ile tıbbi web siteleri, %30 ulusal haber kanalları, %10 hastaneler/medikal merkezler olmuştur. Diyabet ve bitkisel tedavi başlığı altında; diyabet tedavisi, diyabetin bitkisel tedavisi ,diyabet kürü, diyabetin komplikasyonları, diyabet hastalarında beslenme önerileri, en sık rastlanan kategori olarak belirlenmiştir. Diyabet hastalarında beslenme önerileri, diyabetin bitkisel tedavisi ,diyabet kürü videoları sırasıyla en yüksek izlenme sayılarına ulaşmıştır. Ulusal haber kanalları yüklenen videolar, ortalama izlenme, beğeni ve beğenmeme sayıları bakımından yüksek değerler almıştır. Genel olarak, YouTube’da yayınlanan videolarının %0,5’i faydalı olarak değerlendirilmiştir. Sonuç: YouTube’da "diyabet ve bitkisel tedavi" ile en alakalı ilk 50 video analiz edildiğinde ağırlıklı olarak sağlık profesyonelleri tarafından videoların yüklenmiş olduğu görüldü. Ancak diyabetin tedavi seçeneği olarak bitkisel ürünlerin etkililiğini destekleyen kanıtlar yetersizdir. Bitkisel ürünleri kullanan diyabet tanılı bireyler güvenliğini sağlamak için, sağlık personelleri ile iletişim halinde olmalı, bitkisel ürünlerin yan etkilerinin farkında olmalıdır. Farkındalığı artırmak amacıyla doğru ve bilimsel videolara odaklanılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Youtube, Diyabet, Bitkisel Tedavi

Evaluation of Youtube Videos Related to Diabetes and Herbal Treatment

Abstract

Objective: YouTube continues to be one of the most widely used online platforms and is increasingly utilized for health education purposes. Although there is a vast number of videos on YouTube concerning "diabetes and herbal treatment," there remains a lack of detailed research analyzing the quality and content of these videos. The aim of this study is to evaluate the quality, reliability, and educational value of health-related informational videos on YouTube regarding "diabetes and herbal treatment." Method: A systematic search was conducted on the YouTube platform between July 28–29, 2025, using the keyword "diabetes and herbal treatment." Results: A total of 50 videos related to "diabetes and herbal treatment" were included in the analysis. The primary sources of video uploads were medical websites (60%), national news channels (30%), and hospitals/medical centers (10%). The most common categories identified under the topic of diabetes and herbal treatment were: diabetes treatment, herbal remedies for diabetes, diabetes cure, complications of diabetes, and dietary

recommendations for individuals with diabetes. Among these, videos on dietary recommendations for diabetic patients, herbal treatment of diabetes, and diabetes cures received the highest number of views, respectively. Videos uploaded by national news channels had higher average numbers of views, likes, and dislikes compared to other sources. Overall, only 0.5% of the analyzed videos were assessed as beneficial. Conclusion: Analysis of the top 50 most relevant videos on YouTube regarding "diabetes and herbal treatment" revealed that most were uploaded by healthcare professionals. However, there is insufficient evidence supporting the efficacy of herbal products as a treatment option for diabetes. To ensure the safety of individuals diagnosed with diabetes who use herbal products, it is essential that they remain in contact with healthcare providers and be aware of potential side effects. Efforts should be directed toward promoting accurate and scientifically sound videos in order to raise public awareness.

Keywords: Youtube, Diabetes, Herbal Treatment

Makale id= 81

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0872-2043>

Doğumhanede Çalışan Sağlık Profesyonellerinde Travmaya Duyarlı Bakım: Etik Değerlere Eğilim ve İletişim Becerilerinin Kanonik Korelasyonu

Dr. Öğretim Üyesi Ayşe Deliktaş Demirci¹, Dr. Öğretim Üyesi Mine Oruç², Doç.Dr. Filiz Aslantekin Özçoban³, Prof.Dr. Kamile Kabukcuoğlu¹

¹Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

²Antalya Bilim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

³Balıkesir Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Özet

Giriş: Travmanın kalıcı olumsuz etkileri, travmaya duyarlı bakım yaklaşımları üzerine kapsamlı araştırmalara yol açmıştır. Bu yaklaşım, travmanın yaygın etkisini ve sonuçlarını kabul ederken, bakım verenlerin bu anlayışı bakım stratejilerine dahil etme kapasitelerini artırmaktadır. Ancak, travmaya duyarlı bakım felsefesinin, kadınların çoğunlukla yetersiz bakım nedeniyle travmatik doğumlar yaşadığı doğum ünitelerinde pratiğe nasıl yansıdığı konusunda netlik bulunmamaktadır. Bu çalışma, travmaya duyarlı bakımı demografik özellikler, meslekle ilgili değişkenler, etik değerlere yakınlık ve sağlık çalışanlarının iletişim becerileri düzeyleri açısından incelemeyi amaçlamaktadır. Yöntem: Bu kesitsel çalışma, doğumhanelerde çalışan 135 sağlık profesyoneli ile gerçekleştirilmiştir. Veriler; kişisel bilgi formu, Travmaya Duyarlı Uygulamaya İlişkin Bilgi, Tutum ve Uygulama Anketi, Sağlık Çalışanları İletişim Becerileri Ölçeği ve Etik Değerlere Yakınlık Ölçeği'nden elde edilmiştir. Betimsel istatistikler, bağımsız t-testleri, ANOVA, Pearson korelasyon ve kanonik korelasyon analizleri yapılmıştır. Çalışmanın yürütülmesi için gerekli etik onay (No: TBAEK-290, Tarih: 25.04.2024) ve izinler alınmıştır. Bulgular: Kanonik korelasyon analizi, sağlık profesyonellerinin iletişim becerileri ile travmaya duyarlı bakım arasında anlamlı ve pozitif bir korelasyon olduğunu göstermiştir (korelasyon = 0,49). Ancak, etik değerlere yönelik eğilim ile travmaya duyarlı bakım arasında anlamlı bir korelasyon bulunmamıştır. Standartlaştırılmış değerler, daha az empatik, saygılı, bilgilendirici ve sosyal iletişim becerileri kullanan sağlık profesyonellerinin travmayla ilgili bilgi ve pratiklerinin daha düşük olma eğiliminde olduğunu göstermiştir. Konuya ilişkin hizmet içi eğitim, travmaya duyarlı bakımın benimsenmesini etkilemezken, diğer sosyal ve mesleki faktörlerin yanı sıra daha yüksek eğitim düzeyi bu tür bir yaklaşımın benimsenmesini önemli ölçüde etkilemiştir. Sonuç: Bu çalışma, empati, saygı, açık bilgi sunma ve sosyal duyarlılık gibi iletişim becerilerinin sağlık profesyonellerinin travmaya duyarlı bakım yaklaşımını geliştirebileceğini vurgulamaktadır. Eğitim bu yaklaşımı teşvik etmese de, uzmanlaşma ve mesleki gelişim bu yaklaşımı destekleyen faktörler olarak ortaya çıkmaktadır.

161

Anahtar Kelimeler: Doğumhane, Empati, Sağlık Profesyonelleri, Profesyonellik, Saygı

**Trauma-Informed Care Among Healthcare Professionals Who Work At the Birth Units:
Canonical Correlation of Inclination to Ethical Values and Communication Skills**

Abstract

Background: The enduring negative effects of trauma have prompted extensive research into trauma-informed care approaches. This approach recognizes the widespread impact and consequences of trauma while enhancing caregivers' capacity to incorporate this understanding into care strategies. However, there is no clarity on how the trauma-informed care philosophy translates into practice in birth units where women mostly experience traumatic births due to inadequate care. This study aimed to examine

trauma-informed care used by demographics, profession-related variables, inclination to ethical values, and healthcare professionals' communication skills levels. Methods: This cross-sectional study surveyed 135 healthcare professionals working in birth units. Data were obtained from demographics form, the Knowledge, Attitude, and Practice Related to Trauma-Informed Practice Survey, Health Professionals Communication Skills Scale, and Inclination to Ethical Values Scale. Descriptive statistics, independent t-tests, ANOVA, Pearson correlation, and canonical correlation analyses were performed. Ethical approvals (Number: TBAEK-290, Date: 25.04.2024) and permissions which were necessary were obtained to conduct the study. Results: Canonical correlation analysis showed a significant positive correlation between health professionals' communication skills and trauma-informed care (correlation = 0.49). However, the correlation between inclination toward ethical values and trauma-informed care was not significant. Standardized loadings suggested that healthcare professionals who used less emphatic, respectful, informative, and social communication skills tended to have decreased knowledge and practice related to trauma. While training did not influence trauma-informed care adoption, higher educational attainment significantly impacted the embracing of such an approach, alongside other social and professional factors. Conclusions: This study highlights that communication abilities, including empathy, respect, delivering clear information, and social sensitivity, can enhance healthcare professionals' trauma-informed care approach. While training might not encourage this approach, specialization and professional development are emerging as factors that support this approach.

Keywords: Birth Unit, Empathy, Healthcare Professionals, Professionalism, Respect

Makale id= 2

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-9342-996X

Endojen ve Egzojen Antioksidanların Dna Hasarı Üzerindeki Koruyucu Etkileri

Dr. Öğretim Üyesi Sevgi Öztaş¹ , Öğretim Görevlisi İsmail Öztaş¹

¹Hakkari Üniversitesi

*Corresponding author: SEVGİ ÖZTAŞ

Özet

DNA, hücrel yaşamsal işlevlerin temelini oluşturan moleküldür ve çeşitli çevresel faktörler, metabolik reaksiyonlar ve serbest radikal oluşumu sonucu hasara uğrayabilir. Bu hasarlar, hücre bölünmesi, apoptoz ve mutasyon gibi birçok biyolojik süreci olumsuz etkileyerek kanser, nörodejeneratif hastalıklar ve yaşlanma gibi patolojilere neden olabilir. Antioksidanlar, bu süreçte DNA'yı koruyucu rol oynayan en önemli savunma mekanizmalarındandır. Bu derleme çalışmada; endojen antioksidan sistem (SOD, katalaz, glutatyon vb.) ile besinler ve bitkisel kaynaklarla sağlanan eksojen antioksidanların (C ve E vitamini, polifenoller, flavonoidler vb.) oksidatif stresle savaşta ve DNA hasarının önlenmesinde üstlendikleri roller ele alınmıştır. Ayrıca, farklı hücrel antioksidan mekanizmaların nasıl işlediği ve antioksidan yetersizliğinin hastalıklarla ilişkisi detaylandırılmıştır. Sonuç olarak, antioksidan savunmanın güçlendirilmesi, DNA bütünlüğünün korunması ve birçok kronik hastalığın önlenmesi açısından kritik bir strateji olarak değerlendirilmektedir. Bu derleme, DNA hasarının önlenmesine yönelik yeni terapötik yaklaşımlar geliştirilmesine ışık tutmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dna Hasarı, Antioksidan Sistem, Oksidatif Stres, Endojen Savunma, Vitaminler, Fitokimyasallar

163

Protective Effects of Endogenous and Exogenous Antioxidants On Dna Damage

Abstract

DNA is the fundamental molecule of cellular life functions and can be damaged due to various environmental factors, metabolic reactions, and free radical formation. Such damage can negatively affect many biological processes such as cell division, apoptosis, and mutation, leading to cancer, neurodegenerative diseases, and aging-related pathologies. Antioxidants are one of the most crucial defense mechanisms protecting DNA in this process. This review focuses on the roles of endogenous antioxidant systems (e.g., SOD, catalase, glutathione) and exogenous antioxidants (e.g., vitamins C and E, polyphenols, flavonoids) obtained through diet and herbal sources in combating oxidative stress and preventing DNA damage. Additionally, it elaborates on how different cellular antioxidant mechanisms function and how antioxidant deficiencies are associated with diseases. In conclusion, strengthening antioxidant defenses is considered a critical strategy for preserving DNA integrity and preventing numerous chronic diseases. This review aims to shed light on developing new therapeutic approaches to prevent DNA damage.

Keywords: Dna Damage, Antioxidant System, Oxidative Stress, Endogenous Defense, Vitamins, Phytochemicals

**Epididimal Rat Spermi Sulandırıcısına İlave Edilen L-Glutathione ve Alpha-Tocopherol'ün
Donmuş Çözdürülmüş Sperm Kalitesi Üzerine Etkileri**

Dr. Ramazan Ördek¹ , Prof.Dr. Cengiz Yıldız²

¹Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi

²Yalova Üniversitesi

Özet

Dondurma-çözdürme işlemlerinin, oksidatif stres nedeniyle hücre hasarına neden olan reaktif oksijen türleri (ROS) üretiminin artmasıyla ilişkili bir stres nedeni olduğuna inanılmaktadır. Glutasyon, tüm memeli dokularında bulunan önemli endojen antioksidanlardan biridir. Alpha-tocopherol, sperm hücrelerini ROS hasarından koruyan ve lipid peroksidasyonunu önleyen doğal bir enzimatik olmayan antioksidandır. Bu çalışmada, rat sperminin sıvı azotla dondurulmasında %8 laktoz + %23 yumurta sarısı + %10 tris çözeltisi içeren sperm sulandırıcısına farklı dozlarda eklenen L-glutathione (2,5, 5 ve 10 mM) ve alpha-tocopherol'ün (0,1, 0,2 ve 0,5 mM) antioksidan etkileri araştırılmıştır. Dondurulmuş payet 37°C'lik su banyosunda 30 saniye çözüldükten sonra örneklerin spermatolojik analizleri gerçekleştirilmiştir. Dondurma-çözdürme sonrası kontrol grubu ile karşılaştırıldığında en yüksek hareketlilik 0,1 mM alpha-tocopherol ($23,89 \pm 1,82$) ve 2,5 mM L-glutathione ($28,00 \pm 2,71$) gruplarında elde edildi ($p<0,01$). Ölü spermatozoa ve anormal akrozom oranları açısından gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmadı ($p>0,01$). Kontrol grubu ile karşılaştırıldığında en yüksek plazma membran bütünlüğü 0,1 mM alpha-tocopherol ve 2,5 mM L-glutathione gruplarında bulundu ($p<0,01$). Spermatozoanın dayanıklılığı için en yüksek hareketlilik değerleri kontrol grubuna göre 0,1 mM alpha-tocopherol ve 2,5 mM L-glutathione gruplarında belirlendi ($p<0,01$). Apoptotik ve nekrotik hücre oranı, kontrol grubuna kıyasla 0,1 mM alpha-tocopherol ve 2,5 mM L-glutathione gruplarında en düşük seviyede idi ($p<0,01$). Sonuç olarak, spermatozoa sulandırıcısına 0,1 mM alpha-tocopherol veya 2,5 mM L-glutathione eklenmesinin sperm hareketliliğini, fonksiyonel plazma membran bütünlüğünü ve motilite dayanıklılığını artırdığı ve dondurma-çözdürme sonrası apoptoz değerlerini azalttığı, dolayısıyla rat spermatozoasının dondurma sulandırıcısında başarıyla kullanılabileceği belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Rat Spermi; Kriyoprezervasyon; Antioksidan; Alpha-Tocopherol; L-Glutathione

**Effects of L-Glutathione and Alpha-Tocopherol Added to Extenders On Sperm Quality in
Epididymal Rat Sperm Cryopreservation**

Abstract

Freezing-thawing processes are believed to be a cause of stress associated with increased reactive oxygen species (ROS) generation, causing cell damage owing to oxidative stress. Glutathione is one of the important endogenous antioxidants present in all mammalian tissues. Alpha-tocopherol is a natural non-enzymatic antioxidant that protects sperm cells from ROS damage and prevents lipid peroxidation. In this study, the effects of L-glutathione (2.5, 5, and 10 mM) and alpha-tocopherol (0.1, 0.2, and 0.5 mM) at different doses added to 8% lactose + 23% egg yolk + 10% tris solution sperm extender on the freezing of rat spermatozoa liquid nitrogen were investigated as antioxidants. Spermatological analyses of the samples were performed after the frozen straw were thawed in a 37°C water bath for 30 seconds. Compared with the control group after freezing and thawing, the highest motility was obtained in the 0.1 mM alpha-tocopherol ($23.89 \pm 1.82\%$) and 2.5 mM L-glutathione ($28.00 \pm 2.71\%$) groups ($p<0.01$).

No significant difference was found between groups in terms of the rate of dead spermatozoa and abnormal acrosomes ($p>0.01$). Compared with the control group, the highest plasma membrane integrity was found in the 0.1 mM alpha-tocopherol and 2.5 mM L-glutathione groups ($p<0.01$). The highest motility values for spermatozoa endurance were determined in the 0.1 mM alpha-tocopherol and 2.5 mM L-glutathione groups compared to the control group ($p<0.01$). The rate of apoptotic and necrotic cells was lowest in the 0.1 mM alpha-tocopherol and 2.5 mM L-glutathione groups compared to the control group ($p<0.01$). As a result, it was determined that the addition of 0.1 mM alpha-tocopherol or 2.5 mM L-glutathione to the spermatozoa extender increased the sperm motility, functional plasma membrane integrity and motility endurance and decreased the evaluation apoptosis after freezing-thawing, and thus could be used successfully in the freezing extender of rat spermatozoa.

Keywords: Rat Sperm; Cryopreservation; Antioxidant; Alpha-Tocopherol; L-Glutathione

Makale id= 62

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0526-389X>

Epididimal Rat Spermlerinin Kriyoprezervasyonunda Dondurma Medyumuna İlave Edilen Melatonin ve Koenzim Q10'un Spermatolojik Özellikler Üzerine Etkisi

Dr. Firdevs Yılmaz Dayanç¹ , Prof.Dr. Cengiz Yıldız²

¹Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Dölerme ve Suni Tohumlama Anabilim Dalı, Hatay, TÜRKİYE

²Yalova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Tıbbi Biyoloji Anabilim Dalı, Yalova, TÜRKİYE.

*Corresponding author: Firdevs YILMAZ DAYANÇ

Özet

Hızla ilerleyen bilim dünyasında, üreme biyoteknolojisi geçmişten günümüze uzunca bir yol kat etmiştir. Canlıların neslinin devamlılığı ve kalıtım üzerindeki etkilerinden dolayı genlerinin orijinal şekliyle korunması, geçmişten günümüze önemini korumaya devam etmektedir. Genom düzenleme teknolojilerinin kullanımıyla, dünya genelinde genetiği modifiye edilmiş mutant ratların üretimi ve bu ratların gametlerinin başarılı bir şekilde kriyoprezervasyon yöntemiyle saklanması, biyoteknoloji alanında önemli haline gelmiştir. Sunulan çalışmada, rat spermlerinin dondurulabilirliği üzerine %8 laktoz monohidrat, %23 yumurta sarısı (EY) ve %10 TRİS aminometan içeren spermatozoon dondurma medyumuna ilave edilen farklı dozlardaki melatonin (0,5 mM, 1 mM, 2 mM) ve koenzim Q10 (25 µM, 50 µM, 75 µM)'un etkileri araştırıldı. Dondurma çözündürme sonrası, motilite, ölü spermatozoon oranı, plazma membran bütünlüğü, anormal akrozom oranı, motilite dayanıklılığı (longevity), apoptotic ve nekrotik hücre oranları değerlendirildi. Kontrol grubu (%12.90±1.34) ile karşılaştırıldığında en yüksek motilite değeri 1 mM Melatonin (%24.58±1.68) ve 25 µM Koenzim Q10 (%24.23±1.95) gruplarında tespit edildi (p<0.01). Ölü spermatozoon oranı bakımından, kontrol grubu (%75.47±2.27) ile kıyaslandığında en düşük oran 1 mM Melatonin (%63.08±4.89) grubunda belirlendi (p<0.01). Plazma membrane integrity oranları kontrol grubu (%18.21±1.36) ile karşılaştırıldığında, 1 mM Melatonin (%35.50±1.82) ile 25 µM Koenzim Q10 (%31.31±1.93) gruplarında daha yüksek bulundu (p<0.01). En iyi motilite dayanıklılığı (longevity), kontrol grubu ile karşılaştırıldığında 1mM melatonin ve 25 µM koenzim Q10 grubunda belirlendi (p<0.01). Anormal akrozom oranları bakımından gruplar arası bir fark bulunmadı (p>0.01). Apoptotik ve nekrotik hücre oranları 1 mM Melatonin veya 25 µM Koenzim Q10 gruplarında kontrol grubuna göre düşük olduğu tespit edildi (p<0.01). Bununla birlikte, 1 mM melatonin kullanımının 25 µM koenzim Q10'e göre daha iyi koruyucu etki gösterdiği tespit edildi (p<0.01). Sonuç olarak rat sperm sulandırıcısına 1mM Melatonin veya 25 µM Koenzim Q10 ilavesinin kriyoprezervasyon sürecinde kriyohasara karşı spermatozoonları daha etkili korumuştur.

Anahtar Kelimeler: Rat, Apoptozis, Kriyoprezervasyon, Antioksidan, Melatonin, Koenzim Q10

The Effect of Melatonin and Coenzyme Q10 Added to the Freezing Medium On the Spermatological Properties of Epididymal Rat Sperm During Cryopreservation

Abstract

In the rapidly advancing realm of scientific research, reproductive biotechnology has made significant strides over time. The preservation of genetic material in its original form remains crucial due to its role in ensuring species continuity and influencing heredity. With the advent of genome editing technologies, the production of genetically modified mutant rats and the successful cryopreservation of their gametes

have become pivotal in the field of biotechnology. This study investigated the effects of adding various doses of melatonin (0.5mM,1mM,2mM) and coenzyme Q10 (25µM,50µM,75µM) to a sperm freezing medium composed of 8% lactose monohydrate, 23%egg yolk(EY), and 10% TRIS aminomethane on the cryopreservation of rat spermatozoa. Post-thaw parameters, including motility, dead sperm rate, plasma membrane integrity, abnormal acrosome rate, motility longevity, and rates of apoptotic and necrotic cells, were evaluated. Compared to the control group ($12.90 \pm 1.34\%$), the highest motility was observed in the 1 mM melatonin(24.58 ± 1.68) and 25 µM coenzyme Q10 ($24.23 \pm 1.95\%$) groups ($p < 0.01$). The dead sperm rate was lowest in the 1 mM melatonin group ($63.08 \pm 4.89\%$) compared to the control group ($75.47 \pm 2.27\%$)($p < 0.01$). Plasma membrane integrity was significantly higher in the 1 mM melatonin ($35.50 \pm 1.82\%$) and 25 µM coenzyme Q10($31.31 \pm 1.93\%$) groups compared to the control group ($18.21 \pm 1.36\%$)($p < 0.01$). The greatest motility longevity was observed in the 1 mM melatonin and 25 µM coenzyme Q10 groups compared to the control ($p < 0.01$). No significant differences were found in abnormal acrosome rates among groups($p > 0.01$). Apoptotic and necrotic cell rates were significantly lower in the 1 mM melatonin and 25 µM coenzyme Q10 groups compared to the control($p < 0.01$). Notably, 1 mM melatonin exhibited a superior protective effect compared to 25 µM coenzyme Q10($p < 0.01$). In conclusion, the supplementation of rat sperm diluent with 1 mM melatonin or 25 µM coenzyme Q10 significantly enhanced protection against cryodamage during cryopreservation, underscoring their potential for effective application in biotechnological research.

Keywords: Rat, Apoptosis, Cryopreservation, Antioxidant, Melatonin, Coenzyme Q10

Makale id= 77

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-1917-9090

Fare Sperminin Dondurulabilirliği Üzerine Ferulik Asit, Triptofan ve L-Glutamin'in Etkisi

Dr. Öğretim Üyesi Gökhan Koçak¹ , Prof.Dr. Cengiz Yıldız²

¹İğdır üniversitesi

²Yalova üniversitesi

Özet

Bu çalışmada, %18 rafinoz + %3 yağsız süt tozu sperm uzatıcısına farklı dozlarda eklenen Ferulik asit (0,1 mM, 1 mM ve 10 mM), Triptofan (5 mM, 25 mM ve 50 mM) ve L-Glutamin'in (10 mM, 50 mM ve 100 mM) fare spermatozoalarının dondurulması üzerine etkileri araştırılmıştır. %18 rafinoz + %3 yağsız süt tozu kombinasyon grubu kontrol grubu olarak kullanılmıştır. Dondurulmuş spermatozoalar 37°C'lik su banyosunda 30 saniye çözölmüştür. Dondurma-çözme işleminden sonra, hareketlilik, ölü spermatozoa oranı, plazma membran bütünlüğü, anormal akrozom oranı, hareketlilik dayanıklılığı ve hücre apoptoz testleri 4 saat boyunca HTF (Human Tubal Fluid) içerisinde gerçekleştirilmiştir. Dondurma-çözme sonrası kontrol grubuyla karşılaştırıldığında, en yüksek hareketlilik ve plazma membran bütünlüğü sırasıyla %56,6±2,11 ve %77,8±0,87 ile 10 mM L-Glutamin grubunda elde edildi (p<0,05). Ayrıca, kontrol grubuyla karşılaştırıldığında, en düşük ölü spermatozoa ve anormal akrozom oranı sırasıyla %26,0±1,46 ve %6,3±1,09 ile 10 mM L-Glutamin grubunda bulundu (p<0,05). Dondurma-çözme sonrası uzun ömürlülük süresi, kontrol grubuna göre 10 mM ve 50 mM L-Glutamin gruplarında 4. saate kadar belirlendi (p<0,05). Semen örneklerinde apoptozisin değerlendirilmesinde kontrol, 0,1 mM Ferulik asit ve 10 mM L-Glutamin grupları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır (p>0,05). Sonuç olarak, semen sulandırıcıya 10 mM L-Glutamin eklenmesinin dondurma-çözme sonrası hareketliliği, canlı spermatozoayı, fonksiyonel membran bütünlük oranını, anormal akrozom oranını veya hareketlilik direncini artırdığı ve fare semen dondurma sulandırıcılarında başarıyla kullanılabileceği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Fare, Dondurulmuş Çözdürölmüş Sperma, Ferulik Asit, Triptofan, L-Glutamin.

The Effects of Ferulic Acid, Tryptophan, and L-Glutamine On Mouse Sperm Freezability

Abstract

In the present study, the effects of Ferulic acid (0.1 mM, 1 mM ve 10 mM), Tryptophan (5 mM, 25 mM ve 50 mM) and L-Glutamine (10 mM, 50 mM ve 100 mM) at different doses added to 18% raffinose + 3% skimmed milk powder sperm extender on the freezing of mouse spermatozoa were investigated. The group of 18% raffinose + 3% skimmed milk powder combination was used as the control group. Frozen spermatozoa were thawed in a 37°C water bath for 30 seconds. After freezing thawing, motility, dead spermatozoa ratio, plasma membrane integrity, abnormal acrosome ratio, motility endurance and cell apoptosis tests were performed in HTF (Human Tubal Fluid) for 4 hours. Compared with the control group after freeze-thaw, the highest motility and plasma membrane integrity were obtained in the 10 mM L-Glutamine group with 56.6±2.11% and 77.8±0.87%, respectively (p<0.05). In addition, when compared to the control group, the lowest rate of dead spermatozoa and abnormal acrosome were found in the 10 mM L-Glutamine group as 26.0±1.46% and 6.3±1.09%, respectively (p<0.05). The duration of longevity after freezing and thawing was determined in the 10 mM and 50 mM L-Glutamine group up to the 4th hour compared to the control group (p<0.05). In the evaluation of apoptosis in semen samples, there was no significant difference between control, 0.1 mM Ferulic acid and 10 mM L-

Glutamine groups ($p>0.05$). As a result, it was determined that the addition of 10 mM L-Glutamine to the semen extender increased the motility after freeze-thaw, viable spermatozoa, functional membrane integrity ratio, abnormal acrosome ratio or motility resistance and could be used successfully in mouse semen freezing extenders.

Keywords: Mouse, Frozen-Thawed Semen, Ferulic Acid, Tryptophan, L-Glutamine.

Makale id= 27

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-9006-5267

Hematolojik Maligniteli Bireylerde Herpes Simplex Virus Tip 2 İgg Sıklığı

Doç.Dr. Ayfer Bakır¹

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara Etlik Şehir Hastanesi

*Corresponding author: Ayfer Bakır

Özet

Latent enfeksiyonlara yol açabilen herpes simplex virus tip 2 (HSV-2), immünsüpresyon durumlarında reaktifte olabilir. Hematolojik malignitesi olan immün baskılanmış hastalarda ciddi ve yaygın klinik tablolara yol açabilir. Bu çalışmada hematolojik maligniteli bireylerde HSV-2 IgG seropozitiflik oranlarının değerlendirilmesi amaçlandı. Ocak–Aralık 2024 tarihleri arasında mikrobiyoloji laboratuvarı’na, erişkin hematoloji polikliniğinden gönderilen ve 18 yaş üzeri 402 benign ve malign tanılı hastaya ait serum örneklerinde HSV-2 IgG antikorları kemilüminesans immünoassay yöntemi ile test edildi. Sonuçlar retrospektif olarak değerlendirildi. Tüm hastaların median yaşı 52 (yaş aralığı: 18–88) yıl olup, %50,2’si erkekti. HSV-2 IgG pozitifliği %3 (12/402) bulundu. Pozitiflik, benign grupta %2 (5/254), malign grupta %4,7 (7/148) idi ($p=0,117$). Malign grupta en yüksek oran %7,1 (2/28) ile multipl miyelomda, benign grupta ise %4,7 (3/64) ile koagülasyon bozukluklarında tespit edildi. Bu hastalarda seropozitiflik oranlarının bilinmesi, izlem ve komplikasyonların önlenmesi açısından önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Herpes Simplex Virus Tip 2, Hsv-2 İgg, Hematolojik Malignite, Kemilüminesans İmmünoassay, Seropozitiflik

170

Frequency of Herpes Simplex Virus Type 2 İgg in Individuals With Hematological Malignancies

Abstract

Herpes simplex virus type 2 (HSV-2), which can cause latent infections, may reactivate under immunosuppressive conditions. In immunosuppressed patients with hematological malignancies, it may lead to severe and widespread clinical presentations. This study aimed to evaluate HSV-2 IgG seropositivity rates in individuals with hematological malignancies. Between January and December 2024, HSV-2 IgG antibodies were tested by chemiluminescent immunoassay in serum samples of 402 patients over the age of 18, diagnosed with benign or malignant conditions, and referred from the adult hematology outpatient clinic to the microbiology laboratory. The results were evaluated retrospectively. The median age of all patients was 52 years (age range: 18–88), and 50.2% were male. HSV-2 IgG seropositivity was found to be 3% (12/402). The rate was 2% (5/254) in the benign group and 4.7% (7/148) in the malignant group ($p = 0.117$). The highest rate in the malignant group was observed in multiple myeloma (7.1%; 2/28), and in the benign group in patients with coagulation disorders (4.7%; 3/64). Knowing the seropositivity rates in these patients is important for monitoring and preventing complications.

Keywords: Herpes Simplex Virus Type 2, Hsv-2 İgg, Hematological Malignancy, Chemiluminescent Immunoassay, Seropositivity

Makale id= 1

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-9342-996X

Mitokondriyal Fonksiyon Bozukluğu ve Obezite: Ucp Proteinlerinin Rolü

Dr. Öğretim Üyesi Sevgi Öztaş¹

¹Hakkari Üniversitesi

Özet

Obezite, günümüzde giderek artan bir halk sağlığı sorunu haline gelmiş ve birçok metabolik hastalığın temelini oluşturmuştur. Son yıllarda yapılan çalışmalar, obezitenin yalnızca kalori alımıyla değil, aynı zamanda mitokondriyal işlev bozukluklarıyla da yakından ilişkili olduğunu göstermektedir. Mitokondri, enerji üretiminin merkezidir ve burada gerçekleşen fonksiyonel bozukluklar enerji dengesini olumsuz etkileyerek yağ birikimini teşvik edebilir. Özellikle mitokondri iç zarında yer alan Uncoupling Protein (UCP) ailesi, enerji homeostazında kritik rol oynamaktadır. UCP'ler, proton sızıntısını artırarak ATP üretim verimliliğini düşürür ve böylece enerji fazlasının ısıya dönüşümünü sağlar. Bu mekanizma, obeziteye karşı bir koruyucu sistem olarak işlev görebilir. UCP2'nin özellikle pankreas, yağ dokusu ve iskelet kası gibi metabolik açıdan aktif dokularda ifade edildiği bilinmektedir. Bu derleme çalışmasında, UCP proteinlerinin obezite ile ilişkisi, mitokondriyal işlev bozukluğu çerçevesinde ele alınmış ve güncel literatür ışığında değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Obezite, Mitokondri, Ucp2, Enerji Metabolizması, Hücresel Homeostaz

Mitochondrial Dysfunction and Obesity: the Role of Ucp Proteins

Abstract

Obesity has become a growing public health problem and underlies many metabolic diseases. Recent studies indicate that obesity is not only related to excessive caloric intake but also closely associated with mitochondrial dysfunction. Mitochondria are central to energy production, and impairments in their function can disrupt energy balance, promoting fat accumulation. The Uncoupling Protein (UCP) family, located in the inner mitochondrial membrane, plays a critical role in energy homeostasis. UCPs increase proton leakage, reduce ATP production efficiency, and convert excess energy into heat. This mechanism may serve as a protective system against obesity. UCP2, in particular, is known to be expressed in metabolically active tissues such as the pancreas, adipose tissue, and skeletal muscle. In this review, the relationship between UCP proteins and obesity is examined within the framework of mitochondrial dysfunction and evaluated in light of current literature.

Keywords: Obesity, Mitochondria, Ucp2, Energy Metabolism, Cellular Homeostasis

Spondilolistezi Nedeniyle Cerrahi Uygulanan Hastalarda Lomber Lordozdaki Preoperatif ve Postoperatif Değişimin Değerlendirilmesi

Uzman Yusuf Altuntaş¹

¹Şişli Hamidiye Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı, spondilolistezi nedeniyle cerrahi tedavi uygulanan hastalarda lomber lordoz açısındaki preoperatif ve postoperatif değişimi değerlendirmektir. Lomber lordozun cerrahi sonrası restorasyonu, sagittal denge ve klinik sonuçlar açısından önemli bir parametredir. **Gereç ve Yöntem:** 2021-2022 yılları arasında spondilolistezi tanısıyla posterior lomber spinal füzyon cerrahisi uygulanmış 12 hastanın dosya ve radyolojik verileri retrospektif olarak incelendi. Çalışmaya en az 1 yıllık postoperatif takip süresi bulunan ve tam boyutlu lateral lomber grafileri mevcut olan hastalar dahil edildi. Preoperatif ve postoperatif dönemlerde lomber lordoz (LL) açısı L1–S1 arası Cobb metodu ile ölçüldü. Klinik sonuçlar Oswestry Disability Index (ODI) ile değerlendirildi. İstatistiksel analizde eşleştirilmiş gruplar t-testi kullanıldı; $p<0.05$ anlamlı kabul edildi. **Bulgular:** Hastaların ortalama yaşı 68.4 ± 10.3 yıl idi. Preoperatif dönemde ölçülen ortalama lomber lordoz $41.8^\circ \pm 9.6^\circ$, postoperatif dönemde ise $48.5^\circ \pm 8.7^\circ$ idi. Cerrahi sonrası lomber lordozda istatistiksel olarak anlamlı bir artış saptandı ($p<0.001$). ODI skorlarında da belirgin düzelme izlendi ($p<0.001$). **Sonuç:** Spondilolistezi cerrahisi sonrası lomber lordozda anlamlı bir artış sağlanmaktadır. Lomber lordozun yeterli düzeyde restorasyonu, postoperatif fonksiyonel sonuçları olumlu yönde etkilemektedir. Bu nedenle cerrahi planlamada sagittal denge parametreleri göz önünde bulundurulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Spondilolistezis, Lomber Lordoz, Spinal Füzyon, Sagittal Denge, Postoperatif Sonuçlar

Evaluation of Preoperative and Postoperative Lumbar Lordosis in Patients Undergoing Surgery for Spondylolisthesis

Abstract

Objective: The aim of this study was to evaluate the change in lumbar lordosis angle before and after surgery in patients who underwent surgical treatment for spondylolisthesis. Restoration of lumbar lordosis plays a key role in achieving sagittal balance and favorable functional outcomes. **Materials and Methods:** A retrospective review was conducted on 52 patients who underwent posterior lumbar spinal fusion for spondylolisthesis between 2016 and 2022. Patients with a minimum of 1-year follow-up and complete standing lateral lumbar radiographs were included. Lumbar lordosis (LL) was measured using the Cobb method between L1 and S1 vertebrae, both preoperatively and postoperatively. Functional outcomes were assessed with the Oswestry Disability Index (ODI). Paired t-tests were used for statistical comparison; a p-value <0.05 was considered statistically significant. **Results:** The mean age of the patients was 68.4 ± 10.3 years. The average preoperative LL was $41.8^\circ \pm 9.6^\circ$, which increased to $48.5^\circ \pm 8.7^\circ$ postoperatively. This change was statistically significant ($p<0.001$). ODI scores also improved significantly after surgery ($p<0.001$). **Conclusion:** Surgical treatment for spondylolisthesis significantly improves lumbar lordosis. Adequate restoration of lumbar lordosis is associated with better postoperative functional outcomes. Therefore, sagittal alignment parameters should be taken into account during surgical planning.

Keywords: Spondylolisthesis, Lumbar Lordosis, Spinal Fusion, Sagittal Alignment, Postoperative Outcomes

Makale id= 16

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-5436-3654

Tek Taraflı Meme Cerrahisinde Ultrasonografi Eşliğinde Yapılan Erektör Spina Plan Bloğunun İntraoperatif Aneljezik Tüketimine Etkisi

Uzman Emine Özdemir Karahan¹ , Prof.Dr. Mukadder Şanlı² , Uzman Oya Olcay Özdeş³

¹Bilkent Şehir Hastanesi Amesteziyoloji ve Reanimasyon

²İnönü Üniversitesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon ABD.

³Battalgazi Devlet Hastanesi Anestezi ve Reanimasyon

*Corresponding author: Oya Olcay Özdeş

Özet

Amaç: Bu çalışmada meme cerrahisine bağlı ağrı kontrolü için uygulanan erektör spina plan bloğunun (ESP) etkinliği araştırıldı. **Materyal Metod:** Meme kanseri nedeniyle tek taraflı cerrahi geçiren, 68 kadın hasta mevcuttu. Bu hastalar cerrahi öncesi rastgele, ESP blok yapılan ve yapılmayan (kontrol grubu) olarak 2 gruba ayrıldı. İntraoperatif opioid tüketimi iki ayrı grup için değerlendirilip kaydedildi. Postoperatif ağrı skorlarının belirlenmesinde visüel ağrı skoru (VAS) ve postoperatif iyilik halini gösteren memnuniyet ölçeği uygulandı. **Bulgular:** Demografik verileri açısından her iki grup benzerdi. İntraoperatif narkotik tüketiminde; Grup I'de remifentanil tüketimi daha azdı ancak bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildi ($p>0,05$). VAS skoru ESP blok grubunda daha iyiydi ve hasta memnuniyeti yine blok uygulanan hasta grubunda anlamlı derecede yüksekti ($p<0,05$). **Sonuç:** Meme cerrahisinde de ESP bloğu günümüzde popüleritesi artan bir yöntemdir. ESP blok uygulaması tecrübe gerektirmesine rağmen, komplikasyonlar açısından güvenlidir. Hedeflenen ağrı kontrolüne ulaşılır ve hastalar için postoperatif konfor sağlanır.

Anahtar Kelimeler: Analjezi, Erektör Spina Plan Bloğu, Meme Cerrahisi

The Effect of Ultrasonography Guided Erector Spina Plan Block On Intraoperative Analgesic Consumption in Unilateral Breast Surgery

Abstract

Aim: This study aims to investigate the efficacy of erector spina plan block (ESP) for pain control after breast surgery. **Material and Methods:** There were 68 female patients who underwent unilateral surgery for breast cancer. These patients were randomly divided into 2 groups before surgery, with and without ESP block (control group). Intraoperative opioid consumption was evaluated and recorded for two separate groups. Visual pain score (VAS) and satisfaction scale indicating postoperative well-being were used to determine postoperative pain scores. **Results:** Both groups were similar in terms of demographic data. In intraoperative narcotic consumption, remifentanil consumption was less in Group I, but this difference was not statistically significant ($p>0.05$). VAS score was better in the ESP block group and patient satisfaction was significantly higher in the block group ($p<0.05$). **Conclusion:** ESP block is an increasingly popular method in breast surgery. Although ESP block application requires experience, it is safe in terms of complications. Targeted pain control is achieved and postoperative comfort is provided for patients.

Keywords: Analgesia, Erector Spina Plan Block, Breast Surgery

Makale id= 35

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-7468-8467

Tip 2 Diyabet Yönetimi ve Egzersiz Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi. Bir Literatür İncelemesi.

Dr. Zeynep Yıldırım¹ , Dr. Öğretim Üyesi Sema Büyüoşan Oruç¹

¹Iğdır Üniversitesi

*Corresponding author: Zeynep YILDIRIM

Özet

Diyabet Dünya genelinde yaygın bir şekilde görülen önemli bir halk sağlığı sorunudur. Obezite prevalansı ile yakından ilişkili olan Tip 2 diyabetin görülme sıklığı her geçen gün artmakta olup mortalite ve morbiditenin de artmasına yol açmaktadır. Diyabet yönetimi sadece farmakolojik yöntemlerle değil aynı zamanda olumlu sağlık davranışlarını da içine alan geniş yelpazede bir yaklaşım gerektirmektedir. Egzersiz diyabetin yönetiminde özellikle birinci basamak önerilen bir tedavi şeklidir ve oldukça önemli bir etkiye sahiptir. Diyabetik hastalara diyetle birlikte haftalık minimum 150 dakikalık orta şiddette egzersiz önerilerek hastalar haftada 3-4 defa ve 30-60 dakika süren egzersizler ile aktivite yapmaya sevk edilmelidir. Bu bilgiler doğrultusunda çalışmamızın amacı Tip 2 diyabetli bireylerde hastalık yönetiminde egzersizin etkisini ele alan çalışmaları taramaktır. Veriler Iğdır Üniversitesi e-kütüphane veri tabanından Web of Science, PubMed, Google Scholar, Science Direct ve Wiley Online Library kullanılarak 1 Haziran -31 Temmuz 2025 tarihlerinde “Diyabet ve Diyabet Yönetimi, Egzersiz” anahtar kelimeleriyle sistematik olarak taranmıştır. Son beş yıl içinde Türkçe ve İngilizce olarak yayınlanan ve tam metin olarak ulaşılan araştırma makaleleri incelenmiştir. İncelenen çalışma sonuçları insülin direncinin diyabette belirleyici olduğunu ve egzersizin insülin duyarlılığını artırarak direncin ortadan kalkmasını ve normal kan şekeri seviyesinin korunmasını ve sürdürülmesini sağladığını ortaya koymuştur. Ayrıca yapılan çalışmalara ait veriler egzersizin diyabetin önlenmesinde ve yönetiminde etkili olduğunu, kontrol altına alınmasında önemli bir yere sahip olduğunu tespit etmiştir. Sonuç olarak literatürden elde edilen verilere göre Tip 2 diyabetin yönetiminde egzersizin önemli bir faktör olduğunu ortaya koyan çalışmaların artmakta olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tip 2 Diyabet Yönetimi, Egzersiz, İnsülin Direnci

Determining the Relationship Between Type 2 Diabetes Management and Exercise. a Literature Review.

Abstract

Diabetes is a significant public health problem prevalent worldwide. The prevalence of Type 2 diabetes, closely linked to the prevalence of obesity, is increasing daily, leading to increased mortality and morbidity. Diabetes management requires a broad approach that encompasses not only pharmacological methods but also positive health behaviors. Exercise is a recommended first-line treatment for diabetes management and has a significant impact. Diabetic patients should be encouraged to engage in activity for 30-60 minutes of exercise three to four times a week, in conjunction with a diet. Based on this information, the aim of our study was to review studies addressing the impact of exercise on disease management in individuals with Type 2 diabetes. Data were systematically searched using the keywords "Diabetes and Diabetes Management, Exercise" from the Iğdır University e-library

database using Web of Science, PubMed, Google Scholar, Science Direct, and Wiley Online Library between June 1 and July 31, 2025. Full-text research articles published in Turkish and English within the last five years were examined. The results of the studies examined revealed that insulin resistance is a determining factor in diabetes, and that exercise, by increasing insulin sensitivity, eliminates this resistance and helps maintain normal blood sugar levels. Furthermore, the study data revealed that exercise is effective in the prevention and management of diabetes, and plays a crucial role in its control. As a result, according to the data obtained from the literature, it has been determined that the number of studies showing that exercise is an important factor in the management of Type 2 diabetes is increasing.

Keywords: Type 2 Diabetes Management, Exercise, Insulin Resistance

Makale id= 50

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-1780-2942

Tiroid Karsinomlarında Ki-67, P53 ve Siklin D1 Ekspresyonunun Prognostik Önemi: Klinikopatolojik Bir Çalışma

Uzman Şermin Çoban Kökten¹ , Prof.Dr. Nagihan Yalçın²

¹Dr Lütfi Kırdar Kartal Şehir Hastanesi

²Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi

Özet

Tiroid karsinomları, dünyada görülen tüm kanserlerin %1'ini oluşturmakla birlikte, endokrin sistemin en sık görülen ve en sık ölüm sebebi olan malignitesidir. Tiroidin folliküler hücrelerinden köken alan Papiller Karsinom, en sık görülen malignitesidir. Son yıllarda tiroid karsinomları ile ilgili birçok çalışma yapılmış, klinikopatolojik prognostik parametreler tanımlanmış ve skorlama sistemleri geliştirilmiştir. Hastanın yaşı, cinsiyeti, tümör tipi, tümör çapı, kapsül dışı yayılım, lenfovasküler invazyon, lenf nodu ve uzak metastaz tanımlanan prognostik parametrelerdir. Bu çalışmada, "Tiroid karsinomlarında proliferasyon belirleyicisi olan Ki-67, tümör supresör geni olan P53 ve hücre siklusu düzenleyicisi olan Cyclin D1'i klinik ve histopatolojik verilerle karşılaştırarak, bu üç immunhistokimya belirleyicisinin prognozu tahmin etmede önemi var mıdır?" sorusuna yanıt aradık. 52 tiroid karsinomu olgusunda Ki-67, p53 ve cyclin D1 ekspresyonu klinik ve histopatolojik verilerle birlikte değerlendirildi. İyi differansiye tiroid karsinomlarına göre Anaplastik (andifferansiye) tiroid karsinomlu olgularda Ki-67 proliferasyon oranı yüksek bulundu. Papiller karsinom, Folliküler karsinom ve Medüller karsinom olguları ile Papiller karsinomun varyantları arasında Ki-67 proliferasyon oranı anlamlı farklılık göstermedi. Ki-67 proliferasyon oranı % 5'ten büyük olan olgularda damar invazyonu görülme riskinin arttığı saptandı. Nükleer p53 ve Cyclin D1 ekspresyonu incelendiğinde gruplar arasındaki fark anlamlı değildi. Tartışma: Tiroid karsinomlarında differansiyasyon azaldıkça Ki-67 proliferasyon oranının arttığı, buna karşılık differansiye tümörlerde ise Ki-67'nin ayırıcı tanıya katkısının olmadığı görüldü. Ki-67 oranı %5'in üzerinde olduğunda, vasküler invazyon açısından uyarıcı olabilir sonucuna varıldı. P53 ve cyclin D1'in tiroid karsinomlarında ve klinikopatolojik prognostik parametreler üzerinde etkisi olmadığı saptandı. Tiroid karsinomlarında, prognozu öngörmeye klinikopatolojik parametrelerin (yaş, cinsiyet, tümör çapı, vasküler invazyon, kapsül dışı yayılım, lenf nodu - uzak metastaz ve tümör evresi) daha önemli olduğu düşünüldü.

Anahtar Kelimeler: Tiroid Karsinomları, Prognoz

The Prognostic Significance of Ki-67, P53, and Cyclin D1 Expression in Thyroid Carcinomas: A Clinicopathological Study

Abstract

Thyroid carcinomas are the most frequently experienced malignity of endocrine system. Papillary carcinoma is the most frequent malignity of the thyroid. Clinicopathologic prognostic parameters have been defined have been developed on thyroid carcinomas. These are the age and gender of the patient, the type and diameter of the tumor, the spread of tumor out of capsula, lymphovascular invasion, lymph node and distant metastasis. In this study we compared clinical and histopathological data with the expressions of Ki-67, a proliferative marker of thyroid carcinomas, P 53, the suppressor gene of tumor and Cyclin D1, the regulator of cell cycle; and tried to find out the answer whether these markers are important in the estimation of the prognosis. The cycle of Ki-67, P 53 and Cyclin D1 have been evaluated

together with the clinical and histopathological data in 52 cases of thyroid carcinoma In comparison to the differential thyroid carcinomas, the proliferative rate of Ki-67 has been found to have increased in the cases of anaplastic thyroid carcinomas. The proliferative rate of Ki-67 has not shown any meaningful differentiation between the cases of Papillary carcinoma, Follicular carcinoma, Medullary carcinoma and the variants of Papillary carcinoma. However, it has been noticed that the proliferative rate of Ki-67 has increased in thyroid carcinomas with vascular invasion. It has also been determined that the sighting risk of vascular invasion has increased in cases where the proliferative rate of Ki-67 is higher than 5%. Conclusion: We found that when the differentiation in thyroid carcinoma decreases, the proliferative rate of Ki-67 increases, the sighting risk of vascular invasion increased in cases where the proliferative rate of Ki-67 is higher than 5%, P53 and Cyclin D1 do not have any effect on the clinicopathological prognostic parameters. The clinicopathological parameters are more important in thyroid carcinomas to estimate prognosis.

Keywords: Thyroid Carcinomas, Prognosis

Makale id= 31

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-5910-7326

Türkiye’de Beden Eğitimi Öğretim Programlarının Dönüşümü: Eski Müfredat ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli’nin Karşılaştırmalı Analizi

Dr. İbrahim Aydın¹

¹meb

*Corresponding author: İbrahim AYDINLI

Özet

Bu çalışma, Türkiye’de ortaöğretim düzeyinde uygulanmakta olan Beden Eğitimi dersi öğretim programının eski (2018) müfredat ile (2024) yılı itibarıyla duyurulan Maarif Modeli kapsamındaki yeni müfredat arasındaki temel farklılıklarını karşılaştırmayı amaçlamaktadır. Çalışma, karşılaştırmalı analiz yaklaşımına dayalı olarak nitel araştırma yöntemiyle tasarlanmıştır. Eski (2018) ve yeni (2024) beden eğitimi müfredatları; yaklaşım, içerik, kazanımlar ve değerlendirme ölçütleri açısından karşılaştırılmıştır. Veriler, Millî Eğitim Bakanlığı’nın resmi belgeleri, politika metinleri ve ilgili akademik kaynaklar üzerinden belgesel tarama yöntemiyle toplanmış ve tematik olarak analiz edilmiştir. Eski müfredatta ağırlıklı olarak fiziksel etkinlikler, motor beceriler ve sportif performans ön plandayken; yeni Maarif Modeli bireyin bütüncül gelişimini esas alarak değer temelli, yaşam becerilerine dayalı, bireysel farklılıkları gözetken ve aktif vatandaşlık bilincini geliştiren bir yapıya sahiptir. Ayrıca beden eğitimi dersine ait kazanımlar sadeleştirilmiş, beceri temelli ölçme ve değerlendirme anlayışı ön plana çıkmıştır. Sonuç olarak, yeni Maarif Modeli beden eğitimi öğretim programı, geleneksel sportif odaklı yaklaşımdan uzaklaşıp daha kapsayıcı, disiplinler arası ve öğrenciyi merkeze alan bir yapıya dönüşmüştür. Bu dönüşümün sahada etkili biçimde uygulanabilmesi için öğretmen eğitimi ve uygulama rehberliğinin güçlendirilmesi önerilmektedir.

179

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi, Maarif Modeli, Müfredat Değişikliği, Değer Temelli Eğitim.

The Transformation of Physical Education Teaching Programmes in Turkey: A Comparative Analysis of the Old Curriculum and the Turkey Century Education Model

Abstract

This study aims to highlight the fundamental differences between the 2018 curriculum and the new curriculum announced in 2024 under the Maarif Model, with a focus on physical education courses at the secondary level in Turkey. The study was designed using qualitative research methods and a comparative analysis approach. The 2018 and 2024 physical education curricula were compared in terms of their approach, content, learning outcomes and assessment criteria. Data were collected through a thematic analysis of official documents, policy texts and relevant academic sources from the Ministry of National Education. While the old curriculum focused primarily on physical activities, motor skills and athletic performance, the new Maarif Model is based on the holistic development of the individual. It has a value-based structure that focuses on life skills and takes individual differences into account, while also developing active citizenship awareness. Additionally, the learning outcomes of physical education classes have been streamlined and a skills-based approach to measurement and evaluation has emerged. Consequently, the new Maarif Model physical education curriculum has shifted from a traditional sports-centric approach to a more inclusive, interdisciplinary and student-centred structure.

To ensure the effective implementation of this transformation, teacher training and guidance on implementation should be strengthened.

Keywords: Physical Education, Educational Model, Curriculum Change, Value-Based Education.